

m San
GRUPA

2023
GODIŠNJE
Izvješće

m

SADRŽAJ

4	PREGLED KLJUČNIH POKAZATELJA U 2023. GODINI
6	KOMENTAR PREDsjedNICE UPRAVE
8	O NAMA
22	KORPORATIVNO UPRAVLJANJE
34	OPERATIVNO POSLOVANJE
46	FINANCIJSKO POSLOVANJE GRUPE
60	RIZICI POSLOVANJA
66	PLANOVI I OČEKIVANJA MENADŽMENTA ZA 2024.
69	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA
79	KONSOLIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
84	ODVOJENI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
89	BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE I ODVOJENE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

PREGLED KLJUČNIH POKAZATELJA U 2023. GODINI

GRUPA U 2023. GODINI

POSLOVNI PRIHODI*

(U EURIMA)

471,7 milijuna

PROMJENA

(U ODNOSU NA 2022. GODINU)

+9,1%

EBITDA*

(U EURIMA)

11,0 milijuna

PROMJENA

(U ODNOSU NA 2022. GODINU)

+4,6%

EBIT*

(U EURIMA)

8,3 milijuna

PROMJENA

(U ODNOSU NA 2022. GODINU)

+20,8%

DOBIT TEKUĆE GODINE*

(U EURIMA)

4,6 milijuna

PROMJENA

(U ODNOSU NA 2022. GODINU)

+174,2%

*Korištene financijske mjere nisu definirane Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Za više detalja o korištenim Alternativnim pokazateljima uspješnosti pogledajte u tablici 5. Alternativne mjere uspješnosti

PREGLED KLJUČNIH POKAZATELJA U 2023. GODINI

DRUŠTVO U 2023. GODINI

POSLOVNI PRIHODI*
(U EURIMA)

336,4 milijuna

PROMJENA
(U ODNOSU NA 2022. GODINU)

+3,3%

EBITDA*
(U EURIMA)

5,7 milijuna

PROMJENA
(U ODNOSU NA 2022. GODINU)

4,8%

EBIT*
(U EURIMA)

4,3 milijuna

PROMJENA
(U ODNOSU NA 2022. GODINU)

+10,8%

NETO DOBIT*
(U EURIMA)

1,4 milijuna

PROMJENA
(U ODNOSU NA 2022. GODINU)

+294,3%

*Korištene financijske mjere nisu definirane Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Za više detalja o korištenim Alternativnim pokazateljima uspješnosti pogledajte u tablici 5. Alternativne mjere uspješnosti

KOMENTAR

IRENA LANGER-BREZNIK,

Predsjednica Uprave

U protekloj 2023. godini, M SAN Grupa uspješno je upravljala kroz dinamično ekonomsko okruženje, pokazujući izuzetnu otpornost i prilagodljivost. Unatoč stalnim promjenama na tržištu i vanjskim utjecajima, naša Grupa održala je visoku razinu stabilnosti i agilnosti.

Oslanjajući se na aktivnosti usmjerene ka jačanju organizacijskih struktura, optimizaciji procesa te kontinuiranom razvoju kompetencija, ostvarili smo rekordne poslovne prihode od 471,7 milijuna eura, što predstavlja rast od 9,1% u odnosu na prethodnu godinu. Također, zabilježili smo porast EBITDA-e od 4,6%, dok je neto dobit porasla za 174,2%. Ovi rezultati jasno potvrđuju učinkovitost naših strateških inicijativa i operativne izvrsnosti.

Svi ključni pokazatelji našeg poslovanja ukazuju na našu fokusiranost i izraženu predanost distribuciji, što je rezultiralo premašivanjem broja aktivnih partnera za 6,9%, odnosno porastom udjela web B2B prodaje za 42,9%, kao i ostvarivanjem rasta prodaje vlastitih brendova za 4,6%. Efikasno upravljanje zalihama smanjilo je dane vezivanja zaliha za 26,9%, što jasno pokazuje našu posvećenost optimizaciji resursa i unapređenju novčanog tijeka.

Važan daljnji korak u našem razvoju bila je akvizicija društva Data Link u srpnju 2023., kojom smo proširili naš tržišni potencijal u segmentu LED rasvjete. Ovaj strateški potez naglašava našu posvećenost diversifikaciji i inovacijama, postavljajući M SAN Grupu kao lidera na tržištima novih tehnologija.

Integracija Alterna distribucije u M SAN Grupu nakon akvizicije zaključene u studenom 2022. također je bila događaj koji je ojačao našu prisutnost na slovenskom tržištu, doprinoseći našoj ukupnoj strategiji rasta.

Snaga naše distribucije, optimizacija poslovnih procesa te kvalitetno strateško upravljanje omogućili su nam očuvanje radnih mjesta, poboljšanje uvjeta za naše zaposlenike te unapređenje rezultata i praksi koje čine temelj dobre korporativne prakse. Zahvaljujemo našim zaposlenicima, kupcima, dobavljačima i partnerima na njihovoj posvećenosti i suradnji, te se radujemo daljnjoj zajedničkoj izgradnji uspješne budućnosti.

IRENA LANGER - BREZNIK

Predsjednica Uprave

O NAMA

M SAN GRUPA je društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju računala, trgovinu i uvoz-izvoz sa sjedištem u Rugvici, Dugoselska ulica 5, zastupana po predsjednici Uprave gđi. Ireni Langer-Breznik, MBS: 080157581, registrirana je na Trgovačkom sudu u Zagrebu 1995. godine pod imenom M SAN d.o.o., a 1997. dobiva današnje ime.

M SAN Grupa najveće je privatno IT poduzeće u Republici Hrvatskoj. Unutar M SAN Grupe, kojoj je primarna djelatnost distribucija računalnog hardvera, softvera i potrošačke elektronike, između ostalih posluju i društva u regiji Kim Tec Bosna i Hercegovina, Kim Tec Srbija, Kim Tec Crna Gora te Pakom Kompani Makedonija, a od kraja 2022. godine i Alterna distribucija d.o.o. u Sloveniji. Društvo je u srpnju 2023. zaključilo preuzimanje društva Data Link koje je specijalizirano za proizvodnju profesionalne LED rasvjete te razvija proizvode i proizvodnu tehnologiju, softverska rješenja i tehnologiju LED rasvjetnih tijela. Pored navedenog, Grupa proizvodi informatičku opremu i potrošačku elektroniku vlastitih robnih marki, što uključuje TV uređaje, klima uređaje, rasvjetna tijela (LED lampe), bijelu tehniku, stolna računala i proizvode električne mobilnosti (električni romobili, električni bicikli i električni motocikli), a koje također distribuira putem svoje distribucijske mreže.

Grupa u svom portfelju posjeduje i logističku djelatnost koja prvenstveno uključuje skladištenje, manipulaciju i transport robe (M SAN LOGISTIKA), servisnu djelatnost za pružanje usluga servisiranja i popravka robe u garantnom i izvangarantnom roku (MR Servis d.o.o., KIM TEC-SERVIS d.o.o. Vitez, KIM TEC SERVIS d.o.o. Beograd) te djelatnost prikupljanja i zbrinjavanja električnog i

elektroničkog otpada (M SAN EKO d.o.o., KIM TEC EKO d.o.o. Vitez). Grupa ima jednu podružnicu.

Od osnutka, Grupa provodi strategiju jačanja svog portfelja sa svim većim svjetski poznatim brandovima informatičke opreme i potrošačke elektronike. Poseban naglasak je na proizvodnji i razvoju vlastitih robnih marki pri čemu se proizvodnja odvija u Narodnoj Republici Kini, Republici Turskoj, Republici Hrvatskoj i Republici Srbiji. Veći dio proizvodnje odvija se u pogonima trećih osoba dok se u pogonima društava Grupe, u Republici Hrvatskoj i Republici Srbiji, odvija sklapanje osobnih računala, TV uređaja i električnih bicikala kao i proizvodnja led rasvjete vlastitih robnih marki. Paralelno se provodi širenje poslovanja Grupe u Adrija regiji osnivanjem društava i logističkih centara uz razvoj vlastite logistike i servisa i servisne podrške. Vlastita regionalna logistička mreža čini jednu od ključnih konkurentskih prednosti Grupe. Od stupanja na tržište do danas, stekli smo povjerenje svojih kupaca, partnera i dobavljača čiji se broj neprestano povećava. Ponosni smo što smo od svojih početaka do danas postali jedan od najboljih distributera na regionalnom IT i CE tržištu. Svoju poziciju tržišnog lidera pripisujemo predanosti vlastitih zaposlenika, dobavljača, kupaca i dionika, jer čvrsto vjerujemo da se postizanjem zajedničkih ciljeva ostvaruje uspjeh i omogućuje dodatno širenje i poboljšanje vlastitog poslovanja.

Društvo ne provodi aktivnosti istraživanja i razvoja. Društvo će objaviti nefinancijsko izvješće sa svim relevantnim parametrima na mrežnoj stranici (<https://www.msan.hr/>) u za to zakonski predviđenom roku.

29 godina.

Vaš pouzdan partner

POSLOVNI MODEL

Poslovni model M SAN Grupe temelji se na izgradnji i održavanju povjerenja i pouzdanosti suradnje s dobavljačima i kupcima, razvoju raznolikosti portfelja proizvoda te financijskoj stabilnosti, a posebna briga posvećuje se proizvodima vlastitih robnih marki.

Veliki broj zadovoljnih partnera i kupaca stekli smo ulaganjem u proizvodnju, distribuciju, marketing i razvoj. Vlastite robne marke kojima se ponosimo su VIVAX u asortimanu potrošačke elektronike, MS Energy u asortimanu e-mobilnosti, MSGW računala, MS u asortimanu perifernih uređaja, kabela, dronova, kućišta i napajanja za računala te dodataka za mobitele, prijenosnih i stolnih računala, Solmacht koji pokriva područje solarnih sustava te MS Lux koji nudi asortiman proizvoda led rasvjete.

VIVAX robna marka kao domaći proizvod prisutna je na hrvatskom tržištu od 2004. godine, a plasiran je na sveukupno 39 tržišta, odnosno 4 kontinenta. Danas u asortimanu VIVAX nudi više od 300 različitih proizvoda koji se mogu podijeliti na 5 skupina proizvoda: TV i audio, Klimatizacija (klima uređaji i dizalice topline) Mali kućanski aparati, Bijela tehnika, Pametni uređaji (pametni satovi i tableti). Cjelokupan asortiman i dizajn VIVAX proizvoda u potpunosti je osmišljen u Hrvatskoj, a visoki standardi kvalitete osigurani su implementacijom striktnih procedura u proizvodnim procesima s posebnim naglaskom na procesima kontrole kvalitete. VIVAX je dio grupe rijetkih europskih brandova potrošačke elektronike koji svoje proizvode izrađuje na europskom tlu. Također, M SAN posjeduje i proizvodnu liniju LED TV uređaja veličine dijagonale od 22" do 65" koja se odvija u vlastitim prostorima u Rugvici. Ova proizvodnja je namijenjena hrvatskom tržištu, te tržištu Europske unije.

POSLOVNI MODEL

MS ENERGY je vlastita robna je marka električnih romobila, bicikala i svih ostalih modernih osobnih električnih transportnih sustava. Prisutan je na hrvatskom tržištu od 2019. godine te se današnji asortiman MS Energy-ja dijeli u četiri kategorije: električni bicikli, električni romobili, električni motocikli i dodatna oprema.

U današnjem svijetu u kojem mobilnost i ekologija definiraju novi životni stil, MS Energy pruža odgovore na zahtjeve kupaca za održivim, jednostavnim i pametnim prijevoznim rješenjima, odnosno za potpunom e-mobilnosti. Pouzdanost u kvaliteti proizvoda e-mobilnosti jedan je od temelja MS Energy robne marke. Strategija kreiranja proizvoda i cjelokupni proizvodni proces baziran je na uporabi provjerenih tehnoloških rješenja, a sama ideja kreiranja proizvoda utemeljena je na želji da se korisniku ponudi potpuno, pouzdano, ekološki prihvatljivo i ekonomično rješenje za pitanje gradske mobilnosti.

POSLOVNI MODEL

MS LUX Jedan od vodećih europskih proizvođača profesionalne rasvjete. Najmodernijom LED tehnologijom oponaša svjetlost sunca, koju prilagođava i optimizira za sve potrebe uz najmanji ekološki otisak. Izrastao je iz dva etablirana brenda profesionalne LED rasvjete:

DATA Link – proizvodnja i razvoj rasvjete za specijalne namjene, radna rasvjeta i protueksplozijska rasvjeta za primjenu u industriji

LEDA – razvoj proizvodnje MS Lux rasvjete započeo je još 2015. godine pod nazivom brenda LEDA. Od samih početaka razvoj je strateški usmjeren na javnu i industrijsku rasvjetu te su do danas isporučili javnu rasvjetu za više od 100 gradova i općina u Republici Hrvatskoj, BiH, Makedoniji, Sloveniji, Srbiji i ostatku regije. Uz rasvjetna tijela implementirana su rješenja bazirana na IoT tehnologijama za nadzor i upravljanje rasvjetom.

Ova grupa proizvoda se sastoji od više linija javne rasvjete: cestovne, ambijentalne i reflektori.

MSGW kao vlastita robna marka M SAN-a, nalazi se na hrvatskom tržištu od 2005. godine. Sva su računala proizvedena u automatiziranom pogonu za proizvodnju informatičke opreme Grupe te su podvrgnuta mnogobrojnim testiranjima ispravnosti. MSGW računala zadovoljavaju sve potrebne zahtjeve koje Microsoft postavlja za potpunu kompatibilnost ugrađenih komponenti s operacijskim sustavom Windows.

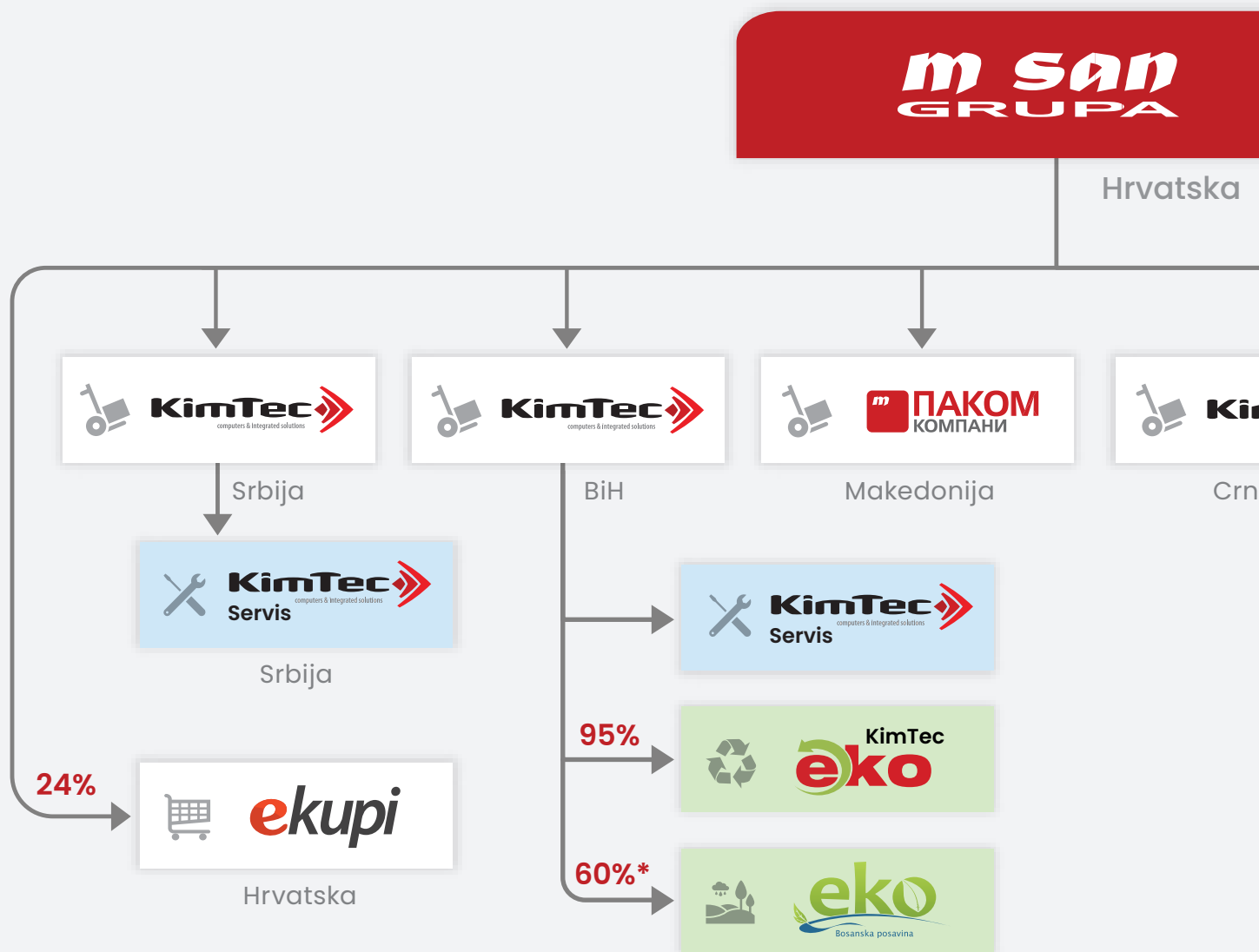
POSLOVNI MODEL

MS je privatna robna marka M SAN Grupe koja objedinjuje proizvodnju i prodaju računalnih perifernih uređaja poput slušalica, zvučnika, tipkovnica i miševa, te kućišta, napajanja i kabela. Uz tradiciju dugu 20 godina, uspješno posluje na hrvatskom tržištu i tržištima regije (Srbija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Crna Gora) te širi svoje poslovanje i na druga tržišta EU. Svaka faza proizvodnog ciklusa podliježe strogoj kontroli kvalitete čime se osigurava pouzdanost i funkcionalnost svakog uređaja, te u konačnici kvalitetan proizvod po pristupačnoj cijeni.

SOLMACHT je vlastita robna marka u portfelju M SAN Grupe nastala je kao odgovor na tržišne potrebe za cjelovitim rješenjima na polju izrade solarnih električnih elektrana. Kroz okvire Solmacha poslovnim i privatnim korisnicima osigurana je kompletna usluga izrade solarnih elektrana: od idejnog rješenja i detaljnog projekta solarne elektrane sukladno potrebama korisnika, preko stručne pomoći u procesu dobivanja dozvola i suglasnosti, dobave svih komponenti za izradu solarne elektrane prema projektnom rješenju do organizacije izvođenja i nadzora izvođenja, sve do puštanja u pogon.

PREGLED POVEZANIH DRUŠTAVA M SAN GRUPE

Legenda

IT & CE Distribucija

Ecommerce

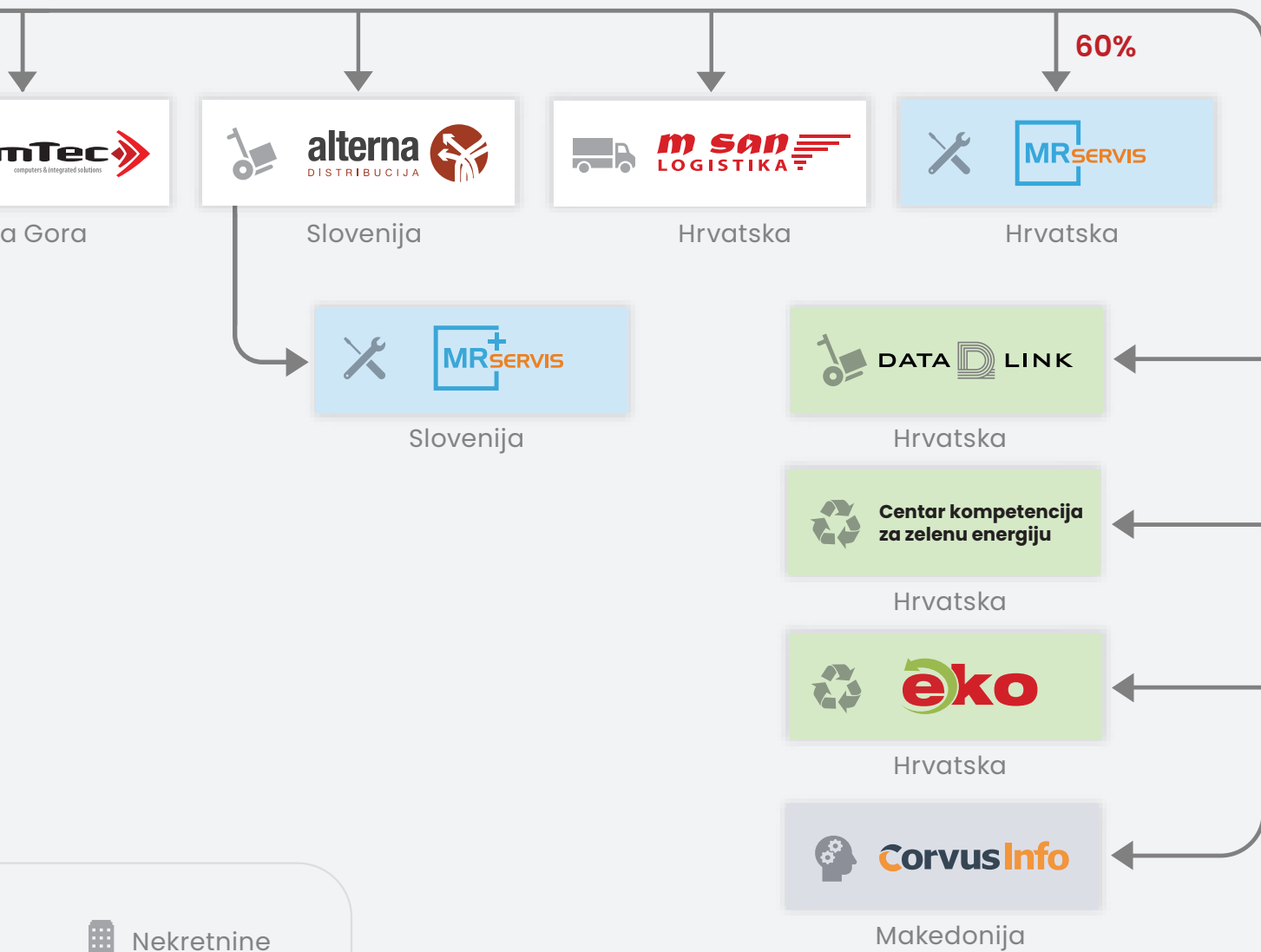
Servis

Agrikultura

Zbrinjavanje el. otpada

ICT

*Društvo ne sudjeluje u konsolidaciji na 31. 12. 2023.

PORTFELJ, PRODAJNI KANALI, PARTNERI

M SAN Grupa d.o.o. je vodeći distributer informatičkih proizvoda i potrošačke elektronike više od 60 najuglednijih svjetskih proizvođača te više od 15.000 proizvoda.

Među njima se ističu: Microsoft, Hewlett Packard, Samsung, Acer, Asus, IBM, LG Electronics Inc, Panasonic, Lenovo, Toshiba, Transcend, Western Digital...

M SAN Grupa je proširila asortiman s cijelom paletom kvalitetnih proizvoda iz koje svaki korisnik, poslovni ili kućni, može izabrati proizvod po svojim željama i mogućnostima.

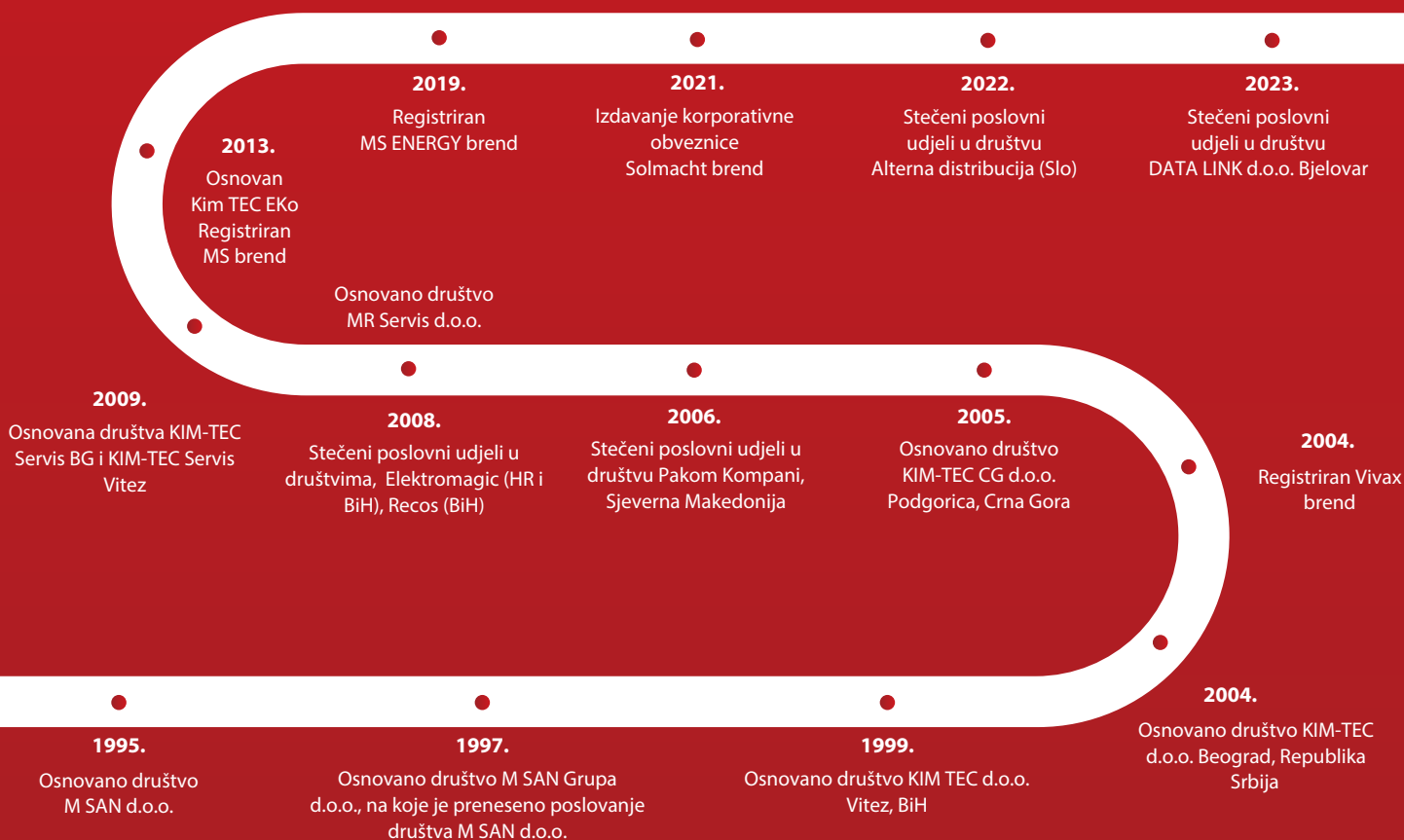
Logistika M SAN grupe je među najrazvijenijima u regiji čime je osigurana brza i točna isporuka.

M SAN Grupa broji preko 7.400 partnera unutar i izvan Hrvatske. Prodajne kanale čine robni lanci, IT i CE maloprodaje te sistem integratori. Sukladno kanalima prodaje razvijeni su i interni timovi prodaje M SAN Grupe prema grupama proizvoda. Kroz 'Enterprise' segment prodaje M SAN Grupa nudi visoku dodanu vrijednost kroz znanje i kompleksna rješenja za partnere poput sistem integratora i sličnih.

Velikim brojem partnera Grupa je značajno diversificirala poslovanje gdje najveći nepovezani kupac čini 1,5% prihoda od prodaje. Grupa značajno ulaže u prodajne kanale izvoza prema trećim državama (državama u kojima nema ovisna društva) te je tako ukupan udio izvoza prema trećima iznosio 15,8% u 2023.

POVIJESNI RAZVOJ

Grupe

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

M SAN Grupa društvo je s ograničenom odgovornošću. Jedini vlasnik društva je g. Stipo Matić. Društvo ne posjeduje vlastite udjele i ne provodi program otkupa istih.

Nadzorni odbor:

Željko Menalo, predsjednik nadzornog odbora od 1.1.2023.

Miroslav Huzjak, zamjenik predsjednika nadzornog odbora od 1.1.2023.

Stipo Matić, član nadzornog odbora,

Marko Rašić, član nadzornog odbora,

Snježana Matić, članica nadzornog odbora, do 7.4.2024.

Uprava:

Irena Langer-Breznik, Predsjednica uprave od 1.1.2023.,

Žarko Kruljac, Potpredsjednik uprave od 1.10.2022.,

Slaven Stipančić, član uprave,

Goran Kotlarević, član uprave,

Alen Panić, član uprave od 1.10.2022.,

Vladimir Brkljača, član uprave od 1.10.2022.,

Miroslav Gabrić, član uprave od 6.5.2022. godine do 8.3.2023.

Operativno poslovanje Grupe organizirano je kroz četiri divizije:

- **ITCE** – distribucija informatičke opreme i potrošačke elektronike;
- **Enterprise** – distribucija s dodatnom vrijednosti (Value-added distribution) za prilagođena hardversko-softverska rješenja;
- **VIVAX** – proizvodnja i distribucija vlastite robne marke, preko 300 artikala u svim kategorijama (televizori i audio, klima uređaji, bijela tehnika, mali kućanski aparati, pametni uređaji).
- **Zelena** – proizvodnja i distribucija vlastitih robnih marki električne mobilnosti i profesionalne led rasvjete, distribucija komponenata solarnih elektrana, proizvodi električne mobilnosti, led rasvjeta, solarni paneli

Voditelji divizija Društva su nadležni i za divizije u regionalnim članicama koje ujedno čine i četiri prodajna kanala čiji je moto „*Jedna kompanija na više različitih tržišta*“.

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

U izvještajnom razdoblju zaključno s 31.12.2023. temeljnom poslovanju u matičnom poduzeću M SAN Grupi i povezanim društvima u Hrvatskoj doprinijelo je ukupno 554 zaposlenika, a u regiji (Srbija, BIH, Crna Gora, Makedonija, Slovenija) 398 zaposlenika. Ukupno 952 zaposlenika na dan 31.12.2023. svojim radom doprinijeli su rastu i razvoju naših poduzeća tijekom godine.

Naši glavni ciljevi i ambicije su:

- postati najuspješniji ITCE distributer u Adria regiji
- razviti vlastitu robnu marku s relevantnim prisustvom na tržištu EU-a
- ostvariti tržišno vodstvo u području e-Mobilnosti (engl. eMobility)
- izgraditi logističku infrastrukturu s dosegom do krajnjih potrošača
- racionalno poslovanje (engl. lean operations)

7.400+

PARTNERA

200.000

PROIZVODA DOSTAVLJENO
MJESEČNO

950+

ZAPOSLENIKA

6

VLASTITIH ROBNIH
MARKI

KORPORATIVNO

Upravljanje

M SAN Grupa kao subjekt od javnog interesa čije su korporativne obveznice uvrštene na Službeno tržište Zagrebačke burze, sukladno Zakonu o računovodstvu, članak 22. obavezna je uključiti izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja u godišnje izvješće.

M SAN Grupa nije obvezna primjenjivati Kodeks korporativnog upravljanja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i Zagrebačke burze d.d. (https://www.hanfa.hr/media/uahm1h1a/zse_kodeks_hr.pdf), no Grupa se u svom poslovanju vodi najvišim standardima upravljanja i odgovornosti u skladu s dobrom praksom korporativnog upravljanja, a sami standardi i prakse, uneseni su i u Izjavu u osnivanju Društva, koja je dostupna na Internet stranicama Društva (https://www.msan.hr/wp-content/uploads/2024/02/2023-01-02_M-SAN-Grupa_Odluka-o-izmjeni-izjave-drustva.pdf).

Društvo je također obavezno HANFI dostavljati podatke o praksama korporativnog upravljanja kroz Upitnik o praksama upravljanja za izdavatelje obveznica (GIKU-UOP-OBV).

M SAN Grupa potpisnik je Kodeksa etike u poslovanju, čiji je inicijator Hrvatska gospodarska komora. Navedenim Kodeksom utvrđene su smjernice etičkog ponašanja poslovnih subjekata, a potpisnice se između ostalog obvezuju na poštovanje ljudskih prava, primjenu odredbi o sprečavanju korupcije itd.

UNUTARNJE KONTROLE I UPRAVLJANJA RIZIKOM U ODNOSU NA POSTUPAK FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Internim računovodstvenim kontrolama, odnosno postupcima nadležnih radnika osigurava se točnost, valjanost, sveobuhvatnost financijskih evidencija i izvješća, a koja su temelj za izradu godišnjih financijskih izvješća. Ovaj sustav kontrola također osigurava njihovu usklađenost s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Računovodstvene politike Društva predstavljaju pravila koje Društvo primjenjuje pri sastavljanju financijskih izvještaja. Sažetak najznačajnijih računovodstvenih politika objavljen je u financijskim izvještajima Društva.

KORPORATIVNO Upravljanje

ORGANI DRUŠTVA

Struktura korporativnog upravljanja M SAN Grupe temelji se na dualističkom sustavu, koji se sastoji od Nadzornog odbora i Uprave Društva, oni, zajedno s Glavnom Skupštinom, u skladu sa Statutom i Zakonom o trgovačkim društvima, predstavljaju tri temeljna organa Društva. Nadzorni odbor ustrojio je Revizorski odbor, koji prilikom obavljanja svojih zadaća procjenjuje kvalitetu sustava unutarnje kontrole i upravljanja rizicima s ciljem da glavni rizici kojima je kompanija izložena (uključujući i rizike povezane s pridržavanjem propisa) na odgovarajući način budu identificirani.

OPIS POLITIKE RAZNOLIKOSTI

Politika zapošljavanja unutar Grupe uvažava osobni integritet svakog pojedinca poštivanjem načela raznolikosti i jednakih mogućnosti. Raznolikost je jedno od obilježja naše organizacijske kulture, prisutno od osnivanja Društva, a očituje se u vjerovanju da razlike u spolu, boji kože, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu predstavljaju bogatstvo, koje se unutar M SAN-a već više od 20 godina transformira u zajednički uspjeh.

Grupa strogo zabranjuje i osuđuje svaki oblik diskriminacije s ciljem pružanja i osiguravanja održivog radnog okruženja bez diskriminacije i zlostavljanja na temelju spola, rase, vjere, etničke pripadnosti, seksualne orijentacije ili bilo koje druge osobine/statusa kao osnove za diskriminaciju. Grupa je predana osiguravanju nediskriminirajućeg radnog mjesta te se ponosimo nepostojanjem prijavljenih incidenata.

UPRAVLJAČKA

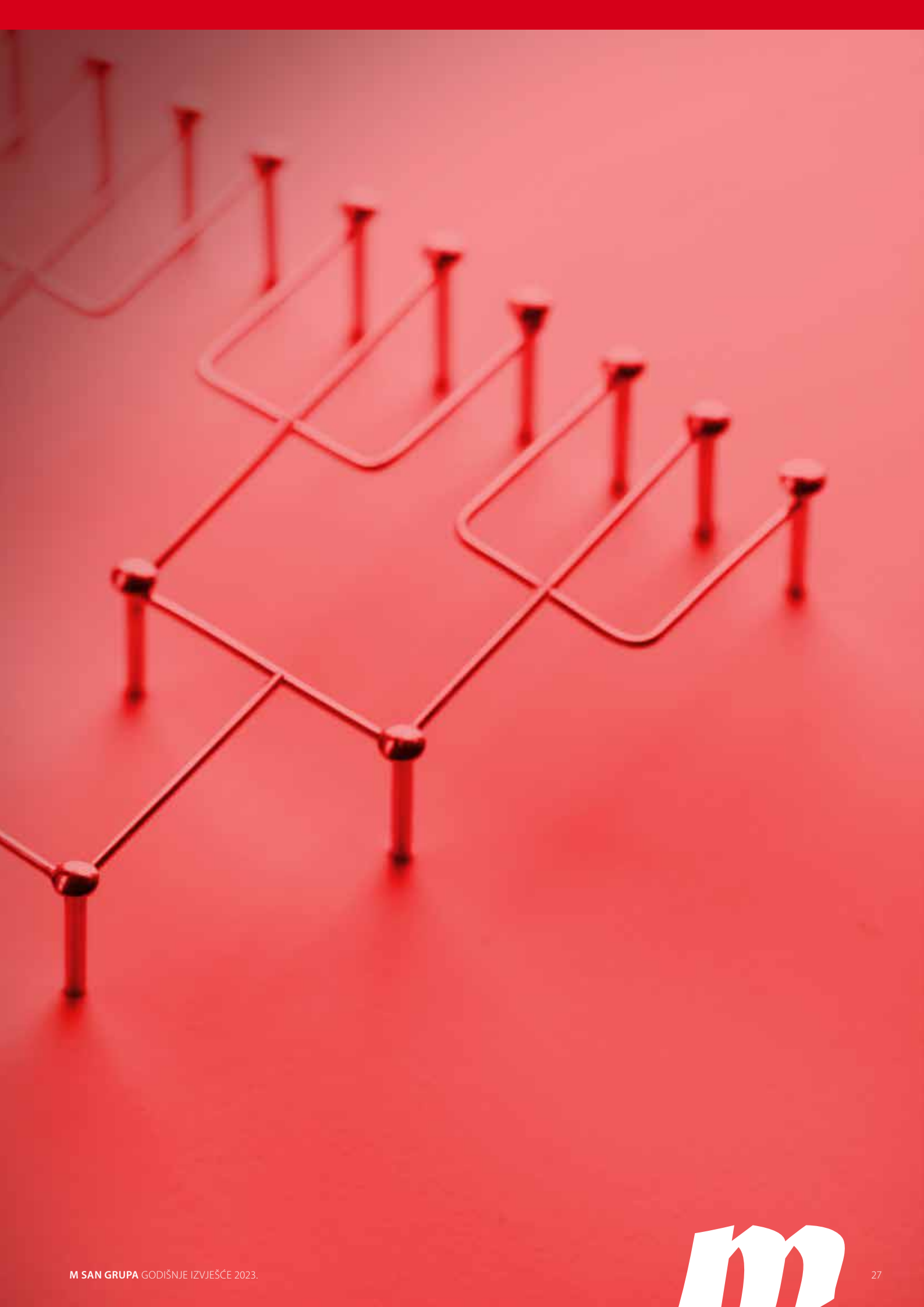
struktura

Upravljanje unutar M SAN-a temelji se na transparentnosti i učinkovitosti korporativnog upravljanja zasnovanom na najboljim međunarodnim praksama, osiguravajući uspjeh i održivost aktivnosti cijele Grupe. M SAN djeluje u sklopu dvorazinske strukture odbora, koju sačinjavaju Nadzorni odbor i Uprava. Tijekom 2023. godine, Nadzorni odbor sastojao se od pet članova, dok se broj članova Uprave smanjio sa sedam članova početkom godine na šest članova krajem prvog kvartala.

Nadzorni odbor i Uprava osiguravaju da utvrđena strategija, resursi, sustav upravljanja rizicima, sustav internih kontrola te odnosi s dionicima podržavaju dugoročni uspjeh i održivi razvoj cijele Grupe. Štoviše, navedeni elementi osiguravaju da strategija uzima u obzir i potencijalni utjecaj na okoliš i zajednicu te da politike, kultura i vrijednosti M SAN-a promiču etičko ponašanje, poštivanje ljudskih prava i vode ka poticajnom i ugodnom radnom okruženju.

Uloga Uprave u vođenju poslova uređena je Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom i internim pravilnicima. Uprava obnaša svoju funkciju s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika vodeći pritom računa prvenstveno o najboljim interesima Grupe. U donošenju odluka Uprava se ne smije rukovoditi osobnim interesima odnosno iskoristiti poslovne prilike za osobne svrhe, a o eventualnom sukobu interesa obvezna je odmah obavijestiti Nadzorni odbor.

Skupština Društva najviši je organ, a čini je član Društva kao jedini osnivač. Član Društva donosi odluke na koje je ovlašten zakonom i Izjavom o osnivanju Društva. Skupština odlučuje o pitanjima koja su u isključivoj nadležnosti Skupštine temeljem važećeg Zakona o trgovačkim društvima. Ako procjeni da za to postoji potreba, Skupština je ovlaštena uputiti upravi obveznu uputu vezano za vođenje poslova Društva, a uprava je obvezna voditi poslove društva u skladu s pisanim obveznim uputama Skupštine. Skupštinu saziva uprava Društva u slučajevima propisanim Zakonom o trgovačkim društvima te uvijek kada to zahtijevaju interesi Društva, ali ju može sazvati i nadzorni odbor i član Društva. Skupština je podobna za odlučivanje ako je na njoj prisutan jedini član društva.

UPRAVA M SAN Grupe

IRENA LANGER BREZNIK
PREDSJEDNICA UPRAVE

Irena Langer Breznik već 18 godina u M SAN Grupi obnaša niz rukovodećih funkcija. U svojim je ulogama, koje uključuju rukovodeću poziciju u nabavi M SAN Grupe pored odgovornosti za kompletan proces nabave u RH i regionalno, dobivanje novih distribucija, njegovanje kvalitetnih odnosa s principalima, organiziranje i provođenje marketinških aktivnosti na razini M SAN-a i poduzeća u regiji, bila odgovorna za uspostavljanje novih poslovnih procesa kao i poboljšanja postojećih te je neprekidno radila na strukturalnim unaprjeđenjima poslovnih procesa s posebnim naglaskom na regionalnoj nabavi, razvoju i unaprjeđenju poslovanja na inozemnim tržištima članica Grupe, vođenju brojnih projekata s ciljem razvoja i unaprjeđenja poslovnih aplikacija, razvoju elektroničke trgovine između poslovnih subjekata te upravljanju zalihama i digitalnoj transformaciji. Od 2011. godine gđa. Langer Breznik vodi e-commerce razvoj i poslovanje društva eKupi, kako u RH tako i regionalno te obnaša funkciju članice Uprave M SAN Grupe. S 1.1.2023 preuzima funkciju predsjednice Uprave Društva.

ŽARKO KRULJAC
POTPREDSJEDNIK UPRAVE

Žarko Kruljac je svojih 17 godina u M SAN Grupi posvetio razvoju prodajne snage i distributivnog doseg a Grupe. Prvotno se istaknuo zahvaljujući uspjesima u poslovanju i realizaciji strateških ciljeva koje je postigao na rukovodećim funkcijama u društvima u Republici Srbiji i Bosni i Hercegovini a nakon čega je upravljajući komercijalnim poslovanjem u Hrvatskoj i regiji svoje djelovanje usmjerio na tri ključna aspekta: kontinuiranu izgradnju i jačanje partnerske mreže kupaca, podizanje kompetencija prodajne operative te prilagodbe prodajnih procesa tržišnim promjenama. Doktorirao je na području ekonomskih znanosti 2020. godine. Od 2009. godine g. Kruljac obnaša funkciju člana Uprave Društva.

SLAVEN STIPANČIĆ
ČLAN UPRAVE

Slaven Stipančić se tijekom svojih 20 godina u M SAN Grupi usredotočio na unaprjeđenje procesa nabave i širenje distributivnog portfelja. G. Stipančić je, vodeći tim uspješnih profesionalaca, zaslužan i dao je veliki doprinos razvoju vlastite robne marke VIVAX, a zahvaljujući čemu je VIVAX postao prepoznata robna marka koja se prodaje na gotovo potpunom europskom tržištu, ali i na drugim kontinentima. Kao direktor segmenta potrošačke elektronike radi na ugovaranju i razvoju distributivne suradnje s najjačim svjetskim CE-A brandovima, u Hrvatskoj i regiji. Usporedno s time radi na optimizaciji povezivanja prodajnih procesa internacionalnih CE-A brandova s procesima nabave društva. Od 2009. godine g. Stipančić obnaša funkciju člana Uprave društva.

UPRAVA M SAN Grupe

GORAN KOTLAREVIĆ

ČLAN UPRAVE

Jačanje prodajnih operacija i širenje distributivnog dosega, u svim državama regije, glavni su predmet djelovanja g. Kotlarevića. U svojih 18 godina rada u M SAN Grupi na pozicijama voditelja prodaje, direktora prodaje te direktora razvoja poslovanja, g. Kotlarević izravno je utjecao na gradnju snažnog tržišnog nastupa društva te njegovu današnju prepoznatljivost. Od ožujka 2021. godine g. Kotlarević obnaša poziciju člana Uprave društva.

MIROSLAV GABRIĆ

ČLAN UPRAVE

G. Miroslav Gabrić pridružio se upravi M SAN Grupe 2022. godine, nakon više od 2 desetljeća iskustva na ključnim rukovodećim pozicijama najvećih distribucijskih grupa u Hrvatskoj i zemljama u okruženju, gdje je radio na organizaciji logistike, uključujući implementaciju tehnoloških rješenja za optimizaciju svih procesa u području logistike. Njegov dolazak u M SAN Grupu povezan je upravo s njegovom primarnom nadležnošću konsolidiranja, optimizacije i razvoja svih procesa u području logistike. S 8.3.2023. gospodin Gabrić više ne djeluje kao član Uprave društva.

ALEN PANIĆ
ČLAN UPRAVE

Tijekom gotovo 19 godina unutar M SAN Grupe, g. Alen Panić, obnašao je niz funkcija vezanih uz izgradnju i razvoj divizije visokih tehnologija i projektnog poslovanja, uključujući rolu izvršnog direktora tzv. distribucije s dodanom vrijednošću. Danas, navedena divizija sastoji se od niza odjela koji su zaduženi za poslovanje infrastrukturnih, softverskih, cloud i projektnih rješenja, rasprostranjena u svim zemljama regije, distribuirajući najveće svjetske tehnološke principale, te predstavlja regionalnog lidera u tom segmentu poslovanja iza kojeg su stotine uspješno isporučenih najsloženijih ICT projekata, kontinuirani rast i širenje poslovanja. Od listopada 2022. godine obnaša funkciju člana Uprave društva.

VLADIMIR BRKLJAČA
ČLAN UPRAVE

Vladimir Brkljača svoju poslovnu karijeru je izgradio u M SAN Grupi gdje se proteklih 20 godina posvetio razvoju branda VIVAX. Na tom putu obnašao je različite pozicije; od Product Managera, Voditelja razvoja i nabave VIVAX, Voditelja profitnog centra VIVAX, a zadnjih 5 godina bio je na poziciji Izvršnog direktora Divizije VIVAX, uz ključne odgovornosti za razvoj, nabavu, prodaju i izgradnju VIVAX branda. Vodio je projekt preseljenja i izgradnje pogona za proizvodnju VIVAX LED televizora u Hrvatskoj i u početnoj fazi razvoj MS Energy branda. Glavni doprinos ostvario je na ukupnom razvoju i jačanu poslovanja VIVAX divizije u svim državama regije, značajnom iskoraku na EU tržišta, te implementaciji VIVAX brand strategije. Od listopada 2022. godine obnaša funkciju člana Uprave društva.

NADZORNI ODBOR M SAN Grupe

ŽELJKO MENALO

PREDSJEDNIK NADZORNOG ODBORA

Željko Menalo proveo je veći dio svoje karijere u financijskoj industriji unutar Erste&Steiermarkische grupe u Hrvatskoj gdje je obavljao razne menadžerske poslove. SM Grupaciji pridružuje se u 2019. godini sa zaposlenjem u društvu M SAN Ulaganja d.o.o., a od 2022. godine zaposlen je u društvu Ured za podršku d.o.o. na mjestu savjetnika. Odlukom Skupštine Društva iz rujna 2022., Željko Menalo imenovan je na poziciju predsjednika Nadzornog odbora s početkom mandata od 1.1.2023.

MIROSLAV HUZJAK

ZAMJENIK PREDSJEDNIKA NADZORNOG ODBORA

Miroslav Huzjak tijekom 24 godine djeluje na čelnim pozicijama u M SAN Grupi vodeći timove profesionalaca koji su Društvo pozicionirali kao najznačajnijeg ICT i CE distributera u Adria regiji. U Društvu je radio različite poslove, te je bio na rukovodećoj poziciji u komercijali, a što je pored odgovornosti za organizaciju komercijale i njeno uspješno poslovanje te pozicioniranje M SAN-a kao tržišnog lidera, uključivalo i brojne druge odgovornosti. G. Huzjak je bio odgovoran za vođenje ključnih pregovora za sklapanje ugovora o distribuciji s najvećim globalno značajnim principalima, a zahvaljujući čemu je M SAN postao ovlašten distributer mnogobrojnih svjetski poznatih robnih marki kako na teritoriju RH, ali i regionalno. G. Huzjak od 1.1.2003. godine obnaša funkciju zamjenika predsjednika Nadzornog odbora M SAN Grupe.

MARKO RAŠIĆ

ČLAN NADZORNOG ODBORA

Marko Rašić svoju karijeru u Grupi započinje 2003. godine kao pripravnik u Odjelu financija te do 2011. godine napreduje do pozicije voditelja financija. Tijekom akvizicijskog perioda Grupe u poljoprivrednom segmentu, aktivno sudjeluje u procesima preuzimanja te naknadnom financijskom restrukturiranju preuzetih poljoprivrednih društava. Paralelno uz dužnosti voditelja financija, od 2016. godine pa do 2024. obnaša funkcije predsjednika Nadzornog odbora društva PP ORAHOVICA d.o.o. i predsjednika Nadzornog odbora društva PPK Valpovo d.o.o. te je od 2014. pa do 2023. godine član Nadzornog odbora u društvu KING ICT d.o.o. U nadzornom odboru M SAN Grupe je na poziciji zamjenika predsjednika Nadzornog odbora od 2016. godine pa sve do 2023. kad prelazi za člana nadzornog odbora. 2017. godine imenovan je direktorom društva Ured za podršku d.o.o. Od veljače 2024. gospodin Rašić djeluje i kao predsjednik Nadzornog odbora Agro Invest Grupe d.o.o.

STIPO MATIĆ

ČLAN NADZORNOG ODBORA

Stipo Matić 1995. godine osnovao je M SAN te je njegov jedini osnivač i član. U razdoblju do 2009. godine Stipo Matić obnašao je funkciju direktora M SAN Grupe, a zatim preuzima poziciju predsjednika Nadzornog odbora Grupe. Također, Stipo Matić je direktor društava M SAN Logistika d.o.o. i M SAN EKO d.o.o., član uprave društva eKupi d.o.o., kao i predsjednik Nadzornog odbora društva KING ICT d.o.o. Danas se u portfelju društava u njegovom vlasništvu nalaze i društva KING ICT d.o.o., eKupi d.o.o., Ured za podršku d.o.o., CORVUS PAY d.o.o., Agro Invest Grupa d.o.o., kao i drugi.

SNJEŽANA MATIĆ

ČLANICA NADZORNOG ODBORA

Snježana Matić sudjeluje u poslovanju M SAN-a od samog osnivanja društva. U počecima radi na poslovima prodaje, a potom na zadacima u nabavi s posebnim fokusom na izgradnji dugoročno održivih poslovnih odnosa s dobavljačima. Kao odgovor na rast poslovnih aktivnosti M SAN-a preuzima koordinaciju aktivnosti u računovodstvu i financijama, da bi se 2004. godine posvetila razvoju poslovanja systemske integracije, gdje i danas djeluje na području kontrolinga. Članica je Nadzornog odbora M SAN-a od 2004. godine do 7. travnja 2024.

Uz Nadzorni odbor i Upravu, Odbor za reviziju, koji se sastoji od tri člana Branislava Vrtačnika, Kristine Alebić i Branke Gerić, ima ulogu pružati podršku Nadzornom odboru u obavljanju njegovih zadataka i provođenju drugih aktivnosti, sukladno primjenjivim zakonima i drugim odredbama. Odbor za reviziju savjetodavni je odbor Nadzornog odbora bez izvršnih ovlasti, odnosno djeluje kao specijalizirani pododbor Nadzornog odbora te ovlasti istog proizlaze iz ovlasti Nadzornog odbora

*SM grupacija: Grupa koja se sastoji od društava u kojima jedini član M SAN Grupe izravno ili neizravno ostvaruje kontrolu

OPERATIVNO

Poslovanje

ITCE DIVIZIJA

ITCE divizija posluje na područjima Republike Hrvatske, Srbije, Bosne i Hercegovine, Sjeverne Makedonije, Crne Gore i Slovenije. Divizija obuhvaća 19 strateških grupa proizvoda koji se prvenstveno odnose na 'A' brandove svjetskih proizvođača u ukupnom portfelju M SAN Grupe. ITCE divizija se dijeli na četiri vertikale po svim zemljama na kojima posluje, a to su IT vertikala, NOT/RAČ vertikala, CE-A vertikala i prodajno divizijska vertikala. Svaka od vertikala je specijalizirana za nabavu i prodaju određenog dijela asortimana.

IT vertikala obuhvaća strateške grupe proizvoda koje su prvenstveno sastavni dijelovi stolnog računala i dodataka koji su usko vezani za sama računala. Najvažnije strateške grupe u IT vertikali su stolna računala, komponente od koji se sastoji stolno računalo, monitori, potrošni materijal i printeri, periferija, mrežna oprema i gaming asortiman.

U IT vertikali se nalazi vlastita robna marka stolnih računala MSGW koja se proizvodi u automatiziranom pogonu za proizvodnju informatičke opreme i MS privatna marka koja objedinjuje računalnu perifernu opremu poput slušalica, zvučnika, napajanja, tipkovnica i miševa, te kućišta i kabela.

CE-A vertikala obuhvaća strateške grupe bijela tehnika, TV uređaji, klima uređaji, dronovi, mali kućanski aparati, nove tehnologije, mobiteli i smeđa tehnika.

NOT/RAC vertikala obuhvaća strateške grupe prijenosnih računala, gaming prijenosnih računala, stolnih računala i monitora koji se odnose na 'A' brandove proizvođača.

Prodajno divizijska vertikala je primarno zadužena za distribuciju i širenje strateških grupa proizvođača koji se nalaze u portfelju ITCE divizije u svim divizijskim prodajnim kanalima.

ITCE divizija, u 2023. godini bilježi ukupne prihode od 206,1 milijuna eura što predstavlja pad ostvarenog rezultata od 1,7% u odnosu na prethodnu godinu. Najveći rast u odnosu na prethodnu godinu ostvaren je u CE vertikali od 9,2%, u IT vertikali ostvaren je rast od 2,1%, dok je u NOT/RAC vertikali došlo do smanjenje prihoda od 9,8%. U CE vertikali imamo rast broja partnera u distribuciji i povećanu prodaju malih kućanskih aparata, bijele tehnike i TV uređaja te uspješnu konsolidaciju timova na tržištima Srbije, Crne Gore i Makedonije, dok je u IT vertikali na većini strateških grupa ostvaren blagi rast s naznakom na

komponente. U isto vrijeme u NOT/RAC vertikali imamo pad prihoda prvenstveno radi smanjenja investicija u privatni i državni sektor.

Geografski gledano, u odnosu na prethodnu godinu, rast prodaje ostvarila su tržišta Hrvatske od 6,3%, tržište Makedonije od 18,3% i tržište Crne Gore od 15,0%, dok su ostala tržišta imala pad u odnosu na prethodnu godinu. Gledano pak po strukturi ukupnih prihoda ITCE divizije, tržište Hrvatske učestvuje s 48,0%, slijedi tržište Srbije s 27,1%, tržište Bosne i Hercegovine s 9,5%, Slovenije sa 6,0%, Makedonije s 5,0% i Crne Gore s 4,4% udjela. U prodajnom i distributivnom dijelu poslovanja i kanala prodaje ukupan broj kupaca rastao je za 2,4%.

Glavni faktori koji su utjecali na prodajne rezultate divizije u 2023. godini su daljnji rast cijena u maloprodaji, povećanje troškova života kao i povećana količina roba na tržištu. Rast cijena uzrokovao je smanjenu potražnju kod krajnjih korisnika, pogotovo u dijelu prijenosnih računala i dijelu IT asortimana u prvom dijelu godine, a u isto vrijeme su smanjena ulaganja u obnovu opreme u privatnom sektoru i dijelom u državi.

U diviziji je napravljena konsolidacija u svim državama, strateški je napravljena podjela po vertikalama što nam donosi efikasnije upravljanje asortimanima i kanalima prodaje.

VIVAX DIVIZIJA

Proizvodnja i distribucija vlastite robne marke

Jednostavno kvalitetno.

VIVAX

Brend VIVAX domaći je proizvod koji se na tržištu Hrvatske nalazi od 2004. godine i trenutno je prisutan na više od 35 tržišta. Danas u asortimanu nudi više od 300 različitih proizvoda. VIVAX divizija obuhvaća poslovanje vlastitog branda VIVAX u segmentu potrošačke elektronike. Asortiman čine proizvodi razvrstani u pet primarnih strateških grupa: TV i audio, Klimatizacija, Mali kućanski aparati, Bijela tehnika i Pametni uređaji.

U 2023. godini nastavljena su ulaganja u VIVAX brend marketing, shodno postavljenoj brend strategiji. Izvoz VIVAX divizije u 2023. godini bio je usmjeren na razvoj novih tržišta; Italije, Francuske i Španjolske gdje postoji potencijal za budući razvoj poslovanja, uz nastavak rasta i razvijanja na postojećim tržištima. Dodatno, VIVAX uređaji predstavljani su na najvećem sajmu potrošačke elektronike, IFA Berlin u rujnu 2023. te sajmu klimatizacije i ventilacije IFEM-a u Madridu.

U drugom polugodištu 2023. na tržištu RH predstavljen je novi segment poslovanja – komercijalna klimatizacija, koji uz polukomercijalnu i kućnu klimatizaciju predstavlja nadogradnju poslovnih aktivnosti unutar strateške grupe Klimatizacija.

Tijekom cijele 2023. Grupa je investirala u širenje i izgradnju novih timova, te dizanje kompetencija

postojećih timova što su glavni preduvjeti za osiguranje održivosti poslovanja VIVAX divizije.

Financijski gledano, nakon pada prodaje od 8,1% u prvom polugodištu 2023. u odnosu na isti period prethodne godine, VIVAX divizija ostvarila je prihode od 86,5 milijuna eura što predstavlja rast od 4,6% u odnosu na 2022.

Usprkos negativnim utjecajima (pad prosječnih cijena proizvoda te loše vrijeme u svibnju i lipnju koje je utjecalo na prodaju klima uređaja) tijekom cijele godine, a posebno očitih u prvoj polovici 2023. godine. Provedene su razne aktivnosti i uložena su sredstva za dizanje efikasnosti i rješavanje prekomjernih zaliha što je dovelo do iskoraka u drugoj polovici 2023. godine.

Promatrajući strateške grupe, značajniji iskorak napravile su grupe Klima uređaja s 8,4% rasta na godišnjoj razini, odnosno bijele tehnike s 38,3% rasta. Na strateškoj grupi Bijele tehnike glavni pokretači rasta prihoda bili su širenje i pozicioniranje asortimana u maloprodajnim objektima naših partnera, te jačanje pozicije na tržištima izvoza. Strateška grupa TV uređaja zabilježila je pad od 13,2% na godišnjoj razini, dok su istovremeno mali kućanski aparati imali pad od 10,8%

ZELENA DIVIZIJA

Zelena divizija formirana je kao odgovor na rastuće trendove zaštite okoliša i promjena načina života ljudi uvažavajući prednosti koje u svakodnevne živote donose zelene tehnologije. Upotreba solarnih sustava u proizvodnji električne energije i visokoučinkovita LED rasvjeta značajno doprinosi uštedama energije, a korištenje e-bicikala povećava mobilnost na većim udaljenostima i doprinosi promjeni paradigme poslovne i rekreativne mobilnosti.

Divizija je organizirana kroz tri ključne vertikale: distribucija opreme za solarne elektrane, proizvodnja visokoučinkovite profesionalne LED rasvjete te proizvodnja električnih bicikala, romobila i motocikala. Strategija poslovanja utemeljena je na suradnji s partnerima koji kreiraju dodatnu vrijednost poslovanju Zelene divizije pa je i prihod tokom 2023. godine rastao za 29,5% u odnosu na 2022. godinu.

Robna marka MS LUX je zaštićena na području EU i zemljama u regiji čime je počela proizvodnja pod tim imenom. Tokom 2023. godine, vrijednost robne marke MS LUX prepoznata je na svim većim projektima od kojih izdvajamo gradove: Bjelovar, Velika Gorica, Koprivnica i Bosanska Gradiška.

ZELENA DIVIZIJA

Također, veći broj manjih općina osvjetljen je MS LUX asortimanom profesionalne LED rasvjete od čega bi posebno naglasili projekt u općini Plitvička Jezera. Kvaliteta razvoja branda došla je do izražaja i na sportskim objektima grada Zagreba – Mladost, Cibona i Dom sportova gdje postoje posebni zahtjevi primjene LED rasvjete, s obzirom na potrebe u vidu sportskih događaja.

Posebno smo ponosni na akviziciju društva DATA LINK iz Bjelovara u svoju poslovnu obitelj. DATA LINK čini profesionalni tim koji je razvio visokoučinkovitu profesionalnu LED rasvjetu za specijalne namjene koja je prepoznata kod specijaliziranih kupaca i povećava doseg MS LUX branda van granica Europe. Fokus na proizvodnju i implementaciju projekata LED rasvjete u toj kategoriji povećao je prihod za 96,6% u odnosu na 2022. godinu.

Poslovno područje 'Solar' je tokom 2023. godine ostvarilo rast od 72,4% zahvaljujući značajnom proširenju mreže partnera kao i povezivanju s vodećim proizvođačima na tržištu poput Huawei, Sungrow, SMA, Trina solar, Longi, Wallbox i Mounting systems. Neki od najznačajnijih projekata u Hrvatskoj, poput solarne elektrane Podravka izrađeni su opremom iz distribucije Zelene divizije M SAN Grupe. Tokom 2023. godine osnažen je tim u društvima

kćerima M San Grupe pa je distribucija proširena i na partnere u regiji. Razdoblje karakterizira značajan pad cijene panela na svjetskom tržištu i povećanju cijene električne energije što je doprinijelo povećanoj potražnji za solarnim rješenjima.

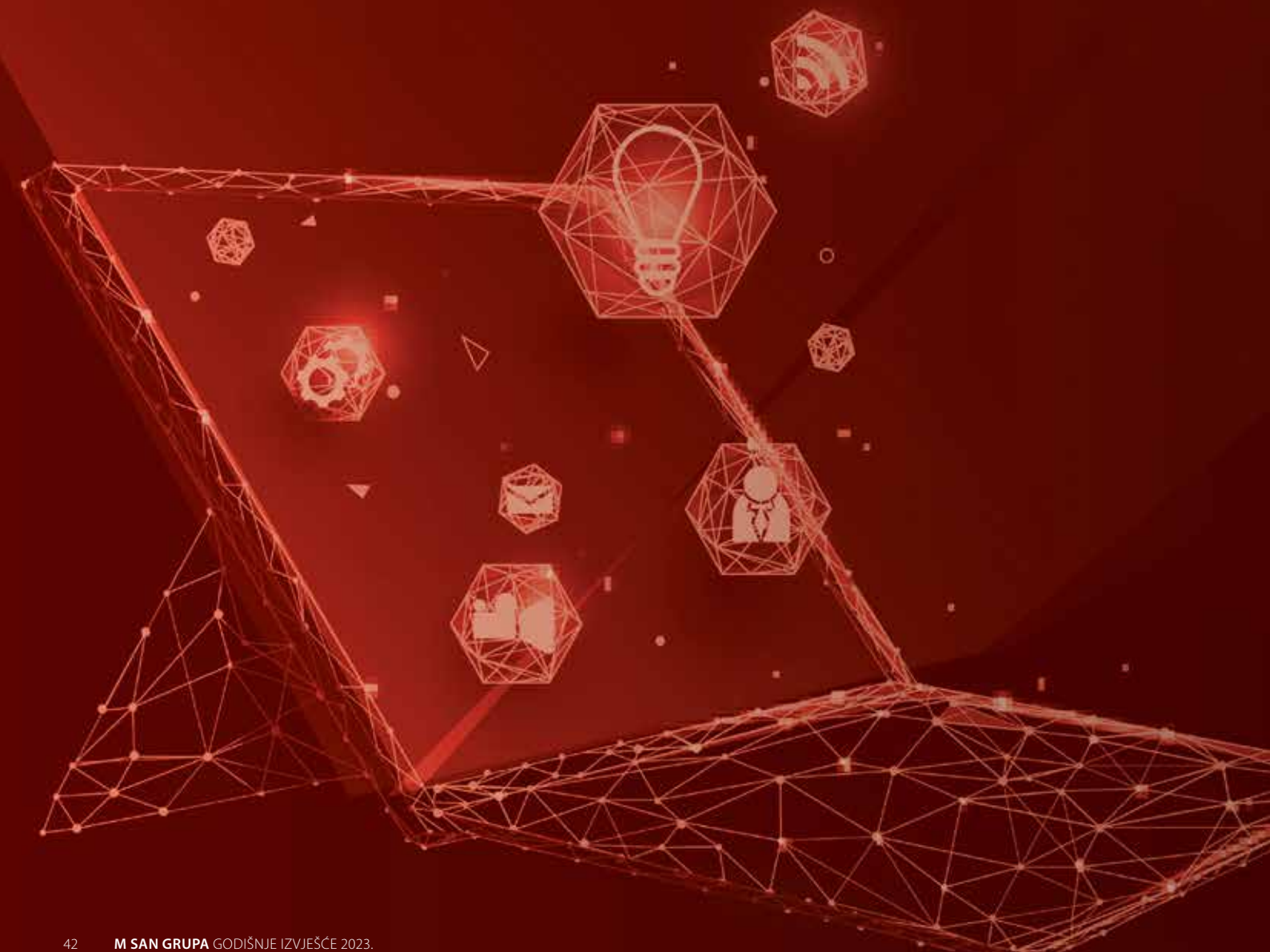
Poslovno područje e-mobility karakterizirao je pad potražnje za električnim biciklima na europskom tržištu. Unatoč tome, a slijedeći strategiju razvoja branda MS Energy, M SAN Grupa je izlagala svoje proizvode na EuroBike sajmu u Frankfurtu gdje je dodatno proširila suradnju s većim brojem partnera na području EU. Brand MS Energy je danas prisutan na tržištima Irske, Italije, Mađarske, Češke, Slovačke, Rumunjske i Slovenije.

Profesionalizirana je proizvodnja e-bicikala u tvornici u Rugvici što su prepoznali renomirani proizvođači e-bicikala i ponudili suradnju u području OEM proizvodnje. Prvi OEM e-bicikli izašli su iz proizvodnje u drugom dijelu godine što nam je značajno pomoglo u povećanju kapaciteta proizvodne linije e-bicikala. Značajnija prodaja romobila ostvarena je na tržištima Hrvatske i Češke gdje se robna marka MS Energy u grupi proizvoda romobili nalazi u samom vrhu dobavljača. Povećanjem distribucije ojačana je i regionalna prisutnost robne marke MS Energy na svim tržištima gdje posluju društva kćeri.

ENTERPRISE

(VALUE ADDED DISTRIBUTION)

IT distribucija s
dodanom vrijednošću

ENTERPRISE

Enterprise divizija je IT distribucija s dodanom vrijednošću (VAD distribucija) organizirana u nekoliko cjelina – odjel Infrastrukture, odjel Software-a i Cloud-a, odjel Specijalnih projekata, tehničke podrške i marketinga te odjel Enterprise prodaje, kako bi pružila kompetitivne robe i usluge poslovnim ICT partnerima.

Djeluje u sklopu M SAN Grupe, na području Hrvatske, Srbije, Bosne i Hercegovine, Slovenije, Sjeverne Makedonije i Crne Gore. Ovaj segment karakteriziraju:

- rad sa zahtjevnijim portfeljem proizvoda – serveri, pohrana podataka, mreže, software, rješenja, video nadzor, industrijski specijalizirani proizvodi, računarstvo u oblaku (cloud), visokotehnološke usluge.
- rad sa zahtjevnijim kupcima – sistem integratorima (SI), proizvođačima softvera (ISV), pružateljima usluga (MSP) – što zahtjeva viši nivo znanja i složene vještine, te stručne specijalizacije i certifikacije kod zaposlenih.
- rad sa zahtjevnijim dobavljačima – složeni i dinamični tehnološki, tehnički i operativni procesi, te enormna širina i dubina tehnologija, grupa, podgrupa i specijalizacija proizvoda.
- Partnerima, te posredno krajnjim korisnicima ne nudi se samo proizvod već i projektira, sugerira, nadograđuje i održava optimalno rješenje, što daje visoku vrijednost ponudi posebice kod manjih i srednjih kupaca koji si ne mogu priuštiti zapošljavanje skupih stručnih kadrova i praćenje dinamike evolucije tehnologija, certifikacija i ostalih propisa.
- M SAN Grupa prepoznala je vrijednost takvog pristupa prije 15-tak godina, uložila u neovisnu, specijaliziranu diviziju na regionalnom planu, te u prodajnom kanalu danas je vodeći tzv. VAD distributer (Value Added) u Hrvatskoj i regiji.

ENTERPRISE

Pored direktne prodaje, Enterprise divizija osigurava i koordinaciju ostalih sektora i odjela u kompaniji kada se njihovi proizvodi (npr. prijenosna računala, specijalizirani proizvodi...) nude u sklopu natječaja i složenijih projekata.

Objedinjuje sve nužne dijelove ponude na jednom mjestu i nudi najbolje rješenje partneru, te mu time povećava konkurentnost i profitabilnost. U sklopu svoje ponude ima nekoliko desetaka svjetskih brandova uključujući;

Tijekom 2023. godine, u širem globalnom ekonomskom i tehnološkom okviru osjeća se produžetak izazova s početkom koji seže od COVID krize, preko poremećaja u lancima opskrbe, ratovima, inflatornim, cjenovnim i ostalim direktnim ili indirektnim nestabilnostima.

ENTERPRISE

Geografski, tržište Hrvatske ostvarilo je rast prihoda od 4,7%, Srbije pad prihoda od 31,6%, BiH pad prihoda od 12,8%, Sjeverne Makedonije rast prihoda od 4,4%, Crne Gore pad prihoda od 32,5% dok je tržište Slovenije osvarilo rast prihoda od 387,4% kao posljedica akviziranja društva Alterna u studenom 2022.

Usprkos izazovima, Enterprise segment zadržao je svoju tržišnu poziciju i u svim važnim segmentima, u pravilu, povećao svoje tržišne udjele. Ostvareni su ukupni konsolidirani prihodi od 98,9 milijuna eura što je rast od 24,8%. Odjel infrastrukture ostvario je pad prihoda od 10%, u pravilu uzrokovan padom prihoda u Srbiji, odjel Software-a rast prihoda od 18,0%, a odjel Cloud poslovanja ostvario je rast prihoda od 35,7%.

Konsolidirano gledano, Enterprise segment učvrstio je pozicije na ključnim tehnologijama, kadrovskoj infrastrukturi te uložio velike napore u nove organizacijske i tehnološke kompetencije kako bi stvorio maksimalnu otpornost i pretpostavke za novi razvoj u 2024. godini.

FINANCIJSKO

Poslovanje Grupe

M SAN Grupa je tijekom 2023. godine ostvarila poslovne prihode u iznosu od 471,7 milijuna eura što je porast od 9,1% u odnosu na prethodnu godinu. Usprkos izazovnom okruženju, sve strateške divizije izuzev divizije Ostalo ostvarile su rast. Apsolutno gledano, najveći rast ostvarila je **Enterprise divizija** koja je tijekom 2023. imala porast prodaje u iznosu od 19,6 milijuna eura (24,8%), ponajviše zahvaljujući porastu prodaje uređaja i usluga iz strateške grupe Software. Relativno gledano, najveći rast (30,1%) ostvarila je **Zelena divizija** zahvaljujući povećanoj prodaji proizvoda strateške grupe solarnih elektrana. **VIVAX divizija**, ostvarila je rast prodaje od 3,8 milijuna eura (4,6%), zahvaljujući porastu prodaje klima uređaja te uređaja iz strateške grupe proizvoda bijele tehnike.

KRETANJE PRIHODA PO DIVIZIJAMA 2022. I 2023.

TABLICA 1. Prodaja po divizijama

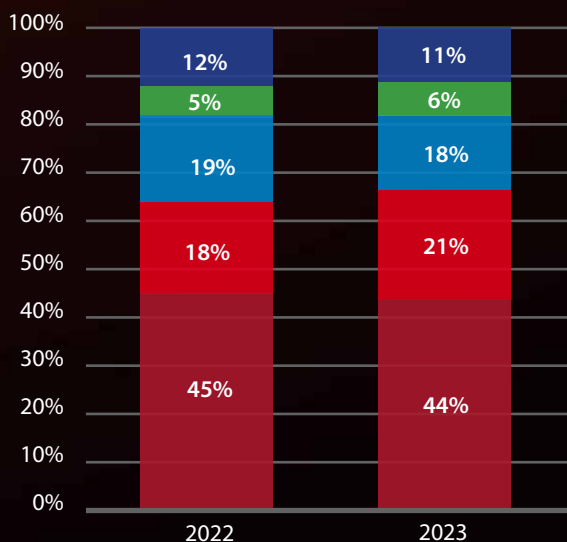
UTEUR

Divizija (Naziv)	2022.	2023.	Razlika	% Razlika
ITCE	196.587 €	206.097 €	9.510 €	4,8%
Enterprise	79.274 €	98.906 €	19.632 €	24,8%
VIVAX	82.723 €	86.537 €	3.814 €	4,6%
Zelena	22.428 €	29.173 €	6.745 €	30,1%
Ostalo	51.257 €	50.959 €	(298 €)	(0,6%)
UKUPNO	432.269 €	471.672 €	39.403 €	9,1%

ITCE divizija ostvarila je rast prodaje od 9,5 milijuna eura (4,8%). Zahvaljujući povećanoj prodaji u strateškoj grupi komponente, koju čine sve računalne komponente. Osim komponenti, rast prodaje ostvaren je i u strateškoj grupi malih kućanskih aparata.

GRAF 1 - Udio prodaje vlastitih i partnerskih brandova 2023

GRAF 2 - struktura prihoda po divizijama

Slično kao i prošle godine, 23,8% prodaje čini prodaja vlastitih brandova dok 76,2% prodaje čini prodaja partnerskih brandova.

Strukturno gledano, porast prodaje proizvoda Enterprise divizije i pad prodaje proizvoda iz divizije Ostalo doveo je do marginalne promjene strukture prihoda po divizijama, kako je vidljivo iz grafa 2.

■ Ostalo ■ Zelena divizija ■ Enterprise ■ Vivax ■ ITCE

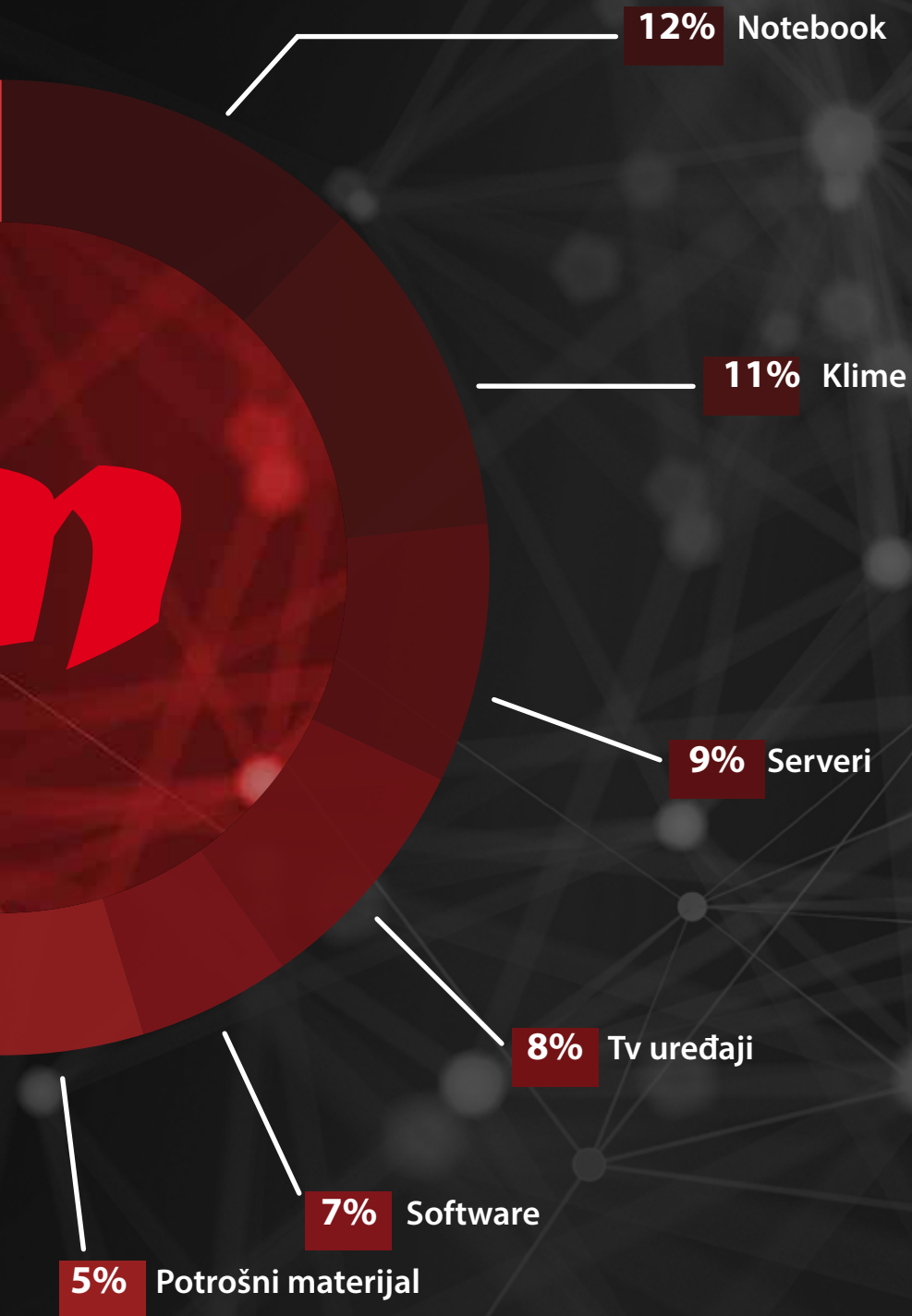
PRIHODI OD PRODAJE PO STRATEŠKIM GRUPAMA U 2023. GODINI

U odnosu na prethodnu godinu, struktura prihoda po strateškim grupama razlikuje se u nekoliko stavaka. Dobrim rezultatom **Enterprise divizije** udio prodaje servera u strateškim grupama porastao je na 9% poslovnih prihoda, a prodaja iz strateške grupe Software porasla je na 7% poslovnih prihoda.

Zbog porasta prodaje, unutar top 10 strateških grupa po prihodima, 2023. godine ušla je i strateška grupa Bijela tehnika.

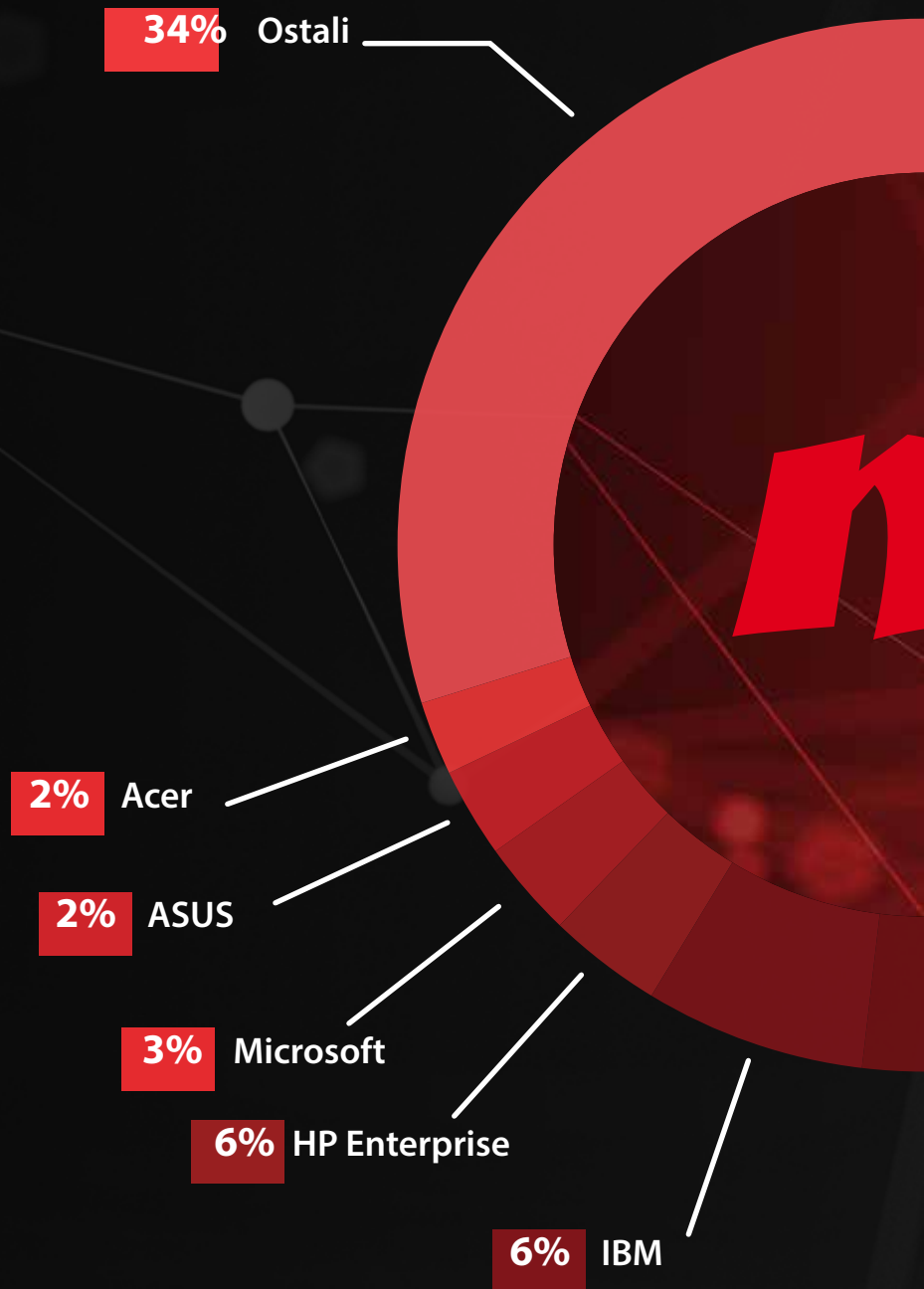
GRAF 3 - Prihodi od prod

Prodaja po strateškim grupama

UDJELI U PRIHODIMA OD PRODAJE BRENDOVA U 2023. GODINI

Visoko segmentirana prodaja po brendovima, smanjuje poslovni rizik oslanjanja na jednog ili nekoliko dobavljača. Najveći udio u prihodima od prodaje, u 2023. godini ima vlastiti brend Vivax koji je prošle godine činio 18% prihoda.

GRAF 4 - Udjeli u prihodima od

18% Vivax

12% HP Inc

9% Lenovo

8% Samsung

prodaje Brendova u 2023. godini

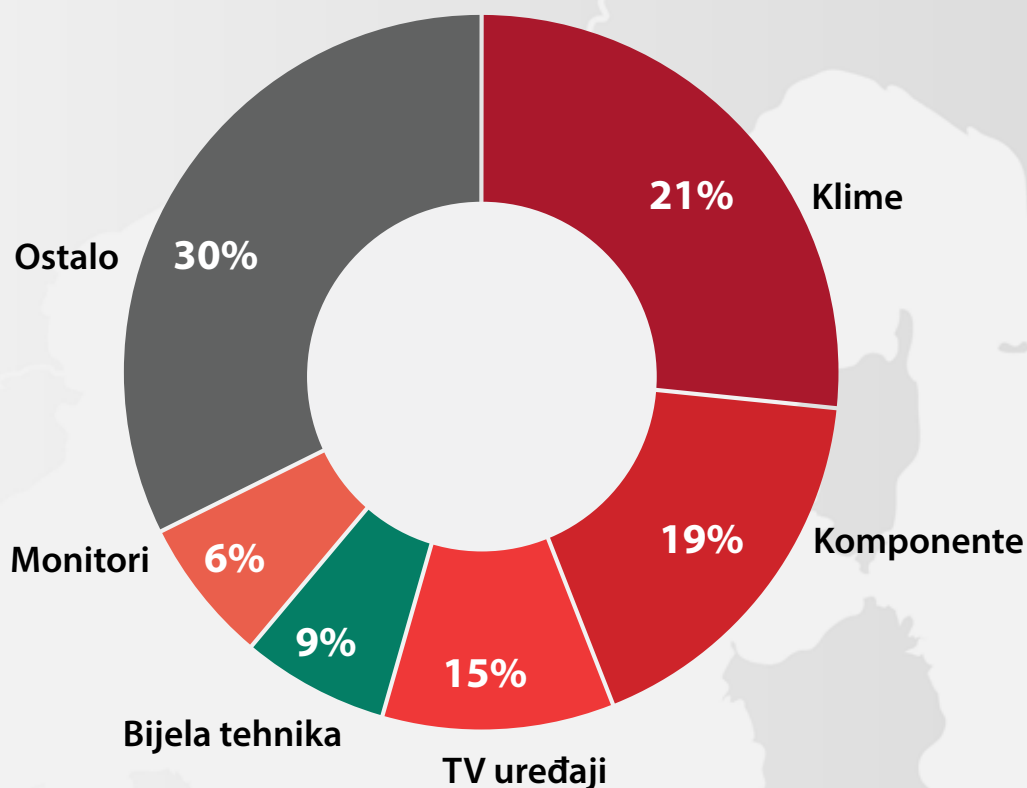

UDJELI OD PRODAJE PO DRŽAVAMA U 2023. GODINI

Geografski gledano, 43% prihoda Grupe dolazi iz prodaje u Hrvatskoj, 17% iz Srbije, 9% prihoda ostvareno je u Sloveniji, 8% iz Bosne i Hercegovine, 5% iz Makedonije te 4% iz Crne Gore što zajedno predstavlja 86% ukupnih prihoda.

Preostalih 14% prihoda dolazi iz izvoza, odnosno iz zemalja u kojima Grupa tijekom 2023. godine nije imala povezana poduzeća*.

**Od Studenog 2022. godine Grupa u svom vlasništvu ima poduzeće Alterna Distribucija te u 2023. Slovenko tržište smatra se „domaćim tržištem“.*

Graf 5. Udjeli prodaje po segmentima u zemljama bez podružnica

FINANCIJSKI POKAZATELJI

Tablica 2.

Račun dobiti i gubitka za 2023. godinu

(u tisućama EUR)	2022.	2023.	% razlika
Poslovni prihodi*	432.269	471.672	9,1%
EBITDA*	10.505	10.992	4,6%
EBIT*	6.830	8.254	20,8%
Dobit tekuće godine*	1.682	4.611	174,2%

Tablica 3.

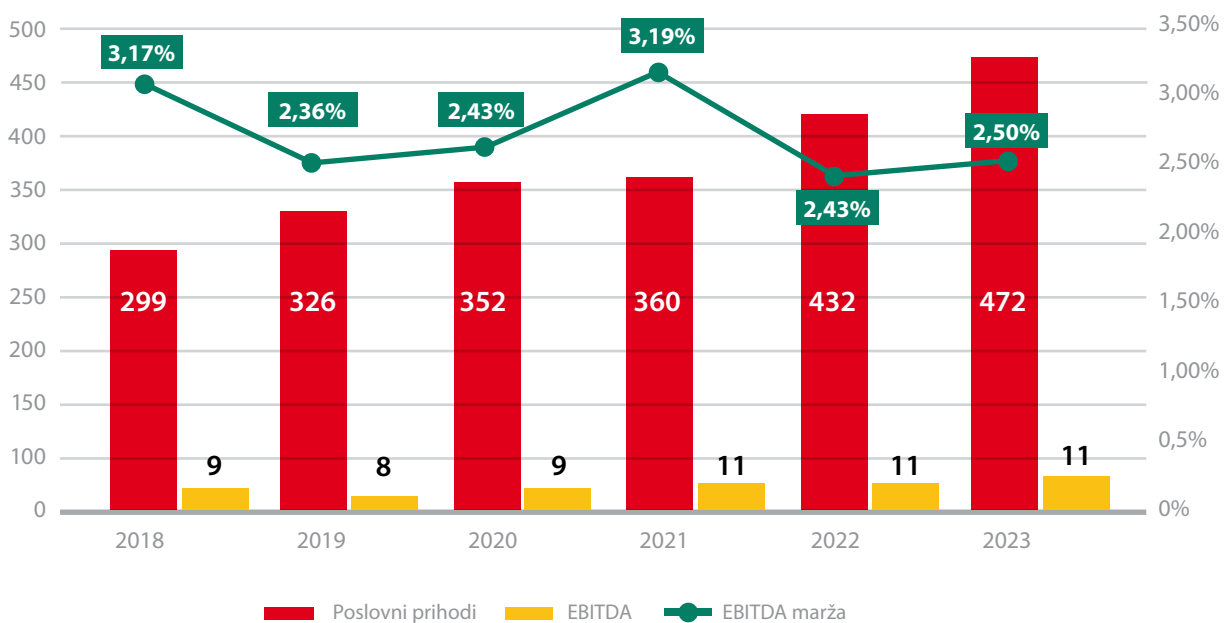
Financijski pokazatelji u 2023. godini

(u tisućama EUR)	31.12.2022.	31.12.2023.
Neto dug*	32.841	22.333
Ukupna imovina	166.133	187.276
Ukupno kapital i rezerve	40.622	45.256
Odnos kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza*	1,4	1,3
Neto obrtni kapital (dani)*	44,2	32,0
Udio kapitala u ukupnoj glavnici i obvezama*	24,5%	24,2%
Neto dug/EBITDA normalizirana*	3,1	2,0

*Grupa je u Godišnjem izvješću koristila financijske mjere povijesne financijske uspješnosti, financijskog položaja ili novčanih tokova koje nisu definirane ili određene u mjerodavnom okviru za financijsko izvještavanje.

Navedeni pokazatelji proizlaze iz (ili se temelje na) financijskih izvještaja pripremljenih u skladu s mjerodavnim okvirom za financijsko izvještavanje te su dobiveni dodavanjem ili oduzimanjem iznosa od brojčanih vrijednosti prikazanih u financijskim izvještajima, odnosno stavljanjem brojčanih vrijednosti u omjere.

Kretanje poslovnih prihoda, EBITDAe i EBITDA marže kroz 5 godina

GRAF 6 - Kretanje poslovnih prihoda, EBITDAe i EBITDA marže 2018.-2023.

Poslovni prihodi Grupe porasli su 9,1% u odnosu na prethodnu godinu te iznose 471,7 milijuna eura. Rast poslovnih prihoda ostvaren je zahvaljujući pozitivnim tržišnim kretanjima, odnosno rastu prihoda od prodaje.

Poslovni rashodi tijekom 2023. godine porasli su 9,0% te su došli na razinu od 461,0 milijuna eura. Najveći udio u poslovnim rashodima čine troškovi prodane robe koji su u 2023. godini porasli 9,4%. Osim troškova prodane robe, porasli su i troškovi osoblja. Uslijed slabljenja inflatornih pritisaka troškovi sirovina i materijala pali su za 9,1%.

TABLICA 4.

Operativni troškovi u 2023. godini

(u tisućama EUR)	2022.	2023.	% razlika
Troškovi prodane robe	367.987	402.694	9,4%
Troškovi sirovina i materijala	9.634	8.755	(9,1%)
Troškovi osoblja	17.526	20.556	17,3%
Troškovi usluga	21.535	23.238	7,9%
Ostali troškovi	6.060	5.729	(5,5%)

TABLICA 4. Struktura operativnih troškova u 2023.

U 2023. godini, EBITDA Grupe iznosi 11,0 milijuna eura (2022. 10,5 milijuna eura) što je rast od 4,6% u odnosu na prethodnu godinu. Nakon izazovne 2022. u kojoj smo bili svjedoci raznih promjena na tržištu i u okruženju, tijekom 2023. došlo je do oporavka poslovanja i rasta operativnih pokazatelja poslovanja. Operativna dobit iznosila je 8,3 milijuna eura, što je porast od 20,8% u odnosu na 2022. godinu.

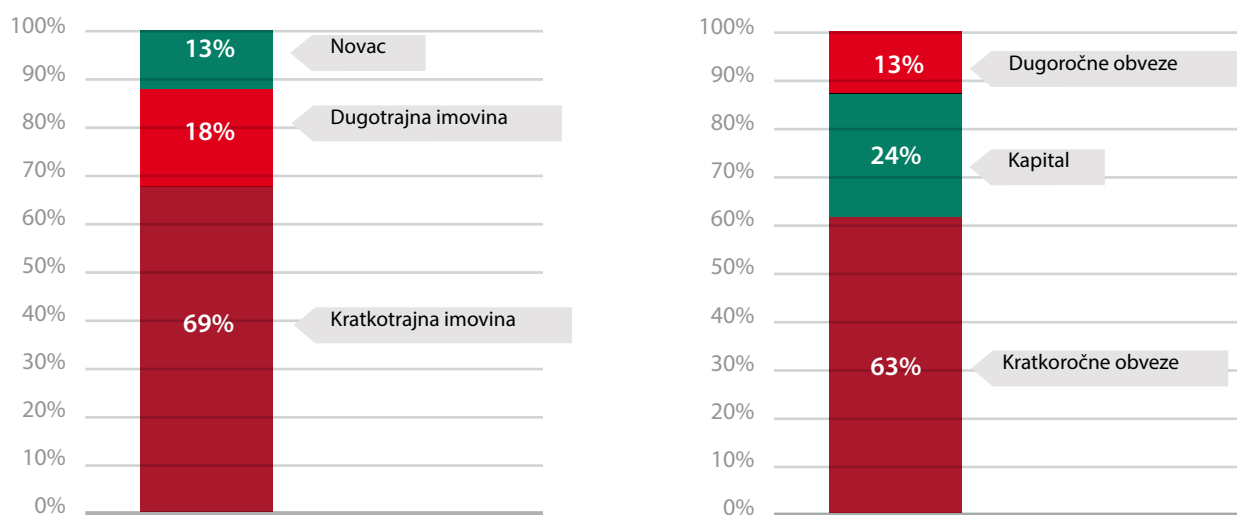
Od 1.1.2023. službena valuta RH je euro što je umanjilo volatilnost financijskih prihoda i rashoda. Neto financijski rezultat Grupe iznosio je 3,0 milijuna eura. Grupa je završila godinu s neto rezultatom nakon poreza na razini od 4,6 milijuna eura što je porast od 174,2%.

IMOVINA I OBVEZE

Na 31.12.2023. Ukupna imovina Grupe veća je za 12,7% te iznosi 187,3 milijuna eura, ponajviše zbog rasta kratkotrajne imovine od 7,5% (osim novca i novčanih ekvivalenata) te rasta pozicije novca i novčanih ekvivalenata. Kratkotrajna imovina porasla je pod utjecajem rasta potraživanja od kupaca od 34,1% dok su zalihe grupe smanjene za 20,0%.

Na strani izvora imovine, bolji poslovni rezultat u 2023. godini doveo je do povećanja vrijednosti glavnice poduzeća u odnosu na prethodnu godinu. Kratkoročne obveze Grupe porasle su 18,7% uslijed rasta obveza prema dobavljačima, dok su dugoročne obveze smanjene 7,2%. Ukupne dugoročne obveze Grupe smanjene su u odnosu na završetak prethodne godine sukladno amortizacijskim planovima.

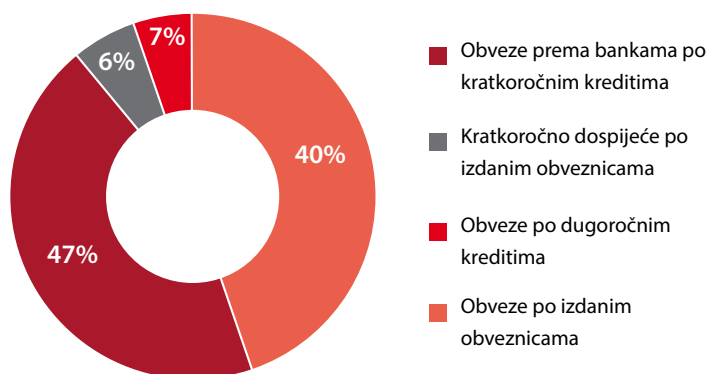
Struktura imovine i izvora imovine na 31.12.2023.

GRAF 7. Struktura imovine i izvora imovine Grupe u 2023.

Struktura obveza

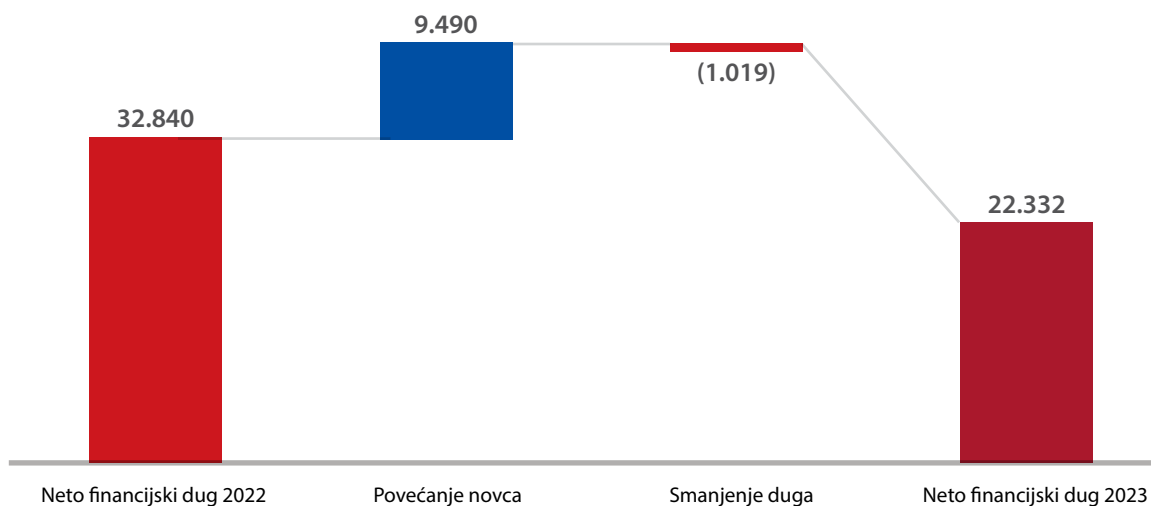
Financijski dug Grupe smanjen je 2023. 2,2% što je uz povećanje pozicije novca i novčanih ekvivalenata dovelo do smanjenja neto financijskog duga za 32,0%. Struktura ukupnih obveza dana je u grafu 8 i grafu 9.

GRAF 8. Struktura financijskih obveza Grupe u 2023.

Struktura obveza

Financijski dug Grupe smanjen je 2023. 2,2% što je uz povećanje pozicije novca i novčanih ekvivalenata dovelo do smanjenja neto financijskog duga za 32,0%. Struktura ukupnih obveza dana je u grafu 8 i grafu 9.

GRAF 9. Kretanje financijskog duga tijekom 2023. godine

TABLICA 5.

Alternativne mjere uspješnosti

Alternativna mjera uspješnosti	Izračun
Poslovni prihodi	Prihodi od prodaje uvećani za ostale poslovne prihode
Poslovni rashodi	Međuzbroj stavki troškova prodane robe, (smanjenja)/povećanja vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda, troškova sirovina i materijala, ostalih vanjskih troškova, troškova osoblja, amortizacije, ostalih troškova, vrijednosnog usklađenja, rezerviranja za rizike i ostalih troškova poslovanja
EBITDA	Ukupni poslovni prihodi umanjeni za ukupne poslovne rashode i uvećani za trošak amortizacije
EBITDA marža	EBITDA podijeljena s ukupnim poslovnim prihodima
EBIT	Dobit iz poslovanja odnosno ukupni poslovni prihodi umanjeni za ukupne poslovne rashode
EBIT marža	EBIT podijeljen s ukupnim poslovnim prihodima
Dobit tekuće godine	Dobit tekuće godine je zbroj pozicija Dobiti prije poreza umanjen za Porez na dobit
Neto dug	Predstavlja dugoročne i kratkoročne obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama uvećane za obveze po dužničkim vrijednosnim papirima umanjeno za novac i novčane ekvivalente
Neto dug/EBITDA	Neto dug podijeljen s EBITDA-om
Neto profitna marža	Neto profitna marža definira se kao Dobit tekuće godine u odnosu na poslovne prihode izražena kao postotak
Odnos kratkotrajne imovine i kratkotrajnih obveza	Vrijednost kratkotrajne imovine podijeljena s kratkotrajnim obvezama

Navedene mjere nisu mjere financijske uspješnosti u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i ne trebaju se smatrati alternativama drugim pokazateljima operativnog učinka, novčanih tokova ili bilo koje druge mjere uspješnosti izvedene u skladu s navedenim standardima.

Navedene mjere su prikazane kako bi pružile korisne informacije o financijskom stanju i rezultatima poslovanja Grupe, i to iz sljedećih razloga:

- radi se o mjerama koje Grupa koristi za procjenu operativnih performansi;
- radi se o mjerama koje rukovodeća tijela Grupe koriste za donošenje svakodnevnih poslovnih odluka.

RIZICI

Poslovanja

M SAN Grupa u svom je poslovanju izložena brojnim internim i eksternim utjecajima koji mogu uzrokovati pojavu rizika koji utječu na ostvarivanje planova kompanije te posredno na financijsko stanje odnosno rezultat poslovanja.

RIZIK POSLOVNOG OKRUŽENJA

U ovu skupinu rizika spadaju politički, makroekonomski, rizici prirodnih nepogoda i zaraznih bolesti u svim zemljama u kojima Grupa posluje. Iako posljedice izloženosti ovim rizicima mogu imati značajan utjecaj na poslovanje Grupe, Grupa nema mogućnosti utjecaja na egzogene faktore koji se manifestiraju kroz navedene rizike.

POLITIČKI RIZIK

Grupa posluje na području država Adria regije te se izloženost političkom riziku može očitovati u pogoršanju političkih i ekonomskih odnosa i suradnje između država Adria regije što može utjecati na poslovne procese i poslovanje Grupe. Na globalnoj razini također postoje određeni rizici koji u konačnici mogu rezultirati nedostatkom robe na tržištu. Moguće je i pogoršanje odnosa između Sjedinjenih Američkih Država i Narodne Republike Kine kao i zahlađenje odnosa između EU i Narodne Republike Kine. S obzirom da se većina robe iz portfelja Grupe proizvodi u Narodnoj Republici Kini, nametanje određenih dodatnih carinskih barijera može utjecati na dobavlјivost robe, a samim time i na poslovne rezultate Grupe. Također, pridržavanje različitih propisa i regulativa u različitim jurisdikcijama može prouzročiti značajne troškove.

MAKROEKONOMSKI RIZIK

Grupa je kroz svoje internacionalno poslovanje pod utjecajem makroekonomskih rizika koji se pojavljuju kako u pojedinim državama, tako i na globalnoj razini. Većina proizvoda M SAN Grupe iz IT i CE portfelja pripada u skupinu cikličnih potrošačkih dobara, koja umjereno ovise o kretanju sastavnica BDP-a, od kojih je najznačajniji utjecaj osobne potrošnje kao funkcije nezaposlenosti, raspoloživog osobnog dohotka i inflacije. Osim osobne potrošnje potrebno je istaknuti i investicije, koje su snažan pokretač potražnje za proizvodima Grupe kroz procese digitalizacije gospodarskih subjekata.

RIZIK PRIRODNIH NEPOGODA

Rizik prirodnih nepogoda u vidu poplava, ekstremnih suša, potresa i ostalog proizlazi iz događaja koji nepredviđeno, u kratkom vremenu, mogu izazvati značajnu materijalnu štetu na imovini, odnosno izazvati negativne utjecaje na cjelokupno poslovanje Grupe. Sanacija posljedica takvih nepogoda može kao rezultat imati značajna materijalna izdvajanja kao i dulje vremensko razdoblje prekida poslovanja ili ograničenog opsega poslovanja u danim uvjetima. M SAN Grupa smanjuje izloženost posljedicama ovog rizika korištenjem instrumenata osiguranja imovine.

RIZIK ZARAZNIH BOLESTI

Grupa je izložena riziku pandemije zaraznih bolesti, koja može zahvatiti veće geografsko područje ili cijeli svijet. Osim ugroze zdravlja i sigurnosti zaposlenika rizik koji proizlazi iz pandemije može dovesti do nedostatka robe, privremenog zatvaranja jednog dijela poslovanja ili djelomičnog prekida lanca dobave i zatvaranje poslovanja na svim tržištima na neodređen period. Za vrijeme pandemije COVID – 19, Grupa je proaktivno provodila mjere zdravstvene zaštite i prevencije zaraze zaposlenika, ali i posebnu pažnju poklanjala nabavi zaliha u okolnostima prekinutih dobavljačkih lanaca kako bi svojim kupcima omogućila kontinuitet isporuka.

RIZIK INDUSTRIJE I KONKURENCIJE

RIZIK INDUSTRIJE

Specifičnost distribucije u industriji informatičke opreme te u distribuciji potrošačke elektronike jest nepostojanje dugoročnih i ekskluzivnih ugovora s principalima. Spomenuta je industrija relativno mlada te su navedene karakteristike posljedica potrebe da se može brzo odgovoriti na rastuće potrebe tržišta za informatičkom opremom u uvjetima gdje nije postojala razvijena distributerska mreža spremna odgovoriti na sve logističke i financijske zahtjeve.

Tako se, ne samo u Republici Hrvatskoj već i u EU i svijetu, pojavila multi-distribucija gdje svaki veliki principal ima dva ili više distributera na istom tržištu. To povećava konkurentnost i smanjuje marže te prisiljava distributere na veću efikasnost. Isto tako, ugovori o distribuciji se najčešće potpisuju na godinu dana te se u pravilu automatizmom obnavljaju na kraju svakog razdoblja, no i dalje pružaju mogućnost principalu da ih bez većih financijskih ili drugih poteškoća odluči ne produžiti za naredno razdoblje, primjerice u slučaju da distributer ima problema u poslovanju te značajno gubi tržišne udjele. Rizik postoji i kod konsolidacije tržišta gdje principal može odlučiti da će smanjiti broj distributera s kojima posluje na nekom tržištu.

Grupa vrši diversifikaciju principala, kako bi bila u mogućnosti nadomjestiti eventualno izgubljeni prihod uslijed neproduljenja ugovora od strane pojedinog principala prihodima iz poslovanja s drugim principalima.

RIZIK KONKURENCIJE

Na svim tržištima na kojima Grupa posluje prisutna je konkurencija u distribuciji proizvoda s obzirom na politiku principala i nepostojanje ekskluzivnosti u području distribucije informatičke opreme i potrošačke elektronike. U većini kategorija proizvoda koje Grupa distribuira na tržištu, pravo prodaje istih ili sličnih proizvoda imaju najmanje dva distributera, u nekim slučajevima i tri ili četiri. Ulaskom u EU, tržište Republike Hrvatske se otvorilo za slobodan uvoz robe iz zemalja članica EU što omogućava i drugim distributerima da plasiraju robu na hrvatsko tržište. Opisano otvaranje tržišta dovelo je do ulaska određenog broja paneuropskih distributera na tržište Republike Hrvatske, bilo akvizicijom lokalnog distributera ili otvaranjem lokalnih ureda.

Tržište na kojem Grupa posluje fragmentirano je velikim brojem partnera koji se bave prodajom informatičke opreme i potrošačke elektronike ili sistem integracijom. Koncentracijom maloprodajnog tržišta povećava se udio većih partnera na račun manjih te raste vjerojatnost direktne suradnje principala s velikim partnerima što potencijalno smanjuje tržište Grupe i može dovesti do pada prihoda. Iako u dosadašnjim primjerima prisutnost novog distributera na tržištu nije imala značajan utjecaj na poslovanje Grupe, u slučaju da se Grupa dugoročno ne bude mogla adekvatno natjecati s konkurentima to može rezultirati slabljenjem konkurentnog položaja Grupe i negativno utjecati na njezino poslovanje.

POSLOVNI RIZIK

RIZIK POVEZAN UZ POJAVU NOVIH DISRUPTIVNIH TEHNOLOGIJA

Postoji rizik pojave novih tehnologija koje će promijeniti postojeće poslovne modele i potrebe tržišta u vrlo kratkom vremenu, no nije ih moguće konkretno predvidjeti. Primjerice, virtualizacija je znatno smanjila potrebe za brojem servera (poslužitelja) koji su prethodno činili značajan segment distribucije. Uslijed takvih tehnoloških promjena, distributeri informatičke opreme i potrošačke elektronike mogu biti suočeni s potrebom promjene dinamike poslovanja. Grupa stoga ulaže sredstva u znanje i praćenje novih tehnologija kako bi mogla promptno reagirati i ponuditi rješenja u skladu s novim zahtjevima korisnika. Istodobno trendovi na tržištu, posebno digitalizacija, značajno povećavaju potrebu za informatičkom opremom i uslugama te se time, unatoč rješenjima poput virtualizacije povećava ukupna potreba i kapacitet tržišta.

RIZIK POVEZAN UZ INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

Grupa u portfelju ima vlastite brandove VIVAX, MS, MSGW, MS Energy, MS Lux koji predstavljaju njeno intelektualno vlasništvo. Grupa kontinuirano ulaže znatna financijska sredstva u njihov razvoj, promociju i zaštitu prava intelektualnog vlasništva, te oni danas čine značajan dio ukupnog poslovanja s daljnjim trendom rasta. Proizvodi vlastite robne marke prisutni su u prodaji na tržištu Republike Hrvatske i regije (Republika Srbija, Bosna i Hercegovina, Republika Sjeverna Makedonija, Republika Crna Gora) te na tržištu EU i svijeta, odnosno ukupno na tržištu 39 različitih država. Grupa kontinuirano i ažurno štiti imena i znakovlje svojih brandova te internet domena i to temeljem nacionalnog sustava zaštite (putem Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo), kao i na međunarodnoj razini (putem Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo – World Intellectual Property Organisation) te prati status zaštite tih prava, no uvijek postoji rizik da će na nekom tržištu netko pokušati zloupotrijebiti ili povrijediti zaštićeno intelektualno vlasništvo Izdavatelja. To bi uzrokovalo nejasnoće kod potrošača te postoji mogućnost da bi takvim kompromitiranjem branda pala potražnja te time i poslovni rezultati Izdavatelja vezanih uz prodaju proizvoda vlastitih brandova.

RIZIK POVEZAN UZ INFORMATIČKE SUSTAVE

Grupa se u svom poslovanju oslanja na učinkovite informatičke sustave. Veliki broj podataka o primjerice kupcima, proizvodima, procesima ili zaposlenicima ne bi bilo moguće obrađivati u realnom vremenu bez složenih informatičkih sustava i rješenja koja omogućuju svakodnevne analize. Što je veći broj podataka koji se obrađuju, to je sustav kompleksniji i podložniji rizicima.

Budući da je distribucija intenzivna djelatnost s velikim brojem dnevnih transakcija, svaki bi zastoj ili nemogućnost korištenja informatičkih sustava uzrokovao štetu u poslovanju. Grupa kontinuirano ulaže u razvoj informatičkih sustava te njihovu sigurnost. Koriste se alati i rješenja za zaštitu podataka od neovlaštenog pristupa te se rade sigurnosne kopije na različitim lokacijama. Ipak, ne može se isključiti mogućnost pada sustava iz različitih razloga (veliki hakerski napad, dugotrajni nestanak električne energije i slično) gdje bi samo vraćanje svih sustava u punu funkcionalnost potrajalo određeno vrijeme i dovelo do štetnih posljedica.

FINANCIJSKI RIZIK

U ovu skupinu rizika spadaju tržišni, kreditni i rizik likvidnosti. Tržišni rizik podrazumijeva izloženost promjenama u fer vrijednosti proizvoda ili financijskih instrumenata u ovisnosti o kretanju cijena, kamatnih stopa i deviznih tečajeva. Kreditni rizik proizlazi iz postojeće i buduće potencijalne nesposobnosti poslovnih partnera da podmire svoje obveze prema pojedinom društvu Grupe. Likvidnost podrazumijeva održavanje dostatne količine novčanih sredstava i obrtnog kapitala te osiguravanje adekvatnih financijskih sredstava u obliku kreditnih linija.

VALUTNI RIZIK

S obzirom na aktivnost društava Grupe na međunarodnom i regionalnom tržištu, društva Grupe su izložena valutnom riziku koji proizlazi iz promjena tečajeva stranih valuta uglavnom vezanih uz američki dolar (USD), srpski dinar (RSD) te makedonski denar (MKD). Kako društva Grupe imaju valutnu izloženost prema dobavljačima za uvoz robe te prema kupcima za prodanu robu u izvozu, utjecaj ovog rizika Grupa ublažava prirodnim putem tj. na način da se sva roba uvezena u stranoj valuti, ukoliko se prodaje u inozemstvo, obračunava u istoj valuti u kojoj je plaćena pri uvozu te time osigurava prirodnu valutnu zaštitu. Dodatno, Grupa prati kretanja tečajeva te povremeno koristi FX forward ugovore. Glavninu izloženosti po kreditnim obveza Grupe čine obveze u domaćoj valuti te manjim dijelom u BAM i MKD.

KAMATNI RIZIK

Kamatni rizik proizlazi iz obveza društava Grupe po plaćanju kamata na kratkoročne i dugoročne kredite koje Grupa ima i može imati u budućnosti kao i izdane obveznice. Krediti odobreni po promjenjivim stopama izlažu financijski rezultat Grupe riziku novčanog toka. Značajne promjene kamatnih stopa bi potencijalno mogle negativno utjecati na financijski rezultat Grupe. Najznačajniji dio kreditnih obveza Grupe ugovoren je s fiksnom kamatnom stopom.

Grupa kontinuirano prati promjene kamatnih stopa simulirajući situacije koje upućuju na značajniji porast promjenjivih kamatnih stopa te uzima u obzir i opcije refinanciranja, kao i alternativnog financiranja. Na osnovu ovih situacija, Grupa izračunava utjecaj promjene kamatne stope na račun dobiti i gubitka.

KREDITNI RIZIK

Kamatni rizik proizlazi iz obveza društava Grupe po plaćanju kamata na kratkoročne i dugoročne kredite koje Grupa ima i može imati u budućnosti kao i izdane obveznice. Krediti odobreni po promjenjivim stopama izlažu financijski rezultat Grupe riziku novčanog toka. Značajne promjene kamatnih stopa bi potencijalno mogle negativno utjecati na financijski rezultat Grupe. Najznačajniji dio kreditnih obveza Grupe ugovoren je s fiksnom kamatnom stopom.

Grupa kontinuirano prati promjene kamatnih stopa simulirajući situacije koje upućuju na značajniji porast promjenjivih kamatnih stopa te uzima u obzir i opcije refinanciranja, kao i alternativnog financiranja. Na osnovu ovih situacija, Grupa izračunava utjecaj promjene kamatne stope na račun dobiti i gubitka.

RIZIK LIKVIDNOSTI

Rizik naplate potraživanja proizlazi iz postojeće i buduće potencijalne nesolventnosti poslovnih partnera i nesposobnosti da podmire svoje obveze prema pojedinom društvu Grupe. Imovina Grupe koja nosi rizik naplate tražbina sastoji se uglavnom od potraživanja od kupaca te ostalih potraživanja.

Grupa provodi aktivnu politiku prodaje u sklopu koje nadzire poslovne odnose sa svim kupcima i u okvirima unaprijed određenih kreditnih ograničenja i definiranih politika, pri čemu važnu ulogu ima razina odobrenih kreditnih limita osiguravajućih kuća koje osiguravaju potraživanja. Također, Grupa kupcima s odgovarajućom kreditnom povijesti definira maksimalni kreditni limit i rokove plaćanja. Sukladno tome provode se stroge mjere kontrole naplate i isporuke robe, kao i pribavljanje instrumenata osiguranja dužnika (bankovne garancije, zadužnice i mjenice, upis založnih prava te povremena prava povrata robe).

REGULATORNI RIZIK

Likvidnost podrazumijeva održavanje dostatne količine novčanih sredstava i obrtnog kapitala te osiguravanje adekvatnih financijskih sredstava u obliku kreditnih linija. Sam rizik likvidnosti odnosi se na to da Grupa ne bude u mogućnosti pravovremeno ispuniti svoje dospjele financijske obveze uslijed nedostatka vlastitih novčanih sredstava, manjka dostupnih sredstava na novčanom tržištu ili nemogućnosti kreditiranja od strane financijskih institucija.

Rizik likvidnosti nastupa kao rezultat ostvarivanja drugih čimbenika rizika kao što su kreditni rizik ili rizik refinanciranja te mnogih drugih. Nastupom rizika likvidnosti Grupe moglo bi doći do financijskog gubitka za Grupom ukoliko bi Grupa prodavala određenu imovinu ispod njezine tržišne cijene kako bi nadomjestila nedostatak likvidnih sredstava.

PLANOVI I OČEKIVANJA MENADŽMENTA ZA 2024.

Gledajući prema budućnosti, ostajemo fokusirani na održavanje ovog zamaha i iskorištavanje prilika za daljnji rast i ekspanziju. Kroz kontinuirane promjene, planirane organizacijske aktivnosti, jasan fokus na daljnji nastavak jačanja naših vlastitih brendova kroz kapitalne i marketinške investicije, inovacije te aktivno sudjelovanje na tržištu, imamo povjerenja u našu sposobnost suočavanja s budućim izazovima te u stvaranje vrijednosti za naše dionike.

Snažna logistika i širok distributivni doseg do više od 7.400 partnera u Regiji, naša su snaga. Stoga smo pokrenuli nove investicije u jačanje proizvodnih i logističkih kapaciteta te širenje distributivnog dosega Grupe na područjima središnje i sjeverne Europe, odnosno širenja prema jugu Europe na tržišta na kojima ne postoje društva kćeri.

Na području Republike Hrvatske, u Rijeci pokrenuli smo investicijski ciklus u izgradnju proizvodno-logističkog kompleksa na zemljištu površine 26.000 m², a na području Republike Sjeverne Makedonije, u Skopju osigurali smo novi logistički centar trenutnog skladišnog kapaciteta od 7.600 m² i s perspektivom širenja prema 12.000 m². Obje investicije odvijaju se u suradnji s društvima sa zajedničkim krajnjim vlasnikom koja posluju u segmentu upravljanja nekretninama.

Grupa će i u predstojećem periodu ostati fokusirana na optimizaciju procesa, te unapređenje kroz daljnju digitalizaciju.

Osim usmjerenosti na organski rast, Grupa će nastaviti pratiti potencijalne akvizicije za koje procijeni da mogu doprinijeti razvoju poslovanja.

U sklopu ESG projekta napravljena je detaljna procjena i definiranje materijalnih tema te su sukladno rezultatima postavljeni temelji za donošenje konkretne strategije održivosti koja će se službeno usvojiti u 2024. g.

Svaki dosadašnji izvještaj o održivosti služio nam je kao ishodišna točka i orijentir za područja koja trebaju ili mogu biti unaprijeđena. Upravo će usvajanje strategije te definiranje ključnih pokazatelja uspješnosti koje ćemo usvojiti za naredni period od 3 godine biti obećanje svim našim dionicima u našu predanost održivom poslovanju i želju u unaprjeđenje naših utjecaja na okoliš, društvo i zajednicu.

Svjesni smo da samo zajedničkim naporima, svatko u okviru svojih utjecaja, možemo napraviti promjene koje svi želimo vidjeti i osigurati bolju budućnost za našu djecu.

Odgovornost za konsolidirane i odvojene financijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska Unija ("MSFI EU"), tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja na izvještajni datum i rezultata poslovanja društva M San Grupa d.o.o., Zagreb ("Društvo") i njegovih ovisnih društava ("Grupa") za to razdoblje. Uprava razumno očekuje da Društvo i Grupa imaju odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo nastavka poslovanja pri izradi odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja. Pri izradi konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna za:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima; i
- sastavljanje financijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Društva i Grupe, kao i njihovu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva i Grupe, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Irena Langer-Breznik

Predsjednica Uprave

Žarko Kruljac

Član Uprave

Slaven Stipančić

Član Uprave

Goran Kotlarević

Član Uprave

Alen Panić

Član Uprave

Vladimir Brkljača

Član Uprave

IZVJEŠĆE REVIZORA

i Financijski izvještaji

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva M SAN GRUPA d.o.o. i njegovih ovisnih društava

Izvješće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja društva M SAN GRUPA d.o.o. („Društvo“) i njegovih ovisnih društava („Grupa“), koji obuhvaćaju odvojeni i konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju na 31. prosinca 2023. godine, odvojeni i konsolidirani Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, odvojeni i konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima i odvojeni i konsolidirani Izvještaj o promjenama vlasničke glavnice za tada završenu godinu te bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i informacije o značajnim računovodstvenim politikama.

Prema našem mišljenju, priloženi odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva i Grupe na 31. prosinca 2023. godine, njihovu financijsku uspješnost i njihove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenima od strane Europske unije („MSFI“).

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Društva i Grupe u skladu s Međunarodnim Kodeksom etike za profesionalne računovođe, uključujući Međunarodne standarde neovisnosti koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Utvdili smo da su niže navedena pitanja ključna revizijska pitanja koja treba objaviti u našem izvješću neovisnog revizora.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Priznavanje prihoda</p> <p>Društvo i Grupa su u Izvještaju u sveobuhvatnoj dobiti iskazali prihode od prodaje u iznosu od 335.157 tisuća eura, odnosno 467.963 tisuće eura.</p> <p>Poslovni prihod se ostvaruje prodajom robe i pružanjem usluga. Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane proizvode, robu ili usluge tijekom redovnog poslovanja Društva i Grupe. Prihodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za porez na dodanu vrijednost, količinske rabate i popuste.</p> <p>Sukladno Međunarodnom standardu financijskog izvještavanja 15 - <i>Prihodi na temelju ugovora s kupcima</i>, Društvo i Grupa priznaju prihod od prodaje kako bi prikazali prijenos obećane robe ili usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu za koju očekuje da imaju pravo u zamjenu za tu robu ili usluge.</p> <p>S obzirom na značajnosti prihoda od prodaje prikazanih u odvojenom i konsolidiranom Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti i rizik priznavanja istih, zaključili smo da je postojanost i točnost i potpunost prihoda kao i njihova raspodjela u pravilnom izvještajnom razdoblju ključno revizijsko pitanje.</p> <p>Vidjeti bilješke 3. „Priznavanje prihoda“ i 5. „Prihodi od prodaje“ u pripadajućim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima.</p>	<p>Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stjecanje razumijevanja procesa prodaje obavljanjem razgovora sa ključnim osobama u prodaji; - Stjecanje razumijevanje ključnih kontrola vezanih za priznavanje prihoda od prodaje; - Ispitivanje dizajna i implementacije relevantnih unutarnjih kontrola povezanih uz točnost i postojanost priznavanja ostvarenih prihoda; - Provedbu testova detalja na uzorku s ciljem prepoznavanja neuobičajenih ili nepravilnih stavaka i pravilne alokacije prihoda između izvještajnih razdoblja; - Usporedbu dobivenih eksternih potvrda iznosa otvorenih potraživanja od kupaca na datum izvještavanja i stanja prikazanih u poslovnim knjigama Društva i Grupe na isti datum; - Procjenu usklađenosti politike za priznavanje prihoda od prodaje s Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 15 - Prihodi na temelju ugovora s kupcima; - Procjenu adekvatnosti objava vezanih uz priznavanje prihoda od prodaje u skladu s Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 15 - Prihodi na temelju ugovora s kupcima.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)
Izvešće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)
Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Vrednovanje ulaganja u ovisna društva</p> <p>Društvo je u odvojenom Izvještaju o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2023. godine priznalo ulaganja u ovisna i pridružena društva u iznosu od 26.040 tisuća eura.</p> <p>Utvrđivanje procjene vrijednosti pojedinih ulaganja u ovisna i pridružena društva zahtjeva od Uprave Društva korištenje različitih pretpostavki, projekcija i prognoza vezanih uz buduće novčane tokove, primijenjene diskontne stope i stope rasta radi izračuna očekivanog budućeg poslovanja ovisnih društava. Budući da su tijekom razdoblja utvrđeni indikatori umanjenja za pojedina ovisna društva, Uprava Društva je obavila procjenu vrijednosti tih udjela te je u godišnjim odvojenim financijskim izvještajima za 2023. godinu provela potrebna umanjenja.</p> <p>Umanjenje vrijednosti ulaganja u ovisna i pridružena društva je definirano kao ključno revizijsko pitanje zbog njegove značajne knjigovodstvene vrijednosti kao i širokog opsega korištenih pretpostavki, projekcija i prognoza u modelima i ocjeni umanjenja.</p> <p>Vidjeti bilješke 3. „Ulaganja u ovisna društva“, „Udjeli u pridruženim društvima i zajedničkim pothvatima“ i 21. „Financijska imovina“ u pripadajućim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima.</p>	<p>Naše revizorske procedure vezane za ovo područje uključivale su, između ostalog:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stjecanje razumijevanja računovodstvenih politika i procesa Društva u svezi testiranja na umanjenje ulaganja u ovisna i pridružena društva - Pregled prikupljenih financijskih informacija korištenih u razmatranju postojanja indikatora umanjenja ulaganja i ocjenu prosudbe indikatora potencijalnog umanjenja od strane Društva; - Kritičko ocjenjivanje odabranog modela korištenog u izračunima nadoknadive vrijednosti i fer vrijednosti ovisnih i pridruženih društava kod kojih je prepoznato postojanje indikatora za umanjenje kako bi procijenili usklađenost s MSFI-ima, koji su usvojeni od strane EU te da se dosljedno primjenjuje; - Ocjenu razumnosti ključnih pretpostavki korištenih u modelu procjene vrijednosti ulaganja u ovisna i pridružena društva, a posebice projekcije operativnih novčanih tijekova, diskontne stope i procjene dugoročnih stopa rasta; - Usporedbu ključnih pretpostavki s eksternim informacijama, gdje je primjenjivo; - Test osjetljivosti modela procjene vrijednosti ulaganja u ovisna društva i pridružena društva na promjenu ključnih pretpostavki; - Test matematičke točnosti modela procjene vrijednosti ulaganja u ovisna i pridružena društva; - Pregled vezanih bilješki i ocjenu prikladnosti objava vezanih uz ulaganja u ovisna i pridružena društva kako bi procijenili usklađenost s MSFI-ima, koji su usvojeni od strane EU.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Alokacija kupovne cijene za stečena društava i procjena umanjenja vrijednosti goodwilla</p> <p>Grupa je u konsolidiranom Izvještaju o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2023. godine iskazala goodwill u iznosu od 5.377 tisuća eura te u konsolidiranom Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2023. prihod od povoljne kupnje u iznosu od 1.560 tisuća eura.</p> <p>Tijekom 2023. godine Grupa je procijenila fer vrijednosti imovine i obveza stečenih društava Alterna distribucija i Data link d.o.o., kao sastavni dio alokacije kupovne cijene, čime je utvrđena fer vrijednost neto stečene imovine. To je za posljedicu imalo ukidanje inicijalno priznatog goodwilla za društvo Alterna distribucija i priznavanje prihoda od povoljne kupnje u iznosu 1.560 tisuća eura. Kod stjecanja društva Data link d.o.o. razlika između naknade za stjecanje i fer vrijednosti neto imovine stečenog društva nastao je goodwill u iznosu od 567 tisuća eura.</p> <p>Grupa godišnje provodi test umanjenja vrijednosti kako bi se utvrdilo da li je iskazani iznos goodwilla u financijskim izvještajima nadoknativ. Izračun nadoknativnog iznosa goodwilla se temelji na petogodišnjem planu prihoda koji društva ostvaruju na lokalnom i inozemnim tržištima razvijenog od strane Grupe imajući u vidu strategiju poslovanja te relevantne trendove tržišta.</p> <p>Alokacija kupovne cijene za stečena društva kao i procjena umanjenja vrijednosti goodwilla definirane su kao ključno revizijsko pitanje zbog širokog opsega korištenih pretpostavki, projekcija i prognoza u modelima i ocjeni umanjenja.</p> <p>Vidjeti bilješke 3. „Poslovne kombinacije“, „Goodwill“, 6. „Ostali poslovni prihodi“ i 19. „Goodwill“ u pripadajućim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima.</p>	<p>Naše revizorske procedure vezane za ovo područje uključivale su, između ostalog:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stjecanje razumijevanja računovodstvenih politika i procesa Grupe u svezi alokacije prodajne cijene za stečena društva i testiranja na umanjenje vrijednosti goodwilla - Kritičko ocjenjivanje odabranog modela korištenog u izračunima fer vrijednosti imovine i obveza stečenih društava i procjeni umanjenja vrijednosti goodwilla kako bi procijenili usklađenost s MSFI-ima, koji su usvojeni od strane EU te da se dosljedno primjenjuje - Ocjenu razumnosti ključnih pretpostavki korištenih u modelima procjene vrijednosti imovine i obveza stečenih društava kao i u procjenama umanjenja vrijednosti goodwilla posebice projekcije operativnih novčanih tijekova, diskontne stope i procjene dugoročnih stopa rasta; - Usporedbu ključnih pretpostavki s eksternim informacijama, gdje je primjenjivo; - Test osjetljivosti modela procjene vrijednosti imovine i obveza stečenih društava kao i u procjenama umanjenja vrijednosti goodwilla na promjenu ključnih pretpostavki; - Test matematičke točnosti modela procjene vrijednosti ulaganja u ovisna i pridružena društva; - Pregled vezanih bilješki i ocjenu prikladnosti objava vezanih uz alokaciju kupovne cijene i goodwill kako bi procijenili usklađenost s MSFI-ima, koji su usvojeni od strane EU

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvjeshće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Ostala pitanja

Skrećemo pozornost na stranicu 8. izvješća posloводства Društva i Grupe u kojoj je sukladno točki (b) stavka 8. članka 21.a ZoR-a navedena mrežna stranica na kojoj će biti objavljeno zasebno nefinancijsko izvješće Društva i Grupe najkasnije 6 mjeseci od izvještajnog datuma. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Odvojene i konsolidirane financijske izvještaje Društva i Grupe za godinu završenu 31. prosinca 2022. revidirao je drugi revizor koji je izrazio nemodificirano mišljenje o tim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima 28. travnja 2023. godine.

Ostale informacije u godišnjem izvješću i zasebnom nefinancijskom izvješću

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže Izvjeshće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju odvojene i konsolidirane financijske izvještaje i naše Izvjeshće neovisnog revizora o njima koje smo dobili prije datuma ovog izvješća neovisnog revizora i zasebno nefinancijsko izvješće, za koje očekujemo da će nam biti stavljeno na raspolaganje nakon tog datuma.

Naše mišljenje o odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane, kao i jesu li u zasebnom nefinancijskom izvješću prikazane nefinancijske informacije zahtijevane odredbama stavka 1. ili stavka 2. članka 21.a Zakona o računovodstvu.

Kada ćemo pročitati zasebno nefinancijsko izvješće, ako budemo zaključili da u njemu postoji značajni pogrešni prikaz, od nas se zahtjeva da priopćimo pitanje onima koji su zaduženi za upravljanje Društvom i Grupom.

U pogledu Izvjeshća posloводства i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru je li Izvjeshće posloводства sastavljeno u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu i sadrži li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja podatke iz članaka 22. i 24. Zakona o računovodstvu.

Temeljeno na obavljenim postupcima, u mjeri u kojoj smo u mogućnosti to procijeniti, izvještavamo da:

1. su informacije u priloženom Izvjeshću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja usklađene, u svim značajnim odrednicama, s priloženim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima;
2. je priloženo Izvjeshće posloводства sastavljeno u skladu sa člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu; te
3. priložena Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u člancima 22. i 24. Zakona o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i Grupe te njihovog okruženja stečenog u okviru revizije odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, dužni smo izvijestiti ako smo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u priloženom Izvjeshću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. U tom smislu nemamo što izvijestiti.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za odvojene i konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji istinito i fer prikazuju u skladu s MSFI i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerne propuste, lažna predstavljanja ili zaobilazanje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva i Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo i Grupa prekinu s vremenski neograničenim poslovanjem.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s financijskim informacijama subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe kako bi izrazili mišljenje o tim konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadziranje i izvođenje revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o radnjama poduzetim kako bi se uklonile prijetnje neovisnosti, te povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem Izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem Izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobit javnog interesa od takvog priopćavanja.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Na dan 22. rujna 2023. godine imenovala nas je Skupština Društva da obavimo reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja za 2023. godinu.

Angažirani smo za obavljanje zakonske revizije odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja Društva i Grupe prvi put za 2023. godinu što predstavlja angažman od jedne godine.

U reviziji odvojenih financijskih izvještaja Društva za 2023. godinu odredili smo značajnost za odvojene financijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 4.861 tisuću eura, što predstavlja približno 1,5% prihoda od prodaje za 2023. godinu. U reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja Grupe za 2023. godinu odredili smo značajnost za konsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 6.717 tisuća eura, što predstavlja približno 1,5% prihoda od prodaje za 2023. godinu.

Odabrali smo prihod od prodaje kao mjerilo značajnosti jer smatramo da se radi o najprikladnijim mjerilu na temelju kojeg se mjeri uspješnost poslovanja Društva, odnosno Grupe.

Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za revizijski odbor Društva sastavljenim sukladno odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima (nastavak)

Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za revizijski odbor Društva sastavljenim sukladno odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Tijekom razdoblja između početnog datuma revidiranih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja za 2023. godinu i datuma ovog Izvešća nismo Društvu i njegovim društvima koja su pod njegovom kontrolom pružili zabranjene nerevizorske usluge i nismo u poslovnoj godini prije prethodno navedenog razdoblja pružali usluge osmišljavanja i implementacije postupaka internih kontrola ili upravljanja rizicima povezanih s pripremom i/ili kontrolom financijskih informacija ili osmišljavanja i implementacije tehnoloških sustava za financijske informacije, te smo u obavljanju revizije sačuvali neovisnost u odnosu na Društvo i Grupu.

Izvešće temeljem zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje.

Izvešće o uvjerenju revizora o usklađenosti odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja („financijski izvještaji“), sastavljenih temeljem odredbe članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala (Narodne novine, br. 65/18, 17/20, 83/21 i 151/22) primjenom zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 kojom se za izdavatelje određuje jedinstveni elektronički format za izvještavanje („Uredba o ESEF-u“).

Proveli smo angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja o tome jesu li financijski izvještaji pripremljeni za potrebe objavljivanja javnosti temeljem članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala, koji su sadržani u elektroničkoj datoteci *M SAN Grupa FS 2023 HR*, u svim značajnim odrednicama pripremljeni u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u.

Odgovornosti Uprave i onih zaduženih za upravljanje

Uprava Društva odgovorna je za pripremu i sadržaj financijskih izvještaja u skladu s Uredbom o ESEF-u.

Osim toga, Uprava Društva odgovorna je održavati sustav unutarnjih kontrola koji u razumnoj mjeri osigurava pripremu financijskih izvještaja bez značajnih neusklađenosti sa zahtjevima izvještavanja iz Uredbe o ESEF-u, bilo zbog prijave ili pogreške

Uprava Društva također je odgovorna za:

- objavljivanje javnosti financijskih izvještaja sadržanih u godišnjem izvješću u važećem XHTML formatu;
- odabir i korištenje XBRL oznaka u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadzor pripreme financijskih izvještaja u ESEF formatu kao dijela procesa financijskog izvještavanja.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Izvješće temeljem zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje (nastavak)

Odgovornosti revizora

Naša je odgovornost izraziti zaključak, temeljen na prikupljenim revizijskim dokazima, o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih neusklađenosti sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u. Proveli smo ovaj angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja u skladu s Međunarodnim standardom za angažmane s izražavanjem uvjerenja (MSIU) 3000 (izmijenjeni) - *Angažmani s izražavanjem uvjerenja različitih od revizija ili uvida povijesnih financijskih informacija*.

Obavljeni postupci

Priroda, vremenski okvir i obim odabranih procedura ovise o prosudbi revizora. Razumno uvjerenje je visok stupanj uvjerenja, međutim ne osigurava da će opseg testiranja otkriti svaku značajnu (materijalnu) neusklađenost s Uredbom o ESEF-u.

U sklopu odabranih postupaka obavili smo sljedeće aktivnosti:

- pročitali smo zahtjeve Uredbe o ESEF-u,
- stekli smo razumijevanje internih kontrola Društva relevantnih za primjenu zahtjeva Uredbe o ESEF-u,
- identificirali smo i procijenili rizike značajne neusklađenosti s Uredbom o ESEF-u zbog prijevare ili pogreške; i
- na temelju toga, osmislili i oblikovali postupke za odgovor na procijenjene rizike i za dobivanje razumnog uvjerenja u svrhu izražavanja našeg zaključka.

Cilj naših postupaka bio je procijeniti jesu li:

- financijski izvještaji, koji su uključeni u odvojeni i konsolidirani financijski izvještaj, izrađeni u važećem XHTML formatu,
- podaci, sadržani u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima koji se zahtijevaju Uredbom o ESEF-u, označeni i sva označavanja ispunjavaju sljedeće zahtjeve:
- korišten je XBRL jezik za označavanje,
- korišteni su elementi osnovne taksonomije navedene u Uredbi o ESEF-u s najbližim računovodstvenim značajem, osim ako nije stvoren dodatni element taksonomije u skladu s Prilogom IV. Uredbe o ESEF-u,
- oznake su u skladu sa zajedničkim pravilima za označavanje prema Uredbi o ESEF-u.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak.

BDO Croatia d.o.o.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Izvješće temeljem zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje (nastavak)

Zaključak

Prema našem uvjerenju, temeljem provedenih postupaka i pribavljenih dokaza, financijski izvještaji prezentirani u ESEF formatu, sadržani u gore navedenoj elektroničkoj datoteci i temeljem odredbe članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala pripremljeni radi objavljivanja javnosti, u svim materijalno značajnim odrednicama su u skladu sa zahtjevima iz članka 3., 4. i 6. Uredbe o ESEF-u za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine.

Povrh ovog zaključka, kao i mišljenja sadržanog u ovom Izvješću neovisnog revizora za priložene odvojene i konsolidirane financijske izvještaje i godišnje izvješće za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine, ne izražavamo nikakvo mišljenje o informacijama sadržanima u tim prikazima ili o drugim informacijama sadržanima u prethodno navedenoj datoteci.

Angažirani partner u reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja Društva i Grupe za 2023. godinu koja ima za posljedicu ovo Izvješće neovisnog revizora je Vedrana Stipić, ovlaštena revizor.

U Zagrebu, 23. travnja 2024. godine

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
 Za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

	Bilješka	2023.	2022.
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	5	467.963	429.811
Troškovi prodane robe	8	(402.694)	(367.987)
Bruto dobit		65.269	61.824
Ostali poslovni prihodi	6	3.709	2.458
Povećanje vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda		292	978
POSLOVNI RASHODI			
Troškovi sirovina i materijala	7	(8.755)	(9.634)
Troškovi usluga	9	(23.238)	(21.535)
Troškovi osoblja	10	(20.556)	(17.526)
Amortizacija	11	(2.738)	(3.675)
Ostali troškovi	12	(4.636)	(4.813)
Vrijednosno usklađenje	13	(282)	(137)
Rezerviranja za rizike	13.1.	(147)	(917)
Ostali troškovi poslovanja	14	(664)	(193)
Ukupno poslovni rashodi		(61.016)	(58.430)
Operativna dobit		8.254	6.830
FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI			
Financijski prihodi	15.1.	1.951	2.748
Financijski rashodi	15.2.	(4.970)	(7.009)
Neto financijski rashodi		(3.019)	(4.261)
Udjeli u rezultatu pridruženih društava	16	24	(312)
Dobit prije poreza		5.259	2.257
Porez na dobit	17	(648)	(575)
Dobit tekuće godine		4.611	1.682
OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK / DOBIT			
Tečajne razlike iz translacije i ostalo		23	139
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine		4.633	1.821
Dobit za raspodjelu:			
Vlasnicima Društva		4.608	1.466
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		3	216
		4.611	1.682
Ukupna sveobuhvatna dobit za raspodjelu:			
Vlasnicima Društva		4.631	1.598
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		3	223
		4.634	1.821

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju

Na dan 31. prosinca 2023. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

IMOVINA	Bilješka	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
DUGOTRAJNA IMOVINA			
Nematerijalna imovina	18	7.452	3.780
Goodwill	19	5.377	7.688
Nekretnine, postrojenja i oprema	20	3.931	2.682
Ulaganja u pridružena društva i ostala financijska imovina	21	15.186	15.162
Dani depoziti i zajmovi	26	2.468	2.452
Dugotrajna potraživanja		24	17
Odgođena porezna imovina	17	7	24
UKUPNO DUGOTRAJNA IMOVINA		34.445	31.805
KRATKOTRAJNA IMOVINA			
Zalihe	22	49.185	61.503
Potraživanja od kupaca	24	70.550	52.606
Potraživanja za dane predujmove	23	2.902	1.612
Potraživanja od države i drugih institucija	25	871	1.131
Dani zajmovi i depoziti	26	1.719	654
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	27	1.180	1.528
Ostala potraživanja	28	2.409	768
Novac i novčani ekvivalenti	29	24.015	14.526
UKUPNO KRATKOTRAJNA IMOVINA		152.831	134.328
UKUPNO IMOVINA		187.276	166.133

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2023. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

GLAVNICA I OBVEZE	Bilješka	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
GLAVNICA			
Temeljni kapital	30	14.493	14.493
Zakonske pričuve		2.220	2.220
Pričuve iz preračuna stranih valuta		(623)	(646)
Zadržana dobit	31	29.100	24.492
UDJELI VLASNIKA MATICE		45.190	40.559
Nekontrolirajući udjeli	32	66	63
UKUPNA GLAVNICA		45.256	40.622
DUGOROČNE OBVEZE			
Rezerviranja	33	999	1.014
Obveze po dugoročnim kreditima	34	3.354	2.509
Dugoročne obveze po izdanim obveznicama	37	18.581	21.236
Ostale dugoročne obveze	38	651	1.062
Dugoročne obveze za imovinu s pravom uporabe	35	406	925
Odgodena porezna obveza	17	824	-
UKUPNE DUGOROČNE OBVEZE		24.815	26.746
KRA TKOROČNE OBVEZE			
Obveze po kratkoročnim kreditima od financijskih institucija i zajmovima	36	21.759	20.968
Tekući dio dugoročne obveze po izdanim obveznicama	37	2.654	2.654
Obveze za predujmove	39	2.698	1.247
Obveze prema dobavljačima	40	74.059	61.757
Tekući dio obveza za imovinu s pravom uporabe	35	492	508
Obveze prema zaposlenima		1.241	1.124
Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	41	5.517	4.028
Obveze za porez na dobit		200	97
Obveze prema faktoringu	42	3.922	3.157
Ostale kratkoročne obveze	43	1.720	1.576
Odgodeno plaćanje troškova i prihodi budućih razdoblja	44	2.943	1.649
UKUPNE KRA TKOROČNE OBVEZE		117.205	98.765
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		187.276	166.133

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

Konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

	Temeljni kapital	Zakonske pričuve	Pričuve iz preračuna stranih valuta	Zadržana dobit	Udjeli vlasnika matice	Nekontrolirajući udjeli	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2022.	14.493	2.220	(739)	31.615	47.589	2.772	50.361
Povećanje kapitala (bilješka 48)	-	-	-	-	-	718	718
Izdvajanje nekretninskog segmenta (bilješka 48)	-	-	-	(5.947)	(5.947)	-	(5.947)
Povećanje nekontrolirajućeg interesa (bilješka 48)	-	-	-	(605)	(605)	4.461	3.856
Prijenos kontrole u povezanom društvu (bilješka 48)	-	-	-	(2.076)	(2.076)	(8.111)	(10.187)
Dobit tekuće godine	-	-	-	1.466	1.466	216	1.682
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	93	39	132	7	139
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine</i>	-	-	93	1.505	1.598	223	1.821
Stanje 31. prosinca 2022.	14.493	2.220	(646)	24.492	40.559	63	40.622
Dobit tekuće godine	-	-	-	4.608	4.608	3	4.611
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	23	-	23	-	23
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine</i>	-	-	23	4.608	4.631	3	4.634
Stanje 31. prosinca 2023.	14.493	2.220	(623)	29.100	45.190	66	45.256

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

	Bilješka	2023.	2022.
NOVČANI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
Dobit tekuće godine		4.611	1.682
Usklađena za:			
Porez na dobit	17	648	575
Amortizaciju nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	11	2.738	3.675
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	13	279	14
Neto kretanje kratkoročnih i dugoročnih rezerviranja	33, 34	123	873
Prihod od povoljne kupnje	48.2	(1.560)	-
Neto trošak kamata	15.1., 15.2.	2.370	1.629
Neto ostala nenovčana usklađenja		(36)	66
		9.173	8.514
PROMJENE OBRTNOG KAPITALA			
Smanjenje/ (povećanje) zaliha		12.317	(24.419)
Povećanje potraživanja od kupaca		(18.230)	(9.176)
(Povećanje) / smanjenje danih predujmova		(1.290)	2.993
Povećanje ostalih potraživanja		(1.192)	(24)
Povećanje / (smanjenje) primljenih predujmova		1.451	(146)
Povećanje obveza prema dobavljačima		12.302	13.203
Nenovčane transakcije na danim i primljenim kreditima i kamatama		(822)	(6.311)
Očekivani iznos plaćanja za stjecanje ovisnih društava	38, 43	285	(1.599)
Povećanje ostalih kratkoročnih i dugoročnih obveza		2.929	1.668
		16.923	(15.297)
NOVAC OSTVAREN POSLOVANJEM			
Plaćene kamate		(1.198)	(1.007)
Plaćeni porez na dobit		(572)	(486)
Neto novac ostvaren/(korišten u) poslovnim aktivnostima		15.153	(16.790)
NOVČANI TOKOVI IZ ULAGATELJSKIH AKTIVNOSTI			
Novčani izdaci za nabavu nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	18, 20	(1.185)	(1.712)
Naplaćene kamate		172	534
Novčani izdaci za stjecanje ovisnih društava	48.2	(2.363)	(2.177)
Novčani izdaci za osnivanje ovisnog društva	48.2	-	(100)
Novčani primici od stjecanja ovisnih društava	48.2	60	279
Novčani gubici od zbog gubitka kontrole nad ovisnim društvom EBP	48.2	-	(517)
Novčani primici od prodaje osnovnih sredstava		208	24
(Povećanje)/smanjenje ostale financijske imovine		(41)	19
Novčani izdaci za dane zajmove i kredite		(1.091)	(181)
Neto novac korišten u ulagateljskim aktivnostima		(4.240)	(3.831)
NOVČANI TOKOVI IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI			
Novčani primitci od kreditnih institucija		95.241	78.869
Otplata obveza kreditnim institucijama		(93.476)	(54.681)
Novčani primici za imovinu s pravom uporabe	35	-	895
Otplata obveza za imovinu s pravom uporabe	35	(535)	(246)
Novčani izdaci po izdanim obveznicama	37	(2.654)	(2.654)
Neto novac korišten u/(dobiven iz) financijskim aktivnostima		(1.424)	22.183
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		9.489	1.562
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	29	14.526	12.964
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	29	24.015	14.526

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Odvojeni izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

	Bilješka	2023.	2022.
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	5	335.157	324.647
Troškovi prodane robe	8	(300.115)	(292.306)
Bruto dobit		35.042	32.341
Ostali poslovni prihodi (Smanjenje)/ povećanje vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda	6	1.249 (200)	1.158 6
POSLOVNI RASHODI			
Troškovi sirovina i materijala	7	(3.271)	(1.939)
Troškovi usluga	9	(16.661)	(16.203)
Troškovi osoblja	10	(8.316)	(6.878)
Amortizacija	11	(1.396)	(1.554)
Ostali troškovi	12	(1.917)	(2.177)
Vrijednosno usklađenje	13	(84)	(69)
Rezerviranja za rizike	13.1	(66)	(691)
Ostali troškovi poslovanja	14	(86)	(119)
Ukupno poslovni rashodi		(31.797)	(29.630)
OPERATIVNA DOBIT		4.294	3.875
FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI			
Financijski prihodi	15.1.	1.954	3.494
Financijski rashodi	15.2.	(4.793)	(6.899)
Neto financijski rashodi		(2.839)	(3.405)
Udjeli u rezultatu pridruženih društava	16	-	-
Dobit prije poreza		1.455	470
Porez na dobit	17	(71)	(119)
DOBIT TEKUĆE GODINE		1.384	351
OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT		-	-
UKUPNA SVEOBUH VATNA DOBIT TEKUĆE GODINE		1.384	351

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Odvojeni izvještaj o financijskom položaju

Na dan 31. prosinca 2023. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

IMOVINA	Bilješka	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
DUGOTRAJNA IMOVINA			
Nematerijalna imovina	18	2.805	3.633
Nekretnine, postrojenja i oprema	20	645	573
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	21	26.040	24.061
Dani depoziti i zajmovi	26	2.429	2.429
Dugotrajna potraživanja		17	17
Odgođena porezna imovina	17	-	18
UKUPNO DUGOTRAJNA IMOVINA		31.936	30.731
KRATKOTRAJNA IMOVINA			
Zalihe	22	30.283	39.696
Potraživanja od kupaca	24	46.539	33.226
Potraživanja za dane predujmove	23	2.491	1.319
Potraživanja od zaposlenika		12	12
Ostala financijska imovina		41	-
Potraživanja od države i drugih institucija	25	59	132
Dani zajmovi i depoziti	26	353	661
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	27	34	416
Ostala potraživanja	28	327	422
Novac i novčani ekvivalenti	29	16.302	9.893
UKUPNO KRATKOTRAJNA IMOVINA		96.441	85.777
UKUPNO IMOVINA		128.377	116.508

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

Odvojeni izvještaj o financijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2023. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

GLAVNICA I OBVEZE	Bilješka	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
GLAVNICA			
Temeljni kapital	30	14.493	14.493
Zakonske pričuve		2.143	2.143
Zadržana dobit	31	2.798	1.414
UKUPNA GLAVNICA		19.434	18.050
DUGOROČNE OBVEZE			
Rezerviranja	33	790	780
Dugoročne obveze po izdanim obveznicama	37	18.581	21.236
Obveze po dugoročnim kreditima	34	2.731	1.704
Ostale dugoročne obveze	38	641	1.057
Dugoročne obveze za imovinu s pravom uporabe	35	2	25
UKUPNE DUGOROČNE OBVEZE		22.745	24.802
KRA TKOROČNE OBVEZE			
Obveze po kratkoročnim kreditima od financijskih institucija	36	16.770	16.445
Tekući dio dugoročne obveze po izdanim obveznicama	37	2.654	2.654
Obveze za predujmove	39	809	1.712
Obveze prema dobavljačima	40	58.202	46.919
Tekući dio obveza za imovinu s pravom uporabe	35	20	49
Obveze prema zaposlenima		458	436
Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	41	3.876	2.911
Obveze prema faktoringu	42	1.362	636
Ostale kratkoročne obveze	43	1.335	1.254
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	44	712	640
UKUPNE KRA TKOROČNE OBVEZE		86.198	73.656
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		128.377	116.508

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

Odvojeni izvještaj o promjenama vlasničke glavnice
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

	Temeljni kapital	Zakonske pričuve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2022.	14.493	2.143	6.554	23.190
Pripajanje društva (bilješka 48)	-	-	(225)	(225)
Izdvajanje ovisnog društva (bilješka 48)	-	-	(5.266)	(5.266)
Dobit tekuće godine	-	-	351	351
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	351	351
Stanje 31. prosinca 2022.	14.493	2.143	1.414	18.050
Dobit tekuće godine	-	-	1.384	1.384
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	1.384	1.384
Stanje 31. prosinca 2023.	14.493	2.143	2.798	19.434

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Odvojeni izvještaj o novčanim tokovima
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

NOVČANI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	Bilješka	2023.	2022.
Dobit tekuće godine		1.384	351
Usklađena za:			
Porez na dobit	17	71	119
Amortizaciju nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	11	1.396	1.554
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	13	84	-
Vrijednosno usklađenje danih kredita		308	265
Vrijednosno usklađenje udjela	15.2.	95	-
Neto kretanje dugoročnih i kratkoročnih rezerviranja	33, 34	66	691
Neto trošak od kamata	15.1., 15.2.	1.947	1.290
Ostale nenovčane transakcije		-	19
		5.351	4.289
PROMJENE OBRTNOG KAPITALA			
Smanjenje/ (povećanje) zaliha		9.415	(18.287)
Povećanje potraživanja od kupaca		(13.397)	(2.847)
Smanjenje/ (povećanje) danih predujmova		(1.171)	1.696
Smanjenje/ (povećanje) ostalih potraživanja		396	(363)
(Smanjenje)/povećanje primljenih predujmova		(902)	935
Povećanje obveza prema dobavljačima		11.283	4.823
Nenovčane transakcije na danim i primljenim kreditima i kamatama		(822)	(7.014)
Očekivani iznos plaćanja za stjecanje ovisnih društava	38, 43	285	(1.599)
Povećanje ostalih kratkoročnih obveza		715	56
		11.153	(18.311)
NOVAC OSTVAREN POSLOVANJEM			
Plaćene kamate		(1.150)	(798)
Plaćeni porez na dobit		(52)	-
Neto novac ostvaren poslovnim aktivnostima		9.951	(19.109)
NOVČANI TOKOVI IZ ULAGATELJSKIH AKTIVNOSTI			
Novčani izdatci za nabavu nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	18, 20	(661)	(549)
Primljene kamate		168	552
Novčani izdaci za stjecanje ovisnih društava		(2.363)	(2.177)
Novčani izdaci za osnivanje ovisnog društva		-	(100)
Povećanje/smanjenje ostale financijske imovine		(41)	(246)
Novčani primitci/ (izdatci) za dane zajmove i kredite		8	(38)
Novčani primici od prodaje osnovnih sredstava		3	24
Neto novac korišten u ulagateljskim aktivnostima		(2.886)	(2.534)
NOVČANI TOKOVI IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI			
Novčani primitci od kreditnih institucija		65.280	58.118
Otplata obveza kreditnim institucijama		(63.230)	(32.510)
Novčani primici za imovinu s pravom uporabe		-	8
Otplata obveza za imovinu s pravom uporabe		(52)	(59)
Otplata obveze po izdanim obveznicama	37	(2.654)	(2.654)
Neto novac korišten u financijskim aktivnostima		(656)	22.903
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		6.409	1.260
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	29	9.893	8.633
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	29	16.302	9.893

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.
(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

1. OPĆI PODACI

M SAN GRUPA d.o.o., Zagreb je društvo s ograničenom odgovornošću, osnovano u Republici Hrvatskoj 17. srpnja 1997. godine. Osnivač i vlasnik Društva je gospodin Stipo Matić.

Društvo je registrirano za proizvodnju uredskih strojeva i računala, savjetovanje i pribavljanje programske opreme (softvera), održavanje uredskih strojeva i računala, kupnju i prodaju robe, obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu i poduku za rad na računalima.

Sjedište Društva je u Rugvici (Općina Rugvica), Dugoselska ulica 5, Hrvatska.

Na društvo Ured za podršku d.o.o., u vlasništvu Stipe Matića prenesene su organizacijske funkcije Društva i Grupe: Financije, Računovodstvo, Kontroling, IT Razvoj i podrška, Upravljanje projektima i Podrška poslovnim procesima (Ljudski resursi, Opći poslovi, Pravni poslovi) te to društvo obavlja navedene poslove za sva društva u vlasništvu kako Društva tako i Stipe Matića za što prima naknadu (vidi bilješku 9).

Uprava u 2023. i 2022. godini:

Miroslav Huzjak, predsjednik uprave do 31.12.2022.

Irena Langer-Breznik, članica uprave do 31.12.2022. i predsjednica uprave od 1.1.2023.

Žarko Kruljac, član uprave

Slaven Stipančić, član uprave

Goran Kottlarević, član uprave

Pavo Leko, član uprave do 28.1.2022. godine

Miroslav Gabrić, član uprave od 6.5.2022. godine do 8.3.2023. godine

Alen Panić, član uprave od 1.10.2022. godine

Vladimir Brkljača, član uprave od 1.10.2022. godine

Nadzorni odbor u 2023. i 2022. godini:

Željko Menalo, predsjednik nadzornog odbora od 1.1.2023.

Miroslav Huzjak, zamjenik predsjednika nadzornog odbora od 1.1.2023.

Stipo Matić, predsjednik nadzornog odbora do 31.12.2022. i član nadzornog odbora od 1.1.2023.

Marko Rašić, zamjenik predsjednika nadzornog odbora do 31.12.2022. i član nadzornog odbora od 1.1.2023.

Snježana Matić, članica nadzornog odbora do 7.4.2024.

Revizorski odbor u 2023. i 2022. godini:

Branislav Vrtačnik

Kristina Alebić

Branka Gerić

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Ovisna društva

Grupu čini Društvo i sljedeća ovisna društva u kojima Društvo posjeduje vlasnički udjel veći od 50% i kontrolu:

Naziv ovisnog društva	Zemlja	Vlasnički udjeli u %		Osnovna djelatnost
		2023.	2022.	
KIM TEC D.O.O. VITEZ	BIH	100%	100%	Distribucija informatičke opreme
- KIM TEC SERVIS D.O.O. VITEZ	BIH	100%	100%	Servisiranje IT opreme
- KIM TEC EKO D.O.O.	BIH	95%	95%	Prikupljanje EE otpada
CENTAR KOMPETENCIJE ZA ZELENU ENERGIJU D.O.O.	Hrvatska	100%	100%	Savjetovanje
KIM TEC D.O.O. PODGORICA	Crna Gora	100%	100%	Distribucija informatičke opreme
PAKOM KOMPANI D.O.O.E.L.	Makedonija	100%	100%	Distribucija informatičke opreme
KIM TEC D.O.O. BEOGRAD	Srbija	100%	100%	Distribucija informatičke opreme
- KIM TEC SERVIS D.O.O. BEOGRAD	Srbija	100%	100%	Servisiranje IT opreme
M SAN LOGISTIKA D.O.O.	Hrvatska	100%	100%	Transport i logistika
M SAN EKO D.O.O.	Hrvatska	100%	100%	Prikupljanje EE otpada
MR SERVIS D.O.O.	Hrvatska	60%	60%	Servisiranje IT opreme
ZELENA AGENDA 1.0. D.O.O.	Hrvatska	-	100%	Savjetovanje
KORVUS MK D.O.O.E.L	Makedonija	100%	100%	IT
ALTERNA DISTRIBUCIJA D.O.O.	Slovenija	100%	100%	Distribucija informatičke opreme
- MR PLUS SERVIS D.O.O	Slovenija	100%	-	Servisiranje IT opreme
DATA LINK D.O.O.	Hrvatska	100%	-	Proizvodnja

Društvo je temeljem ugovora o kupnji poslovnih udjela u društvu DATA LINK d.o.o. na dan 4. srpnja 2023. godine steklo udjele u 100%-tnom vlasništvu. Društvo DATA LINK osnovano je 1995. godine, te na tržištu Republike Hrvatske posluje preko 20 godina. Društvo proizvodi profesionalne LED rasvjete, te razvija proizvode i porizvodnu tehnologiju, softverska rješenja i tehnologiju LED rasvjetnih tijela.

U ožujku 2023. godine Društvo je prodalo udjel u društvu Zelena Agenda 1.0 društvu Pametna energija d.o.o.

Tijekom srpnja 2023. godine društvo Alterna distribucija osnovalo je novo društvo pod nazivom MR PLUS SERVIS d.o.o., s udjelom u 100%-tnom vlasništvu.

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“) I TUMAČENJA

Prva primjena novih izmjena postojećih standarda na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

U tekućem izvještajnom razdoblju na snazi su sljedeće izmjene postojećih standarda koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“) i usvojila Europska unija:

- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ i pripadajuće izmjene MSFI-ja 17 „Ugovori o osiguranju“** – na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine
- **Izmjena MRS-a 1 „Prezentiranje financijskih izvješća“ i MSFI-jeve Izjave o praksama 2** – Objava računovodstvenih politika, na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine
- **Izmjena MRS-a 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške“** – Definicija računovodstvenih procjena, na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine
- **Izmjena MRS-a 12 „Porezi na dobit“** – Odgođeni porezi povezani s imovinom i obvezama koji proizlaze iz iste transakcije, na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine
- **Izmjena MRS-a 12 „Porezi na dobit“** – Međunarodna porezna reforma, Model pravila vezanih uz drugi stup, na snazi odmah i za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine

Usvajanje navedenih izmjena postojećih standarda nije dovelo do značajnih promjena u financijskim izvještajima Društva/Grupe.

Standardi i izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojeni su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

- **Izmjena MSFI-ja 16 „Najmovi“** – Obveza po osnovi najma u transakciji prodaje s povratnim najmom, na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024.
- **Izmjena MRS-a 1 „Prezentiranje financijskih izvješća“** – Klasifikacija obveza na kratkoročne ili dugoročne, klasifikacija odgođenih obveza na kratkoročne i dugoročne i dugoročne obveze vezane kovenantama, na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2024.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“) I TUMAČENJA (NASTAVAK)

Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS još neusvojeni u Europskoj uniji MSFI-jevi trenutačno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih novih standarda i izmjena postojećih standarda, o čijem usvajanju Europska unija dana godine još nije donijela odluku (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve koje je izdao OMRS):

- **Izmjena MRS-a 7, „Izvještaj o novčanom toku“ i MSFI-ja 7 „Financijski instrumenti: objavljivanje“** – Financijski aranžmani dobavljača, na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2024. godine
- **Izmjena MRS-a 21, „Učinci promjena tečaja stranih valuta“** – Učinci promjena tečaja stranih valuta: nemogućnost konverzije (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2025. godine)

Društvo/Grupa očekuje da usvajanje navedenih novih standarda i izmjene postojećih standarda neće dovesti do značajnih promjena u financijskim izvještajima Društva/Grupe u razdoblju prve primjene standarda.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o sukladnosti

Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji su sastavljeni sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj Uniji (MSFI EU).

Osnova sastavljanja i funkcionalna valuta

Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji su sastavljeni po načelu povijesnog troška, izuzev određenih financijskih instrumenata, koji su iskazani po fer vrijednosti, kako je obrazloženo u računovodstvenim politikama koje slijede. Povijesni trošak se općenito temelji na fer vrijednosti naknade dane u zamjenu za imovinu.

Financijski izvještaji sastavljeni su pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja svih članica Grupe. Gdje je bilo potrebno usporedni podaci su usklađeni kako bi odgovarali promjenama u ovogodišnjem prikazu.

Stavke uključene u financijske izvještaje Društva i Grupe iskazane su u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojem Društvo i Grupa posluju (funkcijska valuta). Obzirom da je Republika Hrvatska od 1. siječnja 2023. godine sukladno Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, uvela euro kao službenu valutu, Društvo i Grupa su za potrebe pripreme financijskih izvještaja za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine, promijenili prezentacijsku valutu iz kuna u eure, te su financijski izvještaji za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine prvi put pripremljeni u eurima. Euro je od 1. siječnja 2023. godine također i funkcijska valuta Društva i Grupe (do 1. siječnja 2023. godine to je bila kuna). Iako promjena prezentacijske valute u financijskim izvještajima predstavlja promjenu računovodstvene politike koja zahtijeva retroaktivnu primjenu, Društvo i Grupa nisu objavili treću bilancu u financijskim izvještajima za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 8 (MRS) Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, obzirom da je utvrdila da promjena prezentacijske valute nema značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva i Grupe, zbog stabilnog tečaja HRK/EUR zadnjih nekoliko godina.

Financijski izvještaji za 2022. godinu su sastavljeni u kunama kao funkcijskoj i izvještajnoj valuti koja je vrijedila do 31. prosinca 2022. godine. U financijskim izvještajima za godinu završenu 31. prosinca 2023. financijski podaci za 2022. godinu iskazani su u eurima i preračunati po fiksnom tečaju konverzije (1 EUR = 7,53450 kuna).

Slijedi opis glavnih računovodstvenih politika:

Osnova konsolidacije

Priloženi konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju financijske izvještaje Društva i subjekata pod njegovom kontrolom, tj. njegova ovisna društva, uključujući strukturirane subjekte. Kontrola je postignuta ako:

- Društvo ima prevlast, tj. moć raspolaganja u subjektu
- je Društvo izloženo ili ima prava u odnosu na varijabilni prinos temeljem svog sudjelovanja u tom subjektu i
- je Društvo sposobno temeljem svoje prevlasti, tj. moći raspolaganja utjecati na svoj prinos.

Društvo i Grupa ponovno procjenjuje da li ima kontrolu ako činjenice i okolnosti ukazuju na to da je došlo do promjene jednog ili više od triju gore navedenih elemenata kontrole. Kad Društvo u nekom subjektu ima manje od većine glasačkih prava, ima prevlast u njemu ako su njegova glasačka prava dostatna jer mu u praksi omogućavaju jednoglasno usmjerenje bitnih aktivnosti subjekta.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Osnova konsolidacije (nastavak)

Društvo u procjenjivanju jesu li njegova glasačka prava u subjektu dostatna da bi imalo prevlast razmatra sve bitne činjenice i okolnosti, uključujući:

- udjel svojih glasačkih prava u odnosu na veličinu i podjelu glasačkih prava drugih osoba s pravom glasa
- potencijalna glasačka prava ulagatelja, drugih osoba s pravom glasa ili drugih osoba
- prava iz drugih ugovornih odnosa i
- sve dodatne činjenice i okolnosti koje ukazuju na to da Društvo ima ili nema sadašnju mogućnost voditi relevantne poslove u vrijeme u koje je potrebno donijeti takve odluke, što uključuje kako se glasovalo na prethodnim skupštinama dioničara.

Ovisno društvo konsolidira se, odnosno prestaje se konsolidirati od trenutka u kojem Društvo stekne, odnosno izgubi kontrolu nad njim. Prihodi i rashodi ovisnih društava stečenih ili otuđenih tijekom godine uključuju se u konsolidirani izvještaj o dobiti ili gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti od datuma na koji je Društvo steklo kontrolu do datuma na koji Društvo izgubi kontrolu nad ovisnim društvom.

Dobit ili gubitak te svaka komponenta ostale sveobuhvatne dobiti razdvajaju se na dio koji pripada vlasnicima matice (Društva) i dio koji pripada vlasnicima nekontrolirajućih udjela. Ukupna sveobuhvatna dobit ovisnih društava se pripisuje vlasnicima društva i vlasnicima nekontrolirajućih udjela, čak i ako time dolazi do negativnog salda nekontrolirajućih udjela.

Računovodstvene politike ovisnih društava usklađuju se prema matičnom društvu.

Promjene vlasničkih udjela Grupe u postojećim ovisnim društvima

Promjene udjela Grupe u ovisnom društvu koje nemaju za posljedicu njen gubitak kontrole nad ovisnim društvom se obračunavaju kao transakcije vlasničkim kapitalom. Knjigovodstvene vrijednosti udjela Grupe i nekontrolirajućih udjela se usklađuju kako bi se iskazala promjena u njihovim relativnim udjelima u ovisnom društvu. Svaka razlika između iznosa usklađenja nekontrolirajućih udjela i fer vrijednosti plaćene ili primljene naknade za stjecanje se priznaje izravno u glavnici i pripisuje vlasnicima društva.

Dobit odnosno gubitak povezan s gubitkom kontrole Grupe nad ovisnim društvom iskazuje se u dobiti i gubitku kao razlika između i) ukupne fer vrijednosti primljene naknade i fer vrijednosti eventualnog zadržanog udjela i ii) prethodne knjigovodstvene vrijednosti imovine (uključujući goodwill) i obveza ovisnoga društva te eventualnih nekontrolirajućih udjela. Svi iznosi koji su po osnovi ovisnog društva ranije bili iskazani u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti obračunavaju se kao da je Grupa izravno otuđila imovinu odnosno obveze toga društva, tj. prenose se u dobit i gubitak ili u neku od komponenti vlasničke glavnice sukladno važećim MSFI-jevima.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Poslovne kombinacije

Preuzimanje, tj. stjecanje ovisnih društava i poslovanja se obračunava metodom stjecanja. Naknada, tj. činidba u sklopu poslovnog spajanja se vrednuje po fer vrijednosti, a to je ukupna fer vrijednost, na datum razmjene, imovine koju Društvo prenosi te obveza Društva prema bivšim vlasnicima stečenika te udjela ili dionica koje je Društvo izdalo u zamjenu za kontrolu nad stečnikom. Troškovi povezani sa stjecanjem se priznaju u dobit ili gubitak kako nastaju. Poslovne kombinacije pod zajedničkom kontrolom realiziraju se prema knjigovodstvenim vrijednostima neto imovine.

Na datum stjecanja, utvrdiva stečena imovina i utvrdive preuzete obveze priznaju se po njihovoj fer vrijednosti na datum stjecanja, izuzev:

- odgođene porezne imovine odnosno odgođenih poreznih obveza te obveza i imovine povezanih sa sporazumima o primanjima za zaposlene, koji se priznaju i mjere sukladno MRS-u 12 „Porezi na dobit“, odnosno MRS-u 19 „Primanja zaposlenih“;
- obveza ili vlasničkih instrumenata koji se odnose na stečnikove ili Grupine sporazume o plaćanju na temelju dionica sklopljene radi zamjene sporazuma o plaćanjima stečenika temeljenima na dionicama i mjere se na datum stjecanja sukladno MSFI-ju 2 „Plaćanja temeljena na dionicama“ i
- imovine (ili skupina za otuđenje) klasificirane kao namijenjene prodaji sukladno MSFI-ju 5 „Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i ukinuti dijelovi poslovanja“, koja se mjeri sukladno tome standardu

Goodwill se mjeri kao pozitivna razlika između zbroja prenesene naknade za stjecanje, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu, s jedne strane, te neto iznosa na datum stjecanja utvrdive stečene imovine i utvrdivih preuzetih obveza, s druge strane. Ako ponovnom procjenom bude utvrđeno da je udio Grupe u fer vrijednosti utvrdive neto imovine stečenika viši od zbroja prenesene naknade, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu, višak se priznaje odmah u dobit ili gubitak kao dobit od povoljne kupnje.

Nekontrolirajući udjeli koji se odnose na postojeće vlasničke udjele koji njihovim imateljima daju pravo na razmjerni udjel u neto imovini subjekta u slučaju likvidacije, smiju se prilikom prvog knjiženja vrednovati, ili po fer vrijednosti, ili u visini njihovog razmjernog udjela u obračunanim i iskazanim iznosima utvrdive neto imovine stečenika. Metoda vrednovanja bira se za svaku transakciju pojedinačno. Drugi oblici nekontrolirajućih udjela vrednuju se po fer vrijednosti ili nekoj drugoj osnovici ako ju propisuje neki drugi MSFI.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Poslovne kombinacije (nastavak)

Kad naknada, tj. činidba koju Grupa prenosi u sklopu poslovnog spajanja uključuje imovinu ili obveze proizašle iz sporazuma o uvjetovanoj (nepredviđenoj) naknadi (činidbi), ta se naknada vrednuje po fer vrijednosti na datum stjecanja i uključuje u naknadu koja se prenosi u sklopu poslovnog spajanja. Promjene fer vrijednosti nepredviđene naknade koje udovoljavaju kriterijima prihvatljivosti kao naknade u razdoblju vrednovanja, tj. mjerenja se usklađuju retrospektivno, zajedno s pripadajućim usklađenjima goodwilla. Usklađenja u razdoblju vrednovanja su ona usklađenja koja su posljedica dodatnih saznanja o činjenicama i okolnostima koja su postojala na datum stjecanja a koja su stečena u razdoblju vrednovanja, tj. mjerenja koje ne smije biti dulje od godine dana računajući od datuma stjecanja.

Način kasnijeg obračunavanja promjena fer vrijednosti nepredviđene naknade koje ne ispunjavaju kriterije prihvatljivosti kao usklađenja u razdoblju vrednovanja ovisi o načinu na koji je nepredviđena naknada razvrstana. Nepredviđena naknada iskazana u glavnici se vrednuje ponovno na kasnije izvještajne datume i njeno plaćanje u kasnijim razdobljima se obračunava i iskazuje u glavnici. Nepredviđena (uvjetovana) naknada odnosno činidba razvrstana kao imovina ili obveza se na kasniji izvještajni datum vrednuje u skladu s MRS-om 37 „Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina“, ovisno o slučaju, dok se pripadajući dobiti i gubici iskazuju u dobiti i gubitku.

Kod poslovnog spajanja koje se odvija u fazama, udjeli koje je Grupa prije toga imala u stečenom subjektu ponovno se mjere po fer vrijednosti na datum stjecanja, a eventualna dobit, odnosno eventualni gubitak od ponovnog mjerenja priznaje se u dobit i gubitak. Iznosi koji se odnose na udjel u stečeniku prije preuzimanja i prethodno su bili iskazani u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti, prenose se u dobit i gubitak ako bi takav postupak bio primjeren da je došlo do otuđenja udjela.

Ako prvo obračunavanje poslovnog spajanja nije dovršeno do kraja izvještajnog razdoblja u kojem je došlo do spajanja, Grupa iskazuje provizorne iznose po stavkama koje nisu konačno obračunane. Provizorni iznosi se usklađuju tijekom razdoblja mjerenja ili se priznaje dodatna imovina ili dodatne obveze u skladu s novim saznanjima o činjenicama i okolnostima koje su postojale na datum stjecanja koje bi, da su bile poznate, utjecale na iznose priznate na taj datum.

Goodwill

Goodwill koji nastaje poslovnim spajanjem se knjiži po trošku utvrđenom na datum preuzimanja, tj. stjecanja subjekta, umanjenom za eventualne gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Radi testiranja na umanjenje, goodwill se raspoređuje na svaku jedinicu Grupe koja stvara novac (ili skupine takvih jedinica) od koje se očekuju koristi od sinergija koje proizlaze iz kombinacije.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Goodwill (nastavak)

Jedinica koja stvara novac na koju je goodwill raspoređen podvrgava se provjeri umanjnja vrijednosti jednom godišnje ili češće ako postoji naznaka o mogućem umanjenju njene vrijednosti. Ako je nadoknadi iznos jedinice koja stvara novac niži od njenog knjigovodstvenog iznosa, gubitak nastao umanjenjem prvo se raspoređuje tako da se umani knjigovodstveni iznos goodwilla raspoređenog na jedinicu i zatim razmjerno na drugu imovinu jedinice koja stvara novac na osnovi knjigovodstvenog iznosa svakog sredstva u jedinici koja stvara novac. Jednom priznati gubitak od umanjnja vrijednosti goodwilla ne poništava se u idućim razdobljima.

Prilikom otuđenja jedinice koja stvara novac, pripadajući iznos goodwilla ulazi u utvrđivanje dobiti ili gubitka od otuđenja.

Politika koju Grupa primjenjuje na obračunavanje goodwilla proizašlog iz stjecanja pridruženog društva ili zajedničkog pothvata opisana je u bilješki dolje.

Udjeli u pridruženim društvima i zajedničkim pothvatima

Pridruženi subjekt je subjekt u kojem ulagatelj ima značajan utjecaj. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u donošenju odluka o financijskim i poslovnim politikama u društvu koje je predmetom ulaganja, ali ne i kontrola ili zajednička kontrola nad tim politikama.

Zajednički pothvat je zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na neto imovinu iz predmetnog posla. Zajednička kontrola je ugovorena podjela kontrole nad nekim poslom, koja postoji samo kad je za odlučivanje o relevantnim aktivnostima potrebna jednoglasna suglasnost strana koje dijele kontrolu.

U ovim konsolidiranim financijskim izvještajima, rezultati, imovina i obveze pridruženih društava su iskazani primjenom metode udjela. Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena društva se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju iskazuju po trošku, koji se zatim usklađuje prema promjenama udjela Grupe u dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pridruženog društva. Ako udio Grupe u gubitku pridruženog društva ili zajedničkog pothvata postane veći od njenog udjela u pridruženom društvu odnosno zajedničkom pothvatu (uključujući i sve dugoročne interese koji su suštinski dio neto ulaganja Grupe u pridruženo društvo odnosno zajednički pothvat), Grupa prestaje priznavati svoj dio u daljnjim gubicima. Dodatni gubici priznaju se samo u visini pravnih ili izvedenih obveza Grupe ili plaćanja koje je Grupa izvršila u ime pridruženog društva odnosno zajedničkog pothvata.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Udjeli u pridruženim društvima i zajedničkim pothvatima (nastavak)

Ulaganje u pridruženi subjekt ili zajednički pothvat obračunava se metodom udjela od datuma na koji je subjekt u koji je izvršeno ulaganje postao pridruženi subjekt odnosno zajednički pothvat. Svaki višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u fer vrijednosti utvrdive imovine, utvrdivih nastalih i nepredvidivih obveza pridruženog društva ili zajedničkog ulaganja koji su priznati na dan stjecanja priznaje se kao goodwill, koji se uključuje u knjigovodstveni iznos ulaganja. Svaki višak udjela Grupe u neto fer vrijednosti utvrdive imovine, utvrdivih nastalih obveza i nepredviđenih obveza iznad troška stjecanja se nakon ponovne procjene priznaje odmah u dobit i gubitak razdoblja u kojem je udjel stečen. Po potrebi, cijela knjigovodstvena vrijednost udjela, uključujući goodwill, podvrgava se provjeri umanjena vrijednosti sukladno MRS-u 36 „Umanjenje imovine“ kao jedno sredstvo usporedbom njegovog nadoknadivog iznosa, a to je viši iznos od uporabne vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje, s njegovom knjigovodstvenom vrijednosti. Svaki priznati gubitak uslijed umanjena ulazi u knjigovodstvenu vrijednost udjela. Gubitak uslijed umanjena vrijednosti udjela poništava se u skladu s MRS-om 36 do iznosa kasnijeg povećanja nadoknadivog iznosa udjela.

U trenutku gubitka kontrole Grupa prestaje priznavati imovinu pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata, udjele nekontrolirajućih interesa i ostale elemente kapitala i rezervi koji se odnose na pridružene subjekte ili zajedničke pothvate. Eventualni višak ili manjak koji proizlazi iz prestanka kontrole priznaje se u računu dobiti i gubitka. Ako Grupa zadržava udio u pridruženom društvu odnosno zajedničkom pothvatu, taj se udio iskazuje po fer vrijednosti na datum prestanka kontrole. Nakon toga, isti se iskazuje kao ulaganje koje se vrednuje po metodi udjela ili u skladu s računovodstvenom politikom Grupe za financijske instrumente, ovisno o razini zadržanog utjecaja.

Osim toga, Grupa sve iznose prethodno iskazane u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti koji se odnose na pridruženo društvo odnosno zajednički pothvat koji se više ne obračunavaju metodom udjela obračunava na osnovi koja bi vrijedila da je pridruženo društvo odnosno zajednički pothvat izravno prodao povezanu imovinu odnosno povezane obveze. Prema tome, Grupa prestankom primjene metode udjela prenosi dobit odnosno gubitak koji je pridruženo društvo odnosno zajednički pothvat ranije iskazao u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i zatim prenijelo u dobit i gubitak nakon otuđenja pripadajuće imovine ili pripadajućih obveza s vlasničke glavnice (kao reklasifikacijsku uskladu) u dobit i gubitak.

Grupa nastavlja primjenjivati metodu udjela kad udio u pridruženom subjektu postane udjelom u zajedničkom pothvatu ili obrnuto. Kod promjene vlasničkih udjela po ovoj osnovi ne provodi se ponovno mjerenje fer vrijednosti udjela. Kad Grupa smanji svoj vlasnički udjel u nekom pridruženom društvu ili zajedničkom pothvatu, ali nastavi primjenjivati metodu udjela, u dobit i gubitak prenosi onaj dio dobiti i gubitka koji je prethodno bio iskazan u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i odnosi se na smanjenje vlasničkog udjela ako bi se taj isti dio otuđenjem pripadajuće imovine odnosno pripadajućih obveza također prenio u dobit i gubitak. Dobici i gubici iz transakcija između subjekta koji je član Grupe i pridruženog društva ili zajedničkog pothvata Grupe se u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe priznaju samo do visine udjela u tom pridruženom društvu odnosno zajedničkom pothvatu koji se ne odnose na Grupu.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Udjeli u pridruženim društvima i zajedničkim pothvatima (nastavak)

Pridruženo društvo je subjekt u kojem društvo ima značajan utjecaj, ali koje nije ovisno društvo, niti udjel u zajedničkom ulaganju. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u donošenju odluka o financijskim i poslovnim politikama u nekom društvu, ali ne i kontrola nad tim politikama. U odvojenim financijskim izvještajima ulaganja u pridružena društva su iskazana po metodi troška. Trošak ulaganja u pridružena društva se testira na umanjenje na svaki izvještajni datum.

Ulaganja u ovisna društva

Ovisna društva su društva u kojem Društvo (matrica) ima kontrolu. Kontrola je postignuta ako: Društvo ima prevlast, tj. moć raspolaganja u subjektu, Društvo je izloženo ili ima prava u odnosu na varijabilni prinos temeljem svog sudjelovanja u tom subjektu i sposobno je temeljem svoje prevlasti, tj. moći raspolaganja utjecati na svoj prinos.

Društvo ponovno procjenjuje ima li kontrolu ako činjenice i okolnosti ukazuju na to da je došlo do promjene jednog ili više od triju gore navedenih elemenata kontrole.

Ovisno društvo je subjekt u kojem Društvo ima kontrolu, odnosno neposredno ili posredno prevladavajući utjecaj. Kontrola se ostvaruje stjecanjem više od 50% udjela ili dionica s pravom glasa, ostvarivanjem prava imenovanja većine članova uprave ili nadzornog odbora, pravom u odlučivanju u ovisnom poduzetniku na način da vladajuće društvo nadzire većinu prava glasa u ovisnom društvu.

U ovim odvojenim financijskim izvještajima ulaganje u ovisna društva je iskazano prema metodi troška. Trošak ulaganja u ovisna društva se testira na umanjenje na svaki izvještajni datum.

Priznavanje prihoda

Poslovni prihod se ostvaruje prodajom robe i pružanjem usluga.

Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za naknadu i umanjuju se za procijenjene iznose povrata od kupaca, količinskih i sličnih popusta.

i) Prihodi od pružanja usluga

Prihodi temeljem ugovora o pružanju usluga se priznaju prema stupnju dovršenosti ugovora. Stupanj dovršenosti ugovora se određuje kako slijedi:

- Prihodi od djelomično dovršenih usluga (čija realizacija se proteže kroz više obračunskih razdoblja) se priznaju sukladno stupnju dovršenosti (mjereno udjelom stvarno nastalih troškova u planiranim troškovima).
- Prihodi temeljem ugovora o utrošenom vremenu i materijalu se priznaju po ugovorenim jediničnim cijenama za utrošene sate rada, odnosno nastale direktne troškove.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Priznavanje prihoda (nastavak)

i) Prihodi od prodaje robe

Prihodi od prodaje robe se priznaju kad su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- Grupa i Društvo su na kupce prenijeli sve značajne rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad robom
- Grupa i Društvo ne zadržavaju ni trajno sudjelovanje u upravljanju u mjeri koja se obično povezuje s vlasništvom ni stvarnu kontrolu nad prodanom robom
- iznos prihoda je moguće pouzdano izmjeriti
- vjerojatan je priljev ekonomskih koristi u subjekt povezanih s transakcijom i
- troškovi koji su nastali ili koji trebaju nastati temeljem transakcije mogu se pouzdano izmjeriti.

Prihodi od dividendi i kamata

Prihodi od dividendi, tj. udjela u dobiti priznaju se kad je izglasano pravo dioničara na primitak dividende, uz uvjet da je pritjecanje ekonomskih koristi u Grupi i Društvo vjerojatno te da je prihode moguće pouzdano izmjeriti.

Prihodi od kamata se priznaju kad je vjerojatno da će ekonomske koristi pritjecati u Grupi i Društvo i kad je prihode moguće pouzdano izmjeriti. Prihodi od kamata se obračunavaju po načelu nastanka na temelju nepodmirene glavnice i po primjenjivoj efektivnoj kamatnoj stopi, a to je stopa kojom se procijenjeni budući novčani primici diskontiraju tijekom očekivanog vijeka financijskog sredstva do njegovog neto knjigovodstvenog iznosa utvrđenog prilikom prvog priznavanja.

Segmentalno izvještavanje

Segment je prepoznatljiva komponenta ili dio Grupe koji je angažiran u prodaji povezanih proizvoda i usluga (poslovni segment) ili angažiran u prodaji proizvoda i usluga unutar određenog ekonomskog okruženja (zemljopisni segment) te je podložan rizicima i koristima koje se razlikuju od onih primjenjivih na druge segmente. Grupa utvrđuje poslovne segmente sukladno internim izvještajima o sastavnim dijelovima Grupe, a koje redovito pregledava glavni izvršni donositelj poslovnih odluka (Uprava Društva) kako bi se na segmente rasporedili resurse i ocijenila uspješnost njihovog poslovanja. Pojednosti o poslovnim segmentima objavljene su u bilješci 4 uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje.

Strane valute

Pojedinačni financijski izvještaji svakog subjekta unutar Grupe i Društva su prezentirani u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojem predmetni subjekt posluje, tj. u njegovoj funkcionalnoj valuti. U konsolidiranim financijskim izvještajima, rezultati i financijski položaj svakog subjekta unutar Grupe i Društva su izraženi u tisućama eura (TEUR) jer je euro funkcionalna valuta matičnog društva i prezentacijska valuta konsolidiranih financijskih izvještaja.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Strane valute (nastavak)

Prilikom sastavljanja financijskih izvještaja pojedinih subjekata, transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta subjekta, tj. u stranim valutama su evidentirane primjenom valutnih tečajeva na snazi na datum transakcije. Monetarne stavke u stranim valutama se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno preračunavaju po tečaju važećem na kraju izvještajnog razdoblja. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti koje su nominirane u stranim valutama se ponovno preračunavaju po tečaju važećem na datum utvrđivanja njihove fer vrijednosti. Nemonetarne stavke u stranoj valuti koje se vode po povijesnom trošku se ne preračunavaju ponovno.

Tečajevi primijenjeni na dan 31. prosinca 2023. i 2022. godine te prosječni tečajevi korišteni za preračun pozicija prihoda i rashoda iznosili su kako slijedi:

Valuta	31.12.2023.	Prosječni tečaj u 2023. godini	31.12.2022.	Prosječni tečaj u 2022. godini
RSD	117,16100	117,24563	117,30700	117,47730
KM	1,95583	1,95583	1,95580	1,95580
MKD	61,63450	61,54226	61,71760	61,61199

Tečajne razlike se priznaju u dobit ili gubitak razdoblja u kojem nastaju, izuzev:

- tečajnih razlika po primljenim zajmovima i kreditima u stranoj valuti koji se odnose na imovinu u izgradnji namijenjenu budućoj proizvodnji, koje se uključene u trošak imovine ako se promatraju kao usklađenje troškova kamata na obveze po tim zajmovima i kreditima,
- tečajnih razlika s naslova monetarnih potraživanja ili obveza iz odnosa s inozemnim poslovanjem, čija namira nije planirana ni izgledna, te koje stoga sačinjavaju dio neto ulaganja u inozemno poslovanje, koje se prvo priznaju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i prilikom prodaje cijelog ili dijela neto ulaganja prenose s glavnice u dobit ili gubitak.

U ovim konsolidiranim financijskim izvještajima imovina i obveze inozemnih dijelova poslovanja Grupe izražene su u eurima primjenom valutnih tečajeva važećih na kraju izvještajnog razdoblja. Prihodi i rashodi se preračunavaju primjenom prosječnog valutnog tečaja temeljem završnih mjesečnih tečajeva kroz godinu, osim kod značajnih fluktuacija valutnih tečajeva, u kom slučaju se koriste valutni tečajevi važeći na datum transakcije. Eventualne tečajne razlike iskazuju se u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i akumuliraju u glavnici (te pripisuju nekontrolirajućim udjelima ako postoje).

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Strane valute (nastavak)

Prilikom prodaje inozemnog poslovanja, tj. prodaje cijelog udjela Grupe u inozemnom poslovanju kojom Grupa gubi kontrolu nad ovisnim društvom u čijem je sastavu inozemno poslovanje ili kod djelomične prodaje udjela u zajedničkom poslu ili pridruženom društvu u čijem je sastavu inozemno poslovanje i zadržani udjel u tom inozemnom poslovanju postaje financijskom imovinom, sve tečajne razlike akumulirane u sklopu vlasničke glavnice s naslova inozemnog poslovanja pripisive vlasnicima Društva prenose se u dobit i gubitak.

Nadalje, kod djelomične prodaje ovisnog društva u čijem sastavu je inozemno poslovanje kojom Grupa ne gubi kontrolu nad ovisnim društvom, dio kumulativnih tečajnih razlika ponovno se pripisuje nekontrolirajućim udjelima razmjerno prodanom dijelu i ne uračunava se u dobit ili gubitak. Kod svih drugih djelomičnih prodaja, tj. djelomične prodaje pridruženih subjekata ili zajedničkih poslova kod koje Grupa ne gubi značajan utjecaj, odnosno zajedničku kontrolu u subjektu, dio kumulativnih tečajnih razlika prenosi se u dobit ili gubitak razmjerno prodanom dijelu.

Usklađenje goodwilla i fer vrijednosti utvrdive imovine i utvrdivih obveza preuzetih stjecanjem inozemnog poslovanja obračunavaju se kao imovina i obveze inozemnog poslovanja i preračunavaju po zaključnom tečaju na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Pri tom nastale tečajne razlike iskazuju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Oporezivanje

Rashod temeljem poreza na dobit je zbroj tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

i) Tekući porezi

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti tekuće godine. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti iskazane u konsolidiranom izvještaju o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili odbitne u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Grupe i Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na kraju izvještajnog razdoblja na snazi, odnosno uskoro na snazi.

ii) Odgođeni porezi

Odgođeni porezi se priznaju temeljem razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza iskazanih u financijskim izvještajima i pripadajućih poreznih osnovica korištenih za izračunavanje oporezive dobiti. Odgođene porezne obveze se općenito priznaju po svim oporezivim privremenim razlikama, a odgođena porezna imovina se općenito priznaje po svim odbitnim privremenim razlikama do iznosa oporezive dobiti za koji je vjerojatno da će biti na raspolaganju i omogućiti korištenje odbitnih privremenih razlika. Odgođene porezne obveze i odgođena porezna imovina se ne priznaju ako privremena razlika proizlazi iz goodwilla ili početnog priznavanja ostale imovine i ostalih obveza (osim u slučaju poslovnog spajanja) u transakciji koja ne utječe ni na oporezivu niti na računovodstvenu dobit.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Oporezivanje (nastavak)

ii) Odgođeni porezi (nastavak)

Odgođene porezne obveze se priznaju i temeljem oporezivih privremenih razlika povezanih s ulaganjima u ovisna i pridružena društva te udjelima u zajedničkim pothvatima, izuzev u slučaju kad su Grupa i Društvo u mogućnosti utjecati na poništenje privremene razlike i kad je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u doglednoj budućnosti. Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz odbitnih privremenih razlika povezanih s takvim ulaganjima i udjelima se priznaje samo do iznosa oporezive dobiti za koji je vjerojatno da će biti na raspolaganju i omogućiti korištenje olakšice temeljem privremenih razlika i ako se njihovo poništenje očekuje u doglednoj budućnosti. Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine provjerava se na svaki datum bilance i umanjuje za iznos za koji više nije vjerojatno da će biti raspoloživ kao dostatna oporeziva dobit koja bi omogućila povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođena porezna imovina i odgođene porezne obveze se obračunavaju po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, a na temelju poreznih stopa i poreznih zakona koji su na kraju izvještajnog razdoblja na snazi ili u postupku donošenja. Utvrđivanje odgođenih poreznih obveza i odgođene porezne imovine odražava porezne posljedice koje bi proizašle iz načina na koji Grupa i Društvo na kraju izvještajnog razdoblja očekuju ostvariti povrat knjigovodstvenog iznosa svoje imovine, odnosno podmiriti knjigovodstveni iznos svojih obveza.

iii) Tekući i odgođeni porezi tekuće godine

Tekući i odgođeni porezi se priznaju u dobit i gubitak, osim poreza koji se odnose na stavke koje se iskazuju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti ili izravno u glavnici, u kom slučaju se i porez također iskazuje u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti, odnosno izravno u glavnici. Kod tekućih i odgođenih poreza koji proizlaze iz prvog knjiženja poslovnog spajanja, porezni učinak se uključuje u obračun poslovnog spajanja.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Zemljišta i zgrade koji se koriste u proizvodnji ili isporuci dobara odnosno usluga ili za administrativne svrhe iskazani su u konsolidiranom i odvojenom izvještaju o financijskom položaju po povijesnom trošku nabave, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Postrojenja i oprema evidentiraju se kao materijalna imovina ako je procijenjeni korisni vijek trajanja duži od jedne godine, a pojedinačna nabavna vrijednost veća od 500 eura. Postrojenja i oprema iskazuje se po trošku nabave koji uključuje sve direktne troškove dovođenja imovine u funkciju za koju je namijenjena.

Naknadni troškovi uključuju se u knjigovodstveni iznos imovine ili kao zasebna stavka imovine, kako je prikladno, samo ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane s navedenom imovinom pritijecati u Grupi i ako se trošak nabave može pouzdano izmjeriti. Svi ostali popravci i održavanje predstavljaju trošak u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su nastali. Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje dugotrajne materijalne imovine, knjiži se izravno u korist ostalih prihoda.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Procijenjeni korisni vijek trajanja i s tim u vezi primijenjene godišnje stope amortizacije za glavne skupine nekretnina i opreme iznosi kako slijedi:

	Stope amortizacije
Zgrade	2,50-3,00%
Elektronička oprema i software	25-50%
Oprema	10-40%
Osobna vozila	20-40%
Vozila (osim osobnih vozila)	25-50%
Namještaj i uredska oprema	20-50%

Zemljište u vlasništvu se ne amortizira.

Nematerijalna imovina

Odvojeno stečena nematerijalna imovina

Odvojeno stečena nematerijalna imovina određenog vijeka uporabe se iskazuje po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom tijekom procijenjenog vijeka uporabe. Procijenjeni vijek uporabe i metoda amortizacije se preispituju na kraju svakog izvještajnog razdoblja, pri čemu se učinci eventualnih promjena procjena obračunavaju prospektivno. Odvojeno stečena nematerijalna imovina neodređenog vijeka uporabe se iskazuje po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Interno stvorena nematerijalna imovina – troškovi istraživanja i razvoja

Izdaci nastali aktivnostima istraživanja se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem su nastali.

Interno stvoreno nematerijalno sredstvo koje je nastalo razvojem (ili u razvojnoj fazi internog projekta) se priznaje onda, i samo onda ako je moguće dokazati sve niže navedeno:

- tehničku izvedivost dovršenja nematerijalnog sredstva kako bi bilo raspoloživo za uporabu ili prodaju
- namjeru dovršenja nematerijalnog sredstva i njegove uporabe ili prodaje
- mogućnost uporabe ili prodaje nematerijalnog sredstva
- način na koji će sredstvo stvarati buduće vjerojatne ekonomske koristi
- dostupnost odgovarajućih tehničkih, financijskih i drugih resursa za okončanje razvoja te korištenje ili prodaju nematerijalnog sredstva i
- mogućnost pouzdanog utvrđivanja izdataka koji se mogu povezati s razvojem nematerijalnog sredstva.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Nematerijalna imovina (nastavak)

Interno stvorena nematerijalna imovina – troškovi istraživanja i razvoja (nastavak)

Iznos koji se početno priznaje kod interno stvorenog nematerijalnog sredstva jest zbroj izdataka nastalih od datuma na koji je sredstvo prvi put udovoljilo gore navedenim kriterijima priznavanja. Ako interno stvoreno sredstvo nije moguće priznati, izdaci povezani s razvojem se uključuju u dobit i gubitak razdoblja u kojem su nastali. Svi drugi troškovi posudbe se uključuju u dobit i gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Nakon prvog priznavanja, interno stvorena nematerijalna imovina se iskazuje po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti po istoj osnovi kao i odvojeno stečena nematerijalna imovina.

Nematerijalna imovina stečena poslovnim spajanjem

Nematerijalna imovina stečena poslovnim spajanjem i priznata odvojeno od goodwilla se početno iskazuje po fer vrijednosti na datum stjecanja (koja se smatra nabavnom vrijednošću, tj. troškom nabave imovine).

Nakon prvog priznavanja, interno stvorena nematerijalna imovina se iskazuje po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti po istoj osnovi kao i odvojeno stečena nematerijalna imovina.

Prestanak priznavanja nematerijalne imovine

Nematerijalno sredstvo se prestaje priznavati otuđenjem ili kad se njegovom uporabom ili prodajom ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjiženjem stavke nematerijalne imovine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti te stavke, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se stavka prestala priznavati.

Amortizacijske stope za nematerijalnu imovinu iznose 20-25%.

Umanjenje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine isključujući goodwill

Na kraju svakog izvještajnog razdoblja, Grupa i Društvo provjeravaju knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine kako bi utvrdili da li postoje naznake o gubicima uslijed umanjenja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogli odrediti eventualni gubici nastali zbog umanjenja. Ako nadoknadivi iznos nekog sredstva nije moguće procijeniti, Grupa i Društvo procjenjuju nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Ako je moguće odrediti realnu i dosljednu osnovu za raspoređivanje, imovina društava se također raspoređuje na pojedinačne jedinice koje stvaraju novac ili, ako to nije moguće, na najmanju skupinu jedinica koje stvaraju novac za koju je moguće odrediti realnu i konzistentnu osnovu raspoređivanja. Nematerijalna imovina neodređenog vijeka uporabe i ona koja još nije raspoloživa za uporabu se testiraju na umanjenje barem jednom godišnje te svaki puta kad postoji naznaka o mogućem umanjenju imovine.

Materijalna imovina iskazana po povijesnom trošku amortizira se prema linearnoj metodi, tijekom korisnog vijeka sredstva, a počinje prvog mjeseca nakon stavljanja imovine u uporabu.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Umanjenje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine isključujući goodwill (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod. Kod kasnijeg poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstvena vrijednost sredstva (jedinice koja stvara novac) se povećava se do njegovog revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa na način da uvećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama po tom sredstvu (jedinici koja stvara novac) nisu bili priznati gubici od umanjenja. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje u dobit ili gubitak.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku nabave ili po neto prodajnoj vrijednosti koja se može realizirati, ovisno o tome koja je niža. Troškovi nabave zaliha trgovačke robe obuhvaćaju nabavnu cijenu, uvozne carine i druge troškove koji se mogu izravno pripisati nabavi robe. Zalihe trgovačke robe namijenjene su prodaji, a iskazuju se po nabavnim vrijednostima. Vrijednost zaliha mjeri se primjenom FIFO metode. Pod zalihama sitnog inventara podrazumijevaju se alati, pogonski i uredski inventar te slična sredstva za rad za koja se očekuje da će se koristiti do jedne godine i sredstva koja se ne smatraju dugotrajnom imovinom. Utrošak odnosno stavljanje u upotrebu zaliha sitnog inventara i auto guma kao i rezervnih dijelova uključuje se u troškove metodom jednokratnog otpisa. Društvo obavlja procjenu vrijednosti nekurentne zalihe kao i stare zalihe. Vrijednost nekurentne i stare zalihe umanjuje se i usklađuje po fer vrijednosti.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu i novac na računima banaka.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Najmovi

Najmovi se priznaju kao imovina s pravom korištenja i obveza za najam, kad god se većim dijelom svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na zajmoprimca tijekom trajanja najma, osim:

- najmovi imovine male vrijednosti,
- najmovi čije razdoblje najma završava u razdoblju od 12 mjeseci od datuma prve primjene ili kraće i
- najmovi koji imaju mogućnost obostranog raskida bez značajnih ugovornih kazni (penala).

Prilikom sklapanja ugovora Grupa procjenjuje sadrži li ugovor karakteristike najma. Odnosno, procjenjuje prenosi li se ugovorom pravo kontrole korištenja predmetne imovine tijekom vremena u zamjenu za naknadu.

Grupa kao najmoprimac

Za sve najmove, osim kratkoročnih najмова te najмова imovine niske vrijednosti, Grupa primjenjuje jedinstveni pristup priznavanja i mjerenja. Grupa priznaje obveze s osnove plaćanja po najmu i pravo korištenja imovine koje predstavlja pravo na korištenje predmetne imovine.

Imovina s pravom korištenja

Grupa priznaje imovinu s pravom korištenja u trenutku sklapanja ugovora o najmu (odnosno u trenutku kada je predmetna imovina raspoloživa za upotrebu). Imovina s pravom korištenja mjeri se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti te se prilagođava prema ponovnom mjerenju obveza iz najma. Trošak imovine s pravom korištenja uključuje iznos priznatih obveza po zakupu, inicijalne izravne troškove te plaćanja po zakupu izvršena na dan ili prije sklapanja ugovora. Imovina s pravom korištenja amortizira se linearno tijekom trajanja najma.

Obveze s osnove najma

Prilikom sklapanja ugovora o najmu najma, Grupa priznaje obveze s osnove najma, mjerene po sadašnjoj vrijednosti budućih plaćanja po zakupu tijekom trajanja najma. Plaćanja s osnove najma uključuju fiksna plaćanja (umanjena za sva potraživanja s osnove poticaja), varijabilna plaćanja te iznose za koje se očekuje da će biti plaćeni s osnove garancija za preostalu vrijednost. Plaćanja s osnove najma mogu uključivati i vrijednost opcije kupnje čija se realizacija očekuje s razumnom sigurnošću te plaćanje penala za raskid najma, ukoliko uvjeti ugovora predviđaju opciju raskida. Promjenjiva plaćanja s osnove najma koja ne ovise o indeksu ili stopi priznaju se kao trošak u razdoblju u kojem je nastao događaj ili uvjet koji uvjetuje plaćanje.

Obveze po osnovi najma iskazuju se kao zasebna pozicija unutar dugoročnih i kratkoročnih obveza. U izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti iskazuje se trošak amortizacije imovine s pravom korištenja i kamatni troškovi na obveze po osnovi najma (vidjeti bilješku 35).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijski instrumenti

Financijska imovina i financijske obveze priznaju se kad Grupa i Društvo postanu stranom ugovornih odredaba instrumenta. Financijska imovina i financijske obveze knjiže se prvi puta po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi izravno povezani s pribavljanjem ili izdavanjem financijske imovine i financijskih obveza koje se ne vode po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, dodaju se, odnosno oduzimaju od fer vrijednosti kod prvog knjiženja. Transakcijski troškovi izravno povezani s preuzimanjem financijske imovine ili financijskih obveza koje se vode po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak odmah se priznaju u dobit ili gubitak.

Financijska imovina

Klasifikacija financijske imovine

Nakon početnog priznavanja, financijska imovina se klasificira kao imovina po amortiziranom trošku, imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) i imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL), ovisno o poslovnom modelu i karakteristikama ugovorenih tijekova novca financijske imovine.

Financijska imovina po amortiziranom trošku

Financijska imovina mjeri se po amortiziranom trošku ako ispunjava oba uvjeta u nastavku te ako nije vrednovana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL):

- svrha poslovnog modela je držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova; i
- ugovorni uvjeti financijske imovine pretpostavljaju novčane tokove koji su isključivo otplata glavnice i kamate (SPPI), na određene datume.

Ova kategorija obuhvaća: dane zajmove i depozite, potraživanja od kupaca te novac i novčane ekvivalente.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijska imovina (nastavak)

Umanjenje financijske imovine

Društvo i Grupa priznaju rezervacije za očekivane kreditne gubitke (eng. *Expected credit loss* ili *ECL*) za potraživanja od kupaca. Iznos očekivanih kreditnih gubitaka izračunava se na svaki datum izvještavanja kako bi odražavao promjene u kreditnom riziku od početnog priznavanja pojedinog financijskog instrumenta. Očekivani kreditni gubici se temelje na razlici između ugovornih novčanih tijekova koji su dospjeli u skladu s ugovorom i svih novčanih tokova koje Društvo i Grupa očekuje da će primiti.

Za kreditne izloženosti za koje nije došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja, očekivani kreditni gubici se priznaju za kreditne gubitke koji proizlaze iz neplaćenih događaja koji su mogući u sljedećih 12 mjeseci (očekivani kreditni gubici za 12 mjeseci). Za one kreditne izloženosti kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja, potreban je ispravak za očekivane kreditne gubitke tijekom preostalog vijeka trajanja izloženosti, bez obzira na vrijeme zaduživanja (doživotni očekivani kreditni gubici).

Društvo i Grupa primjenjuju pojednostavljeni pristup za očekivane kreditne gubitke za potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu i stoga priznaju ispravak vrijednosti na temelju očekivanog doživotnog očekivanog kreditnog gubitka na kraju svakog razdoblja. Očekivani kreditni gubici na ovu financijsku imovinu procjenjuju se na temelju povijesnih trendova nenaplativosti po razredima dospjeća kreiranih na temelju povijesnog iskustva Društva i Grupe u pogledu kreditnih gubitaka, usklađenih s faktorima koji su specifični za dužnike.

Za dane zajmove, Društvo i Grupa mjere očekivane kreditne gubitke kao funkciju vjerojatnosti nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. *Probability of Default, PD*), gubitka u slučaju nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. *Loss Given Default, LGD*), tj. veličine gubitka ako dođe do neispunjenja) i izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. *Exposure at Default, EAD*). Za procjenu PD parametara, Društvo i Grupa se oslanjaju na publikacije vanjskih investicijskih rejting agencija. LGD parametar se procjenjuje interno i ovisi o kolateraliziranosti zajma, te za neosigurane zajmove iznosi 100%. Što se tiče izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza, za financijsku imovinu ona predstavlja bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine na datum izvještavanja.

(i) Značajno povećanje kreditnog rizika

Prilikom procjene je li kreditni rizik naplate potraživanja od kupaca značajno porastao od početnog priznavanja, Društvo i Grupa uspoređuju rizik nastanka statusa neispunjenja obveza na datum izvještavanja s rizikom nastanka statusa neispunjenja obveza na datum početnog priznavanja. Prilikom ove procjene, Društvo i Grupa uzimaju u obzir i kvantitativne i kvalitativne informacije koje su razumne i dostupne, uključujući povijesno iskustvo te metode koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili angažmana. Konkretno, Društvo i Grupa se prilikom procjene značajnog pogoršanja kreditnog rizika oslanjaju na dane kašnjenja.

Unatoč navedenom, pretpostavlja se da se kreditni rizik kupaca nije značajno povećao od početnog priznavanja ako se utvrdi da kupac ima nizak kreditni rizik na datum izvještavanja.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijska imovina (nastavak)

Utvrđeno je da financijski instrument ima nizak kreditni rizik ako:

- Financijski instrument ima niski rizik nastanka statusa neispunjenja obveza,
- Dužnik ima snažnu sposobnost da podmiri svoje ugovorne obveze u kratkom roku, i
- Nepovoljne promjene ekonomskih i poslovnih uvjeta na duži rok mogu, ali ne moraju nužno, smanjiti sposobnost zajmoprimca da ispunji svoje ugovorne obveze novčanog toka.

(ii) Definicija statusa neispunjenja obveze

Sljedeće činjenice koje predstavljaju slučaj nepodmirenja za potrebe upravljanja unutarnjim kreditnim rizikom, Društvo i Grupa smatraju povijesnim iskustvom koje pokazuju da financijska imovina koja zadovoljava bilo koji od sljedećih kriterija općenito nije nadoknativa:

- kada je dužnik prekršio financijske klauzule; ili
- podaci koji su interno razvijeni ili dobiveni iz vanjskih izvora ukazuju na to da je malo vjerojatno da će dužnik isplatiti svoje vjerovnike, uključujući i Društvo i Grupu, u cijelosti

(iii) Kreditno umanjena financijska imovina

Financijska imovina je kreditno umanjena kada je došlo do jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove te financijske imovine. Dokaz da je financijsko sredstvo kreditno umanjeno uključuje dostupne podatke o sljedećim događajima:

- značajne financijske poteškoće izdavatelja ili dužnika;
- kršenje ugovora, kao neispunjenje obveze (definirano iznad);
- kada izdavatelj dužniku, zbog financijskih poteškoća dužnika, odobrava istom koncesiju koju inače ne bi uzeo u obzir;
- postaje vjerojatno da će dužnik otići u stečaj ili drugu financijsku reorganizaciju
- nestanak aktivnog tržišta za određenu financijsku imovinu zbog financijskih poteškoća.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijska imovina (nastavak)

(iv) Politika otpisa

Društvo i Grupa otpisuju financijsku imovinu kada postoje podaci koji ukazuju na to da je dužnik u ozbiljnim financijskim poteškoćama i da nema realnih izgleda za povrat, npr. kada je dužnik stavljen pod likvidaciju ili je u stečajnom postupku ili u slučaju potraživanja od kupaca, kada su iznosi dospjeli dulje od tri godine, ovisno što se prije dogodi. Otpisana financijska imovina i dalje može biti podložna aktivnostima naplate postupaka Društva i Grupe, uzimajući u obzir pravne savjete gdje je to prikladno. Prihod od naplate prethodno otpisane financijske imovine se priznaje u računu dobiti i gubitka.

(v) Prestanak priznavanja financijske imovine

Društvo i Grupa prestaju priznavati financijsku imovinu samo kada isteknu ugovorna prava na novčane tijekove ili kada prenose financijsku imovinu, sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad financijskom imovinom na drugu osobu.

Ako Društvo i Grupa ne prenose i ne zadržavaju suštinski sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom te nastavljaju kontrolirati prenesenu imovinu, Društvo i Grupa priznaju svoj zadržani udjel u imovini i povezanu obvezu za iznose koje će možda morati platiti. Ako Društvo i Grupa zadrže sve značajne rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad prenesenom financijskom imovinom, Društvo i Grupa nastavljaju priznavati financijsku imovinu i također priznaju zaprimljeni kolateral za primljenu imovinu.

U slučaju prestanka priznavanja financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku, razlika između knjigovodstvene vrijednosti i iznosa primljene naknade i potraživanja priznaje se u računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijske obveze

Sve financijske obveze naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope ili po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Društvo i Grupa sve financijske obveze mjeri po amortiziranom trošku.

Međutim, financijske obveze koje nastaju kada prienos financijske imovine ne ispunjava uvjete za prestanak priznavanja ili kada se primjenjuje pristup kontinuiranog sudjelovanja, te za ugovore o financijskim jamstvima koje su izdali Društvo i Grupa, naknadno se mjere u skladu s posebnim računovodstvenim politikama navedenim u nastavku.

Financijske obveze naknadno mjerene po amortiziranom trošku.

Financijske obveze koje nisu (i) nepredviđena naknada za stjecatelja u poslovnom spajanju, (ii) koje se drže radi trgovanja, ili (iii) označene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske obveze i raspoređivanja troška kamata tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja (uključujući sve naknade i bodove plaćene ili primljene koji čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i druge premije ili popuste) kroz očekivani vijek financijske obveze ili (ako je prikladno) kraće razdoblje, na amortizirani trošak financijske obveze.

Razvrstavanje u obveze ili glavnice

Dužnički i glavnički instrumenti se razvrstavaju ili u financijske obveze ili u glavnice, u skladu sa suštinom ugovornog sporazuma.

Glavnički instrumenti

Glavnički instrument je ugovor koji pruža dokaz o ostatku udjela u imovini subjekta nakon oduzimanja svih njegovih obveza. Glavnički instrumenti koje je izdalo Društvo se evidentiraju u iznosu ostvarenih prihoda, umanjениh za direktne troškove izdavanja.

Financijske obveze

Ostale financijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, te obveznice, se početno mjere po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije. Ostale financijske obveze se kasnije mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate, pri čemu se rashodi od kamata priznaju po osnovi efektivnog prinosa.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i rashodi od kamata raspoređuju tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa jest stopa kojom se procijenjeni budućni novčani odljevi diskontiraju tijekom očekivanog vijeka financijske obveze ili kraćeg razdoblja ako je primjenjivo.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijske obveze (nastavak)

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Društvo i Grupa prestaju priznavati financijske obveze onda, i samo onda kad su obveze Društva i Grupe podmirene, poništene ili su istekle.

Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje samo u slučaju kada Grupa i Društvo imaju postojeću obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako postoji vjerojatnost da će biti potreban odljev sredstava koja čine gospodarske koristi kako bi se obveza podmirila, a moguće je napraviti pouzdanu procjenu iznosa obveze. Rezerviranja se razmatraju na svaki datum bilance i prilagođavaju kako bi odražavala najbolju trenutnu procjenu.

U slučajevima kada je bitan učinak vremenske vrijednosti novca, iznos rezerviranja čini sadašnja vrijednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze. Kada se koristi diskontiranje, povećanje rezerviranja koje odražava protok vremena priznaje se kao financijski trošak.

Rezerviranja za otpremnine priznaju su kada se Grupa i Društvo obvežu raskinuti ugovore o radu sa zaposlenicima, to jest kada ima napravljen detaljan formalan plan za raskid ugovora o radu koji je bez realne mogućnosti povlačenja.

Rezerviranja za troškove popravaka prodane robe u jamstvenom roku za vlastite marke

Rezervacije za troškove popravka i zamjene robe u jamstvenom roku za vlastite marke formiraju se na osnovu prikupljenih podataka o broju i nabavnoj vrijednosti reklamirane robe (robe zaprimljene u servis) po pojedinim grupama proizvoda. Rezervacije za robne marke trećih strana se ne formiraju obzirom da kompletan rizik snosi dobavljač.

Visina rezervacija izračunava se primjenom postotnog udjela godišnje količine pojedine grupe reklamirane robe pokrivene jamstvom (robe zaprimljene u servis) u ukupnoj godišnjoj količini pojedine prodane robe na osnovicu koju predstavlja ukupna nabavna vrijednost prodane robe po istim grupama proizvoda.

Rezervacije se izračunavaju po grupama artikala i trajanju jamstvenog perioda.

Iznosi rezervacija se po isteku jamstvenog roka ukidaju i prihoduju u korist prihoda godine u kojoj je istekao jamstveni rok. Isto se netira s pripadajućim troškom za tekuće razdoblje.

Potencijalne obveze

Potencijalne obveze nisu priznate u financijskim izvještajima. One su objavljene u bilješkama osim u slučaju kada je vjerojatnost odljeva resursa koji predstavljaju ekonomske koristi neznatna.

Potencijalna imovina nije priznata u financijskim izvještajima, ali je objavljena u bilješkama kada je priljev ekonomskih koristi vjerojatan.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno povezati sa stjecanjem, izgradnjom ili izradom kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva znatno vrijeme kako bi bilo spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju, se pripisuju trošku nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo se oduzimaju od troškova posudbe čija je kapitalizacija prihvatljiva. Svi drugi troškovi posudbe se uključuju u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Događaji nakon izvještajnog datuma

Događaji nakon izvještajnog datuma koji pružaju dodatne informacije o položaju Grupe i Društva na datum izvještavanja (događaji koji imaju za učinak usklađenja) odražavaju se u financijskim izvještajima. Oni događaji koji nemaju za posljedicu usklađenja, objavljeni su u bilješkama uz financijske izvještaje ako su od materijalnog značaja.

Računovodstvene prosudbe i procjene

Procjene i s njima povezane pretpostavke se temelje na iskustvu u proteklim razdobljima i drugim relevantnim čimbenicima. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena. Procjene i pretpostavke na temelju kojih su procjene izvedene se kontinuirano preispituju. Izmjene računovodstvenih procjena se priznaju u razdoblju revidiranja procjene ako izmjena utječe samo na to razdoblje ili u razdoblju revidiranja procjene i u budućim razdobljima ako izmjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja.

Slijedi opis ključnih prosudbi Uprave, u procesu primjene računovodstvenih politika Grupe i Društva koje su najznačajnije utjecale na iznose priznate u financijskim izvještajima.

(a) Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine

Kao što je opisano u računovodstvenim politikama, Grupa i Društvo pregledavaju procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine na svaki izvještajni datum. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina, iskazani su po trošku nabave, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Računovodstvene prosudbe i procjene (nastavak)

(b) Očekivani kreditni gubici

Prilikom procjene očekivanih kreditnih gubitaka, Grupa razmatra razumne i potkrjepljive informacije koje su relevantne i dostupne. To uključuje kvantitativne i kvalitativne informacije i analize, temeljene na povijesnom iskustvu Grupe i informiranoj procjeni kreditne sposobnosti, uključujući informacije koje se odnose na budućnost. Ispravak vrijednosti potraživanja rizičnih u pogledu izvjesnosti naplate obavlja se na teret računa dobiti i gubitka za tekuću godinu.

(c) Rezervacije za rizike u jamstvenom roku

Rezervacije za procijenjene troškove garancija se priznaju kao rezerviranja u periodu kad je prodaja izvršena. Procjena odražava povijesno kretanje troškova garancije.

(d) Procjena umanjenja vrijednosti goodwilla

Goodwill se godišnje provjerava zbog umanjenja vrijednosti u skladu s računovodstvenom politikom. Nadoknadivi iznosi jedinica koje stvaraju novac utvrđeni su na osnovu izračuna vrijednosti u uporabi. Ovi izračuni zahtijevaju korištenje procjena (Bilješka 19).

(e) Nadoknadivost ulaganja u ovisna i pridružena društva

Društvo godišnje procjenjuje nadoknadivost ulaganja kroz test vrijednosti neto imovine ovisnih društava, odnosno vrijednost udjela pridruženih društava uvećano za udjel u rezultatu pridruženih društava obračunatih po metodi udjela.

(f) Određivanje stjecanja kontrole nad ovisnim društvima

Društvo procjenjuje stjecanje kontrole nad ovisnim društvom temeljem sljedećih elemenata kontrole: moći raspolaganja, varijabilnog prinosa te veze između moći raspolaganja i varijabilnog prinosa.

- Moć raspolaganja proizlazi iz glasačkih prava temeljenih na vlasničkim instrumentima, prava imenovanja ili opoziva ključnih rukovoditelja subjekta koji su sposobni voditi relevantne poslove, prava navođenja subjekta na zaključenje transakcija u korist ulagatelja ili stavljanja veta na promjene takvih transakcija te sposobnosti vođenja relevantnih poslova.
- Ostvarivanje varijabilnog prinosa u ovisnom društvu ovisi o pravu na ostvarivanje prinosa (dividende, promjene vrijednosti udjela, ostale isplate ekonomske koristi) u ovisnosti o uspješnosti njegovog poslovanja
- Veza između moći raspolaganja i prinosa – kontrola u odnosu na ovisno društvo proizlazi iz sposobnosti primjene moći raspolaganja na način da Društvo utječe na svoj prinos (bilješka 48).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Izvještajni segmenti Grupe su se zaključno sa 31. prosincem 2023. godine sastojali od nekoliko poslovnih segmenata po zemljopisnim područjima: Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Srbija, Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Slovenija i ostale zemlje. O poslovnim segmentima izvještava se sukladno internom izvještavanju izvršnom donositelju odluka – Upravi Društva, koja je odgovorna za alokaciju resursa i ocjenjivanje uspješnosti poslovnih segmenata.

Slijedi analiza prihoda i rezultata Grupe po geografskim segmentima. Prikazani prihodi od prodaje odnose se na prihode ostvarene prodajom vanjskim kupcima, prihode ostvarene prodajom unutar segmenata i ostale poslovne prihode. Prihodi i troškovi prikazani na razini operativnog segmenta predstavljaju ukupne prihode/troškove ostvarene iz odnosa prema trećim stranama, ali i ovisnim društvima iz drugih operativnih segmenata. Takvo prikazivanje prihoda i troškova eliminira se u liniji „Eliminacije i korekcije”.

Prihodi i rezultati poslovanja po segmentima

2023. godina	Hrvatska	Bosna i Hercegovina	Srbija	Crna Gora	Sjeverna Makedonija	Slovenija	Ukupno	Eliminacije i korekcije	Ukupno
Prihodi od prodaje	353.221	40.802	83.950	18.341	29.055	35.552	560.921	(92.958)	467.963
Troškovi prodane robe	(304.244)	(34.488)	(75.743)	(15.857)	(24.834)	(31.787)	(486.953)	84.259	(402.694)
Promjena zaliha	(204)	-	-	-	-	-	(204)	496	292
Ostali poslovni prihodi	1.668	111	329	23	138	35	2.304	1.405	3.709
Ostali poslovni rashodi	(46.702)	(6.140)	(7.770)	(1.508)	(2.967)	(3.157)	(68.244)	7.228	(61.016)
Dobit iz poslovanja	3.739	285	766	999	1.392	643	7.824	430	8.254
Neto financijski troškovi	(2.906)	(107)	(143)	(86)	(86)	(136)	(3.464)	469	(2.995)
Dobit prije poreza	833	178	623	913	1.306	507	4.360	899	5.259

2022. godina	Hrvatska	Bosna i Hercegovina	Srbija	Crna Gora	Sjeverna Makedonija	Slovenija	Ukupno	Eliminacije i korekcije	Ukupno
Prihodi od prodaje	342.706	48.049	94.305	15.825	24.381	5.081	530.347	(100.536)	429.811
Troškovi prodane robe	(297.215)	(38.839)	(85.756)	(13.945)	(21.057)	(4.137)	(460.949)	92.962	(367.987)
Promjena zaliha	6	959	-	-	-	-	964	14	978
Ostali poslovni prihodi	1.329	699	502	21	162	17	2.730	(273)	2.458
Ostali poslovni rashodi	(43.516)	(9.507)	(7.871)	(1.228)	(2.653)	(504)	(65.279)	6.850	(58.429)
Dobit iz poslovanja	3.311	1.360	1.181	673	833	456	7.814	(983)	6.830
Neto financijski troškovi	(3.389)	(347)	(469)	(150)	(170)	(19)	(4.544)	(29)	(4.574)
Dobit prije poreza	(78)	1.014	711	523	663	437	3.269	(1.012)	2.257

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Imovina i obveze segmenata

2023. godina	Hrvatska	Bosna i Hercegovina	Srbija	Crna Gora	Sjeverna Makedonija	Slovenija	Ukupno	Eliminacije i korekcije	Ukupno
Materijalna i nematerijalna imovina	4.725	306	157	278	96	379	5.941	10.819	16.760
Ostala dugotrajna imovina	28.502	10.111	202	1	24	30	38.870	(21.185)	17.685
Kratkotrajna imovina	99.403	11.903	23.096	7.628	8.614	10.838	161.482	(8.651)	152.831
Ukupno imovina	132.630	22.320	23.455	7.907	8.734	11.247	206.293	(19.017)	187.276
Dugoročne obveze	23.708	99	565	8	-	122	24.502	313	24.815
Kratkoročne obveze	91.185	8.192	11.656	3.614	1.715	9.504	125.866	(8.661)	117.205
Ukupno obveze	114.893	8.291	12.221	3.622	1.715	9.626	150.368	(8.348)	142.020

2022. godina	Hrvatska	Bosna i Hercegovina	Srbija	Crna Gora	Sjeverna Makedonija	Slovenija	Ukupno	Eliminacije i korekcije	Ukupno
Materijalna i nematerijalna imovina	5.035	292	130	330	93	603	6.483	7.667	14.150
Ostala dugotrajna imovina	26.525	10.112	52	1	26	-	36.716	(19.061)	17.655
Kratkotrajna imovina	88.169	13.215	22.546	4.224	7.865	7.700	143.719	(9.391)	134.328
Ukupno imovina	119.729	23.619	22.728	4.555	7.984	8.303	186.918	(20.785)	166.133
Dugoročne obveze	25.327	156	823	69	-	371	26.746	-	26.746
Kratkoročne obveze	77.441	9.582	11.312	983	2.126	6.704	108.148	(9.382)	98.766
Ukupno obveze	102.768	9.738	12.135	1.052	2.126	7.075	134.894	(9.382)	125.512

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

5. PRIHODI OD PRODAJE

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	384.601	347.912	199.566	185.264
Prihodi od prodaje robe na inozemnom tržištu	62.066	62.711	102.093	110.720
Prihodi od prodaje usluga	18.116	14.073	9.640	4.306
Prihodi od prodaje rezervnih dijelova	6.022	6.826	419	497
Prihodi od prodaje licenci	6.003	3.365	2.860	2.130
Prihodi od prodaje robe - reexport	5.170	2.914	33.808	33.480
Ostalo	383	3.760	-	-
Dana odobrenja kupcima	(14.398)	(11.750)	(13.229)	(11.750)
Ukupno	467.963	429.811	335.157	324.647

Inozemno tržište za Društvo podrazumijeva sva tržišta osim Republike Hrvatske, dok za Grupnu inozemno tržište podrazumijeva sva tržišta osim Republike Hrvatske, Republike Srbije, Bosne i Hercegovine, Republike Crne Gore, Republike Slovenije i Republike Sjeverne Makedonije.

Reexport podrazumijeva direktan izvoz robe na inozemna tržišta na način da roba fizički nije došla na skladište Društva odnosno Grupe.

Pregled bruto prihoda od prodaje po državama u kojima je ostvaren:

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Hrvatska	203.217	166.012	199.192	186.314
Srbija	82.011	103.597	39.056	48.056
Slovenija	41.243	13.387	4.777	7.656
Bosna i Hercegovina	39.017	46.468	20.337	21.359
Sjeverna Makedonija	21.644	33.872	13.901	14.616
Crna Gora	18.854	16.507	9.590	8.947
Kosovo	10.138	7.872	6.948	6.998
Poljska	7.019	6.276	6.999	6.222
Njemačka	6.488	7.378	6.484	6.700
Finska	6.263	3.004	6.263	3.004
Slovačka	5.071	4.860	5.066	4.857
Singapur	5.004	5.037	964	620
Češka	4.873	5.790	4.525	5.541
Austrija	3.649	3.245	1.156	596
Rumunjska	3.257	4.316	3.257	4.316
Ostalo	24.613	13.940	19.871	10.595
Ukupno	482.361	441.561	348.386	336.397

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

6. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Prihod od povoljne kupnje	1.560	-	-	-
Prihodi od besplatnih primitaka	864	861	746	761
Prihodi od prefakturiranih troškova	250	244	151	180
Dobit od prodaje dugotrajne imovine	208	255	3	24
Prihodi od ukidanja vrijednosnog usklađenja za kreditne rizike	133	280	69	40
Prihodovanje rezerviranja	113	45	88	-
Prihodi od poticaja i subvencija	99	121	-	-
Prihodi od primitaka u naravi	86	52	77	46
Inventurni viškovi	24	30	17	17
Prihodi od aktiviranja proizvoda	-	336	-	-
Ostalo	372	234	98	90
Ukupno	3.709	2.458	1.249	1.158

Grupa je temeljem Alokacije kupovne cijene (Purchase price allocation – PPA) provedene temeljem stjecanja društva Alterna distribucija d.o.o. priznala dobit od povoljne kupnje u iznosu 1.560 tis. eura (bilješka 19).

7. TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Troškovi rezervnih dijelova	3.082	2.595	-	-
Osnovni, pomoćni materijal i uredski materijal	2.775	2.961	2.439	1.107
Troškovi servisiranja, zamjene i popravaka robe u jamstvenom roku	1.335	1.169	530	514
Troškovi energije i goriva za teretna i osobna vozila	1.073	1.852	196	177
Troškovi sitnog inventara, ambalaže i autoguma	465	554	106	141
Ostalo	25	503	-	-
Ukupno	8.755	9.634	3.271	1.939

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

8. TROŠKOVI PRODANE ROBE

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Trošak prodane robe	429.207	388.563	322.889	310.619
Naknada za korištenje intelektualnog vlasništva (licence)	7.317	5.400	3.217	2.222
Kalo, rastep, kvar i lom	985	763	739	641
Ostali troškovi prodane robe i proizvoda	62	276	-	-
Troškovi produljenja jamstva	23	250	7	253
Prekomjerni manjkovi na zalihama	14	8	-	-
Trošak opreme za daljnju prodaju	-	1.044	-	941
Primljena odobrenja od dobavljača	(34.914)	(28.317)	(26.737)	(22.370)
Ukupno	402.694	367.987	300.115	292.306

Grupa i društvo uz prodaju računala i prijenosnih računala prodaju i licence – gotove uredske aplikacije ili platforme za razvoj, upravljanje i procesuiranje i naprednu analitiku.

9. TROŠKOVI USLUGA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Usluge zakupa poslovnog prostora i opreme	4.533	4.135	1.214	1.166
Troškovi Ureda za podršku i knjigovodstvene usluge	3.825	3.734	2.882	2.804
Troškovi telefona, prijevoza i špedicije	3.770	3.307	4.806	4.568
Usluge promidžbe, sponzorstva i troškovi sajma	2.918	3.047	1.663	1.842
Komunalne naknade i ekonomsko gospodarenje	1.683	1.589	1.208	1.203
Usluge tekućeg održavanja	1.175	1.382	570	534
Troškovi reprezentacije	948	760	326	202
Intelektualne usluge	760	631	390	295
Usluge kontrole kakvoće i atestiranja dobara	658	672	657	670
Vanjske usluge popravaka prodanih, a neispravnih dobara u jamstvenom roku	495	363	830	815
Usluge student servisa i omladinskih zadruga	296	270	87	79
Troškovi skladištenja i paletiziranja robe	-	-	1.175	1.093
Ostalo	2.177	1.645	853	932
Ukupno	23.238	21.535	16.661	16.203

Društvo posjeduje odlično razvijenu logističku mrežu u Republici Hrvatskoj i Adria regiji, s ciljem osiguranja brze i kvalitetne isporuke roba partnerima. Osiguranje vlastite regionalne logističke mreže koje obavlja ovisno društvo M SAN Logistika d.o.o. Zagreb, Društvu i Grupi daje jednu od ključnih komparativnih prednosti u distribuciji potrošačke elektronike, računala i računalnih programa.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

10. TROŠKOVI OSOBLJA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Neto plaće	12.716	11.066	4.922	4.215
Doprinosi, porezi i prirezi iz plaća	5.274	4.229	2.386	1.806
Doprinosi na plaće	2.566	2.231	1.008	857
Ukupno	20.556	17.526	8.316	6.878

Grupa je tijekom 2023. godine imala prosječno 932 zaposlenika (2022. godine: 930 zaposlenika). Društvo je tijekom 2023. godine imalo prosječno 281 zaposlenika (2022. godine: 258 zaposlenika).

11. AMORTIZACIJA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Amortizacija nematerijalne imovine	1.606	1.035	1.089	985
Amortizacija materijalne imovine	672	1.160	273	535
Amortizacija imovine s pravom korištenja	460	391	34	34
Umanjenje vrijednosti goodwilla	-	1.089	-	-
Ukupno	2.738	3.675	1.396	1.554

12. OSTALI TROŠKOVI

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Premije osiguranja opreme, prometnih sredstava i zaliha	974	1.006	502	464
Otpremnine, božićnice, darovi djeci, prigodne nagrade	568	436	258	189
Dnevnice i ostali troškovi na službenom putu	491	340	222	129
Troškovi prijevoza na posao i s posla	470	473	161	150
Bonusi za ostvarene rezultate	440	1.123	96	609
Troškovi stručnog usavršavanja radnika i troškovi stručne literature	382	253	322	234
Troškovi platnog prometa i bankovnih usluga	346	360	112	162
Ostali troškovi zaposlenih	316	82	-	-
Doprinos za šume i ostali doprinosi i članarine	191	184	111	109
Troškovi licenci	126	132	-	-
Ostalo	332	424	133	131
Ukupno	4.636	4.813	1.917	2.177

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

13. VRIJEDNOSNO USKLAĐENJE

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca (ECL)	279	128	84	69
Vrijednosno usklađenje zaliha	-	4	-	-
Ostalo	3	5	-	-
Ukupno	282	137	84	69

13.1. REZERVIRANJE ZA RIZIKE

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Rezerviranja za rizike u jamstvu i povrate	9	427	9	428
Rezerviranja za otpremnine	-	18	-	-
Ukupno rezerviranja za dugoročne rizike	9	445	9	428
Rezerviranja za godišnje odmore	114	28	57	15
Rezerviranja za bonuse	24	444	-	248
Ukupno rezerviranja za kratkoročne rizike	138	472	57	263
Ukupno rezerviranja za rizike	147	917	66	691

14. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Novčane kazne	503	3	-	1
Izravni otpisi potraživanja od kupaca	59	25	44	1
Donacije	29	89	27	86
Neotpisana vrijednost rashodovane imovine	-	5	-	-
Ostalo	73	71	15	31
Ukupno	664	193	86	119

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

15.1. FINANCIJSKI PRIHODI

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Pozitivne tečajne razlike	1.756	2.571	1.825	3.355
Prihodi od kamata	167	166	101	137
Ostalo	28	11	28	2
Ukupno	1.951	2.748	1.954	3.494

15.2. FINANCIJSKI RASHODI

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Trošak kamata	2.537	1.795	2.048	1.427
Negativne tečajne razlike	1.782	4.640	1.942	4.801
Naknade za faktoring	317	206	172	106
Naknade za bankovne garancije	250	330	190	288
Gubici iz ulaganja u dionice ,udjele i obveznice i dr.vr.papire	-	-	95	-
Vrijednosno usklađenje financijske imovine	-	-	308	267
Ostali financijski rashodi	84	38	38	10
Ukupno	4.970	7.009	4.793	6.899

16. UDJELI U REZULTATU PRIDRUŽENIH DRUŠTAVA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Prihodi od pripisa dobiti od pridruženih društava	24	-	-	-
Rashod od pripisa gubitka u pridruženim društvima	-	(312)	-	-
Ukupno	24	(312)	-	-

U nastavku su sažete informacije o pripisu rezultata po pojedinim pridruženim društvima:

	GRUPA	
	2023.	2022.
E kupi	20	(287)
EKO Bosanska Posavina	4	(25)
Ukupno	24	(312)

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

17. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit u Hrvatskoj obračunava se po stopi od 18% (Srbija: 15%, Crna Gora: 9%, Bosna i Hercegovina: 10%, Slovenija 19% i Sjeverna Makedonija: 10%) koja se primjenjuje na procijenjenu oporezivu dobit tekuće godine.

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Tekući porez	648	593	52	119
Odgođeni porez	-	(18)	19	-
Porez na dobit	648	575	71	119

Tekući porezi

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Računovodstvena dobit prije poreza	6.133	2.257	1.436	471
Porez na dobit 18%	1.104	406	258	85
Niže porezne stope u ostalim zemljama	(472)	(39)	-	-
Povećanje dobiti / smanjenje gubitka	413	398	168	171
Smanjenje dobiti / povećanje gubitka	(66)	(38)	(50)	(37)
Trošak poreza na dobit	979	728	377	219
Plaćeni porez po odbitku koji se nije mogao iskoristiti	52	119	52	119
Iskorištenje poreznog gubitka	(382)	(254)	(377)	(219)
Neto porezni trošak	648	593	52	119

Odgođena porezna imovina

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Stanje 1. siječnja	24	25	19	19
U korist dobiti ili gubitka	(17)	(1)	(19)	-
Stanje 31. prosinca	7	24	-	19

Odgođena porezna obveza

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Stanje 1. siječnja	-	18	-	-
U korist dobiti ili gubitka	824	(18)	-	-
Stanje 31. prosinca	824	-	-	-

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

17. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Prilikom izrade alokacije kupovne cijene (Purchase Price Allocation PPA) u lipnju 2023. vezanom za stjecanje društva Alterna distribucija u studenom 2022, došlo je do povećanja fer vrijednosti nematerijalne imovine, čime je došlo do priznavanja odgođene porezne obveze u skladu sa zahtjevima standarda MRS 12. Time je Grupa priznala 824 tis. eura odgođene porezne obveze. Ista će se otpuštati kroz korisni vijek trajanja utvrđive imovine, a u svrhu usklađivanja konsolidiranog tekućeg troška poreza na dobit.

Efektivna porezna stopa u 2023. godini iznosila je 15,9% (2022.: 25,5%).

Bruto porezni gubitci u iznosu od 4.068 tisuća eura za Grupu, raspoloživi su za umanjeće budućih oporezivih dobitaka na kraju 2023. godine. Porezni gubitci ne mogu se prenositi i koristiti unutar članica grupe. Grupa nije priznala odgođenu poreznu imovinu po osnovi prenesenih poreznih gubitaka s obzirom da je neizvjesno kada će pojedina društva unutar Grupe ostvariti dostatnu buduću oporezivu dobit na temelju koje bi se takva porezna imovina mogla iskoristiti. Na sljedeći datum izvještavanja Grupa i Društvo će ponovno procijeniti pretpostavke za priznavanje odgođene porezne imovine.

Tablica prenesenih poreznih gubitaka Grupu

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Do 1 godine	1.544	1.435	1.544	1.401
Do 2 godine	1.481	2.004	1.481	1.544
Do 3 godine	735	1.969	735	1.481
Do 4 godine	274	824	206	735
Do 5 godina	34	734	-	206
Ukupni porezni gubitak raspoloživ za prijenos	4.068	6.966	3.966	5.367

Društvo i Grupa najveći su dio prenesenih gubitaka stekli pripajanjem društva M SAN Ulaganja Društvu. Društvo i Grupa nisu utvrdili odgođenu poreznu imovinu jer nema procjene koliko će se gubitaka uspjeti iskoristiti u budućem periodu.

U skladu s poreznim propisima, porezna uprava može u svakom trenutku pregledati knjige i evidencije Društva i Grupe u razdoblju reguliranom lokalnim poreznim propisima te može nametnuti dodatne porezne obveze i kazne.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

18. NEMATERIJALNA IMOVINA

GRUPA	Software	Izdaci za razvoj	Zaštitini znak	Odnosi s kupcima	Nemat. imovina u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
Na dan 1. siječnja 2022.	6.541	271	53	-	1.919	8.784
Povećanja	-	-	-	-	315	315
Prijenos s imovine u pripremi	644	-	26	-	(690)	(20)
Stjecanje ovisnog društva (bilješka 48)	15	-	-	-	100	116
Na dan 31. prosinca 2022.	7.200	271	79	-	1.644	9.194
Povećanja	-	-	-	5.084	140	5.224
Prijenos sa imovine u pripremi	130	51	3	-	(181)	3
Stjecanje društva (bilješka 48)	53	-	-	-	51	104
Na dan 31. prosinca 2023.	7.383	322	82	5.084	1.654	14.525
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI						
Na dan 1. siječnja 2022.	4.065	271	39	-	-	4.375
Amortizacija za tekuću godinu	1.029	-	6	-	-	1.035
Stjecanje ovisnog društva (bilješka 48)	4	-	-	-	-	4
Na dan 31. prosinca 2022.	5.098	271	46	-	-	5.414
Amortizacija za tekuću godinu	1.088	-	10	508	-	1.606
Povećanja za IV stečenog društva	53	-	-	-	-	53
Na dan 31. prosinca 2023.	6.239	271	56	508	-	7.073
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST						
Na dan 31. prosinca 2023.	1.144	51	27	4.576	1.654	7.452
Na dan 31. prosinca 2022.	2.102	-	33	-	1.644	3.780

Društvo je prilikom izrade alokacije kupovne cijene (Purchase Price Allocation PPA) u lipnju 2023. vezanom za stjecanje društva Alterna distribucija u studenom 2022. (bilješka 48) identificiralo odnose s kupcima kao ključnu nematerijalnu imovinu stečenog društva te napravilo procjenu vrijednosti istih, pri čemu je korišten dohodovni pristup, odnosno MEE (Multi Excess Earnings) metoda.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

18. NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

DRUŠTVO	Software	Izdaci za razvoj	Zaštitni znak	Nemat. imovina u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Na dan 1. siječnja 2022.	5.503	264	53	1.592	7.412
Povećanja	-	-	-	292	292
Prijenos s imovine u pripremi	253	-	26	(279)	-
Pripajanje društva (bilješka 48)	1.206	-	-	-	1.206
Na dan 31. prosinca 2022.	6.962	264	79	1.605	8.910
Povećanja	-	-	-	261	261
Prijenos sa imovine u pripremi	238	-	3	(241)	-
Na dan 31. prosinca 2023.	7.200	264	82	1.625	9.171
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI					
Na dan 1. siječnja 2022.	3.028	264	40	-	3.332
Amortizacija za tekuću godinu	978	-	7	-	985
Pripajanje društva (bilješka 48)	960	-	-	-	960
Na dan 31. prosinca 2022.	4.966	264	47	-	5.277
Amortizacija za tekuću godinu	1.078	-	11	-	1.089
Na dan 31. prosinca 2023.	6.044	264	58	-	6.366
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST					
Na dan 31. prosinca 2023.	1.156	-	24	1.625	2.805
Na dan 31. prosinca 2022.	1.996	-	32	1.605	3.633

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

19. GOODWILL

	GRUPA	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Nabavna vrijednost	5.377	7.688
	<u>5.377</u>	<u>7.688</u>
	2023.	2022.
Nabavna vrijednost		
Stanje na početku godine	7.688	5.898
Stjecanje ovisnog društva	567	2.878
Alokacija kupovne cijene	(2.878)	-
Ispravak vrijednosti	-	(1.088)
Stanje na kraju godine	<u>5.377</u>	<u>7.688</u>

Nadoknativa vrijednost jedinica koje generiraju novac određuje se na temelju izračuna uporabne vrijednosti. Ovi izračuni koriste projekcije novčanog toka temeljenog na financijskim planovima koje je odobrila Uprava Grupe i pokrivaju razdoblje od pet godina.

Goodwill je za potrebe testiranja na umanjenje raspoređen na sljedeće jedinice koje stvaraju novac kako slijedi:

	31.12.2023.	31.12.2022.
KIM TEC BG	3.883	3.883
Pakom Kompani	891	891
MR Servis	36	36
Alterna	-	2.878
Data Link	567	-
Ukupno	<u>5.377</u>	<u>7.688</u>

M SAN Grupa je tijekom studenog 2022. stekla ovisno društvo Alterna distribucija (bilješka 48). Na datum 31.12.2022. Grupa još nije provela Alokaciju prodajne cijene (Purchase Price Allocation – PPA), te je iznos goodwilla priznat kao razlika između očekivane vrijednosti kupoprodajne cijene i stečene neto vrijednosti imovine na datum stjecanja. Alokacija kupovne cijene napravljena je tijekom 2023. pri čemu je procijenjena fer vrijednost stečene neto imovine premašila očekivanu vrijednost kupoprodajne cijene. To je za posljednju imalo ukidanje inicijalno priznatog goodwilla i priznavanje dobiti od povoljne kupnje u iznosu 1.560 tis. EUR (bilješka 6).

Društvo je u srpnju 2023. godine steklo poslovni udjel u društvu Data link d.o.o. temeljem ugovora o kupnji poslovnih udjela, te je određena fer vrijednost naknade u iznosu od 2.277 tis. EUR za stjecanje 100% vlasničkog udjela. Provedenom procjenom fer vrijednosti imovine i obveza Društva, kao sastavnog dijela alokacije kupovne cijene, utvrđena je fer vrijednost stečene neto imovine (100% vlasničkog kapitala) u iznosu od 1.709 tis. EUR. Goodwill koji je nastao stjecanjem određen je kao razlika između naknade za stjecanje i fer vrijednosti neto imovine stečenog društva u iznosu od 567 tis. EUR.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

19. GOODWILL (NASTAVAK)

Kalkulacije vrijednosti u upotrebi za goodwill baziraju se na sljedećim pretpostavkama diskontne stope nakon poreza:

Jedinice koje stvaraju novac	2023.	2022.
KIM TEC BG	13,1%	13,3%
MR SERVIS	10,2%	11,1%
Pakom Kompani d.o.o.	15,4%	14,6%
Data Link	10,2%	-

Grupa godišnje napravi test umanjenja vrijednosti kako bi se ocijenilo pokazuje li nadoknadiivi iznos goodwilla potencijalno umanjenje knjigovodstvenog iznosa. Izračun nadoknativog iznosa goodwilla se temelji na petogodišnjem planu prihoda koja društva ostvaruju na lokalnom i inozemnim tržištima razvijenima od strane Grupe imajući u vidu strategiju poslovanja te relevantne trendove tržišta.

Izračun nadoknativog iznosa implicira terminalne stope rasta novčanih tokova nakon projekcijskog razdoblja od pet godina u iznosu od 2,0% - 3,0% (2022. 2,0%-3,0%), zavisno od industrijske grane u kojoj društvo posluje. Novčani tokovi nastali iz tih planova diskontiraju se korištenjem diskontne stope koja odražava povrat temeljne imovine, a koji je definiran za potrebe testa umanjenja goodwilla kao ponderirani prosječni trošak kapitala za lokalno tržište.

Izračuni uporabne vrijednosti za jedinice koje stvaraju novac najosjetljiviji je pri sljedećim pretpostavkama:

Prihodi i bruto marže – Prihodi i bruto marže temelje se na prosječnim vrijednostima postignutim u posljednjih nekoliko godina prije početka razdoblja poslovnog plana. Isti su povećani tijekom razdoblja poslovnog plana za očekivanu stopu zadržavanja kupaca, širenja u poslovanju, sinergiju i poboljšanja učinkovitosti.

Prosječne stope rasta prihoda u razdoblju poslovnih planova su u rasponu od 3,1% do 17,2% (2022. 3,1% do 7,0%).

Diskontne stope predstavljaju trenutnu procjenu tržišnih rizika specifičnih za jedinice koje stvaraju novac. To je benchmark koji Grupa koristi za procjenu učinka poslovanja i za procjenu budućih investicijskih prijedloga. Analiza osjetljivosti ključnih pretpostavki korištenih prilikom testiranja umanjenja vrijednosti goodwilla pokazuje kako povećanje diskontne stope za 1 postotni poen, uz ostale pretpostavke nepromijenjene ne bi dovelo do umanjenja vrijednosti goodwilla. Također, vrijednost goodwill-a bi ostala nepromijenjena i uz smanjenje terminalne stope rasta za 1 postotni poen, uz ostale pretpostavke nepromijenjene, kao i uz smanjenje očekivanog slobodnog novčanog toka za 5 postotnih poena, uz ostale pretpostavke nepromijenjene.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Na dan 31. prosinca 2023. godine sadašnje vrijednost nekretnina na kojima je upisana hipoteka banke kao osiguranje kredita iznosi 266 tisuća eura (2022. godine: 0 tisuća eura). Hipoteka na navedenoj imovini iznosi 912 tisuća eura (2022. godine: 0 tisuća eura) dok iznos duga po navedenim hipotekama u 2023. iznosi 248 tisuća eura (2022. godini, 0 tisuća eura).

GRUPA	Zgrade i zemljišta	Postrojenja i oprema	Vozila	Uredska i ostala oprema	Ostala imovina	Imovina s pravom korištenja	Imovina u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST								
Na dan 1. siječnja 2022.	21.613	11.079	214	1.816	481	3.528	982	39.713
Reklasifikacija	-	-	1.445	-	-	(1.445)	-	-
Povećanja	-	-	-	-	-	2	3.461	3.463
Prijenos s imovine u pripremi	2	861	173	163	70	793	(2.042)	20
Gubitak kontrole ovisnog društva (bilješka 48)	(12.841)	(3.569)	-	-	(320)	(1.483)	(2.190)	(20.403)
Stjecanje ovisnog društva (bilješka 48)	-	154	17	9	-	893	-	1.073
Odvajanje nekretnina u vertikalnu MSAN	(8.831)	(4)	-	(5)	-	-	(162)	(9.002)
Nekretnine (bilješka 48)	-	(1.918)	(196)	(2)	-	(14)	-	(2.130)
Otuđenje	-	12	1	2	-	3	2	77
Tečajne razlike	57							
Na dan 31. prosinca 2022.	-	6.615	1.654	1.983	231	2.277	51	12.811
Povećanja	642	334	25	-	-	241	805	2.047
Prijenos s imovine u pripremi	-	541	119	60	10	68	(801)	(3)
Stjecanje ovisnog društva (bilješka 48)	585	1.755	28	192	-	-	38	2.598
Otuđenje	(88)	(95)	(76)	(6)	-	(751)	-	(1.016)
Na dan 31. prosinca 2023.	1.139	9.150	1.750	2.229	241	1.835	93	16.437

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

GRUPA	Zgrade i zemljišta	Postrojenja i oprema	Vozila	Uredska i ostala oprema	Ostala imovina	Imovina s pravom korištenja	Imovina u pripremi	Ukupno
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI								
Na dan 1. siječnja 2022.	1.958	8.342	32	1.582	182	1.887	-	13.983
Reklasifikacija	-	-	1.419	-	-	(1.419)	-	-
Amortizacija za tekuću godinu	81	896	85	69	29	391	-	1.551
Otuđenje	-	(1.344)	(149)	(5)	-	(2)	-	(1.500)
Stjecanje ovisnog društva (bilješka 48)	-	96	13	6	-	459	-	574
Gubitak kontrole ovisnog društva (bilješka 48)	(10)	(2.051)	-	-	(14)	(386)	-	(2.461)
Odvajanje nekretnina u vertikalu M SAN Nekretnine (bilješka 48)	(2.036)	-	-	-	-	-	-	(2.036)
Tečajne razlike	7	8	-	2	-	1	-	18
Na dan 31. prosinca 2022.	-	5.947	1.400	1.654	197	931	-	10.129
Amortizacija za tekuću godinu	22	466	93	81	10	460	-	1.132
Otuđenje	(89)	(85)	(37)	(6)	-	(429)	-	(646)
Stjecanje ovisnog društva (bilješka 48)	309	1.409	20	153	-	-	-	1.891
Na dan 31. prosinca 2023.	242	7.737	1.476	1.882	207	962	-	12.506
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST								
Na dan 31. prosinca 2023.	897	1.413	274	347	34	873	93	3.931
Na dan 31. prosinca 2022.	-	668	254	329	34	1.346	51	2.682

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

DRUŠTVO	Zgrade i zemljišta	Postrojenja i oprema	Vozila	Imovina s pravom korištenja	Uredska i ostala oprema	Ulaganja u tuđa sredstva	Imovina u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST								
Na dan 1. siječnja 2022.	1.530	5.708	-	800	979	63	94	9.174
Reklasifikacija	-	-	655	(655)	-	-	-	-
Povećanja	-	-	-	-	-	-	258	258
Prijenos s imovine u pripremi	3	287	7	7	43	5	(352)	-
Pripajanje ovisnog društva matici (bilješka 48)	-	39	-	-	1	-	-	40
Odvajanje nekretnina u vertikalnu MSAN Nekretnine (bilješka 48)	(1.533)	-	-	-	-	-	-	(1.533)
Otuđenja	-	(937)	(78)	-	-	-	-	(1.015)
Na dan 31. prosinca 2022.	-	5.097	584	152	1.023	68	-	6.924
Povećanja	-	-	-	-	-	-	401	401
Prijenos s imovine u pripremi	-	352	41	-	8	-	(401)	-
Otuđenje	-	(13)	(38)	(10)	-	-	-	(61)
Na dan 31. prosinca 2023.	-	5.436	587	142	1.031	68	-	7.264

Društvo na dan 31. prosinca 2023. godine nema materijalnu imovinu na kojoj je upisana hipoteka banke kao osiguranje kredita (31. prosinca 2022. 0 tis. eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

DRUŠTVO	Zgrade i zemljišta	Postrojenja i oprema	Vozila	Imovina s pravom korištenja	Uredska i ostala oprema	Ulaganja u tuđa sredstva	Imovina u pripremi	Ukupno
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI								
Na dan 1. siječnja 2022.	-	4.688	-	670	814	50	-	6.222
Reklasifikacija	-	-	634	(634)	-	-	-	-
Amortizacija za tekuću godinu	-	476	9	34	38	12	-	569
Otuđenje	-	(409)	(67)	-	-	-	-	(476)
Pripajanje ovisnog društva matici (bilješka 48)	-	35	-	-	1	-	-	36
Na dan 31. prosinca 2022.	-	4.790	576	70	853	62	-	6.351
Amortizacija za tekuću godinu	-	224	11	34	37	1	-	307
Otuđenje	-	(13)	(22)	(4)	-	-	-	(39)
Na dan 31. prosinca 2023.	-	5.001	565	100	890	63	-	6.619
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST								
Na dan 31. prosinca 2023.	-	435	22	42	141	5	-	645
Na dan 31. prosinca 2022.	-	307	8	82	170	6	-	573

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

21. FINANCIJSKA IMOVINA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Ulaganja u ovisna društva	-	-	20.532	18.553
Ulaganja u pridružena društva	15.182	15.158	5.508	5.508
Ostala financijska imovina	4	4	-	-
	15.186	15.162	26.040	24.061

21.1. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA

U tablici ispod navedena su ovisna društva i udjeli koje Društvo ima u istima:

Naziv ovisnog Društva	Glavna djelatnost	Mjesto osnutka i poslovanja	Udjel u vlasništvu i glasačkim pravima		Vrijednost udjela	
			31.12.2023. %	31.12.2022. %	31.12.2023.	31.12.2022.
Kim Tec Vitez d.o.o.	DISTRIBUCIJA	Bosna i Hercegovina	100	100	875	875
Kim Tec BG d.o.o.	DISTRIBUCIJA	Srbija	100	100	8.168	8.168
Kim Tec CG d.o.o.	DISTRIBUCIJA	Crna Gora	100	100	1.553	1.553
Pakom Kompani d.o.o.	DISTRIBUCIJA	Makedonija	100	100	2.360	2.360
M San Eko d.o.o.	PRIKUPLJANJE I DISTRIBUCIJA EE OTPADA	Hrvatska	100	100	66	66
MR SERVIS d.o.o.	SERVIS	Hrvatska	60	60	1.528	1.528
M San Logistika d.o.o.	LOGISTIKA	Hrvatska	100	100	3	3
Centar kompetencije za zelenu energiju d.o.o.	SAVJETOVANJE	Hrvatska	100	100	5	100
Zelena Agenda 1.0 d.o.o.	SAVJETOVANJE	Hrvatska	-	100	-	133
Corvus MK	IT	Sjeverna Makedonija	100	100	5	5
Alterna distribucija d.o.o.	DISRIBUCIJA	Slovenija	100	100	3.691	3.762
Data Link d.o.o.	PROIZVODNJA	Hrvatska	100	-	2.278	-
					20.532	18.553

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

21. FINANCIJSKA IMOVINA

21.1. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA (NASTAVAK)

Društvo je u studenom 2021. godine osnovalo društvo Zelena Agenda 1.0 d.o.o. uplatom u novcu, čime je steklo udjel u vlasništvu i glasačkim pravima u 100%-tnom iznosu. U ožujku 2023. godine Društvo je prodalo poslovni udjel društvu Pamenta energija d.o.o. u iznosu neto knjigovodstvene vrijednosti udjela.

Društvo je u srpnju 2023. godine steklo poslovni udjel u društvu Data link d.o.o. temeljem ugovora o kupnji poslovnih udjela, te je određena fer vrijednost naknade u iznosu od 2.278 tis. EUR za stjecanje 100% vlasničkog kapitala.

Sve poslovne kombinacije opisane su detaljnije u bilješci 48.

21.2. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Tablica ispod sadrži pregled ulaganja u pridružena društva na dan 31. prosinca 2023. i 31. prosinca 2022. godine:

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Udjeli u društvu EKO Bosanska Posavina	9.562	9.558	-	-
Udjeli u društvu E Kupi d.o.o.	5.620	5.600	5.508	5.508
	<u>15.182</u>	<u>15.158</u>	<u>5.508</u>	<u>5.508</u>

Ispod su dane informacije o pridruženim društvima Grupe:

Naziv ovisnog Društva	Glavna djelatnost	Mjesto osnutka i poslovanja	Udjel u vlasništvu i glasačkim pravima	
			2023.	2022.
E Kupi d.o.o.	E-trgovina	Zagreb	24%	24%
Eko Bosanska Posavina d.o.o.	Poljoprivreda	BIH	60%	60%

Društvo E kupi d.o.o. osnovano je 2010. godine. Društvo je 2016. godine steklo 24% udjela u ovom pridruženom društvu.

Grupa je zaključila da sva društva su predstavljala ili predstavljaju pridružena društva budući da Grupa ne posjeduje kontrolu nad tim društvima u koje je izvršeno ulaganje. Udjeli navedenih društava ne kotiraju na aktivnim tržištima.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

21. FINANCIJSKA IMOVINA (NASTAVAK)

21.2. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA (NASTAVAK)

U nastavku su sažete financijske informacije koje se odnose na pridruženo društvo E kupi i Eko Bosansku Posavinu d.o.o. za 2023. godinu:

	E Kupi	Eko Bosanska Posavina	Ukupno
Nekretnine, postrojenja i oprama	186	20.313	20.499
Nematerijalna imovina	1.114	83	1.197
Ostala dugotrajna imovina	873	-	873
Zalihe	7.170	1.466	8.636
Potraživanja od kupaca	3.259	2.411	5.670
Novac i novčani ekvivalenti	1.467	10	1.477
Ostala kratkotrajna imovina	938	501	1.439
Dugoročne obveze	-	2.267	2.267
Kratkoročne obveze	14.537	2.277	16.814
Neto imovina pridruženih društava	470	20.240	20.710
Udjel Grupe u neto imovini pridruženih društava	113	12.144	12.257
Ukupni prihodi	54.932	6.367	61.299
Ukupna dobit tekuće godine	80	7	87
Udjel Grupe u dobiti pridruženih društava (bilješka br. 16.)	20	4	24

22. ZALIHE

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Zalihe trgovačke robe	32.829	41.392	15.876	20.810
Roba na carinskom skladištu	7.356	12.121	6.745	11.881
Roba na putu	6.749	5.918	6.528	5.545
Ostalo	2.251	2.072	1.134	1.460
Ukupno	49.185	61.503	30.283	39.696

23. POTRAŽIVANJA ZA DANE PREDUJMOVE

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Potraživanje za dane predujmove za usluge	2.836	1.411	2.491	1.301
Potraživanje za dane predujmove za robu	66	201	-	18
Ukupno	2.902	1.612	2.491	1.319

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

24. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Potraživanja od kupaca u zemlji	65.768	46.797	35.281	22.060
Potraživanja od kupaca iz inozemstva	6.043	6.966	11.519	11.410
Ispravak vrijednosti kupaca	(1.261)	(1.157)	(261)	(244)
Ukupno	70.550	52.606	46.539	33.226

Promjena ispravka vrijednosti za sumnjiva potraživanja:

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Stanje 1. siječnja	1.157	1.346	244	228
Ispravljeno u toku godine (bilješka 13)	279	116	84	69
Naplaćeno	(16)	(14)	(4)	(13)
Ukidanje vrijednosnog usklađenja	(116)	(281)	(69)	(40)
Isknjiženje /Tečajna razlika	(43)	(10)	6	-
Stanje 31. prosinca	1.261	1.157	261	244

Starosna analiza neto potraživanja od kupaca:

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Nedospjelo	57.753	42.424	34.413	23.897
1 do 60 dana	10.801	7.009	8.230	7.306
61-90 dana	953	469	3.264	345
91-120 dana	162	854	400	712
121-365 dana	834	1.818	20	944
366 dana i dalje	47	32	212	22
Ukupno	70.550	52.606	46.539	33.226

Prosječan broj dana naplate potraživanja u Grupi u 2023. godini bio je 48 dana (2022. godina: 44 dana), a u Društvu 44 dana (2022. godina: 36 dana).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

25. POTRAŽIVANJA OD DRŽAVE I DRUGIH INSTITUCIJA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Potraživanja po osnovu PDV-a	520	560	40	17
Potraživanja za plaćene predujmove poreza na dobit	230	393	-	106
Potraživanja od HZZO-a	99	58	16	7
Potraživanja za ostale poreze doprinose i članarine	-	94	1	1
Ostalo	22	26	2	1
Ukupno	871	1.131	59	132

26. DANI ZAJMOVI I DEPOZITI

Dugoročni zajmovi i depoziti

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Dani zajmovi pravnim osobama	2.429	2.429	2.429	2.429
Dani depoziti nepovezanim poduzetnicima	39	23	-	-
Ukupno	2.468	2.452	2.429	2.429

	Izvorna valuta	Iznos zajma	Dospijeće	31.12.2023.	31.12.2022.
Društvo					
<i>Dani zajmovi pravnim osobama</i>					
Povezana društva					
Baks grupa d.o.o.	EUR	18.309	31.12.2025.	2.429	2.429
Ukupno				2.429	2.429

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

26. DANI ZAJMOVI I DEPOZITI (NASTAVAK)

Kratkoročni zajmovi i depoziti

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Dani zajmovi pravnim osobama	1.415	327	609	609
Dani depoziti nepovezanim poduzetnicima	300	310	300	300
Dani zajmovi fizičkim osobama	4	17	4	17
Ispravak vrijednosti danih kredita u zemlji	-	-	(560)	(265)
Ukupno	1.719	654	353	661

	Izvorna valuta	Iznos zajma (u valuti)	Dospijeće	31.12. 2023.	31.12. 2022.
Društvo					
<i>Dani zajmovi pravnim osobama unutar grupe</i>					
M SAN EKO d.o.o.	EUR	560	31.12.2024.	560	525
Ukupno				560	525
<i>Dani zajmovi ostalim pravnim osobama</i>					
Nepovezana društva					
Castalia projekt d.o.o.	EUR	477	31.12.2024.	49	84
Ukupno				49	84
Ukupno kratkoročni zajmovi pravnim osobama - Društvo				609	609
Grupa					
M SAN GRUPA d.o.o.					
Nepovezana društva					
Castalia projekt d.o.o.	EUR	477	31.12.2024.	49	84
Ukupno				49	84
ALTERNA					
Fizičke osobe	EUR	1	31.12.2024.	1	1
Ukupno				1	1
KIM TEC BG d.o.o.					
Ekupi BG d.o.o.	RSD	100.000	01.12.2024.	853	-
Kim tec BG Nekretnine	RSD	30.000	30.06.2024.	256	170
Ukupno				1.109	170
KIM TEC BIH d.o.o.					
Kim tec BiH Nekretnine	KM	500	31.12.2024.	256	72
Ukupno				256	72
Ukupno kratkoročni zajmovi pravnim osobama - Grupa				1.415	327

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

26. DANI ZAJMOVI I DEPOZITI (NASTAVAK)

	31.12. 2023.	31.12. 2022.
<i>Zajmovi fizičkim osobama</i>		
Društvo		
Ostale fizičke osobe s manjim zajmovima	4	17
Ukupno kratkoročni zajmovi fizičkim osobama - Društvo	<u>4</u>	<u>17</u>
Grupa		
M SAN GRUPA d.o.o.		
Ostale fizičke osobe s manjim zajmovima	4	17
Ukupno	<u>4</u>	<u>17</u>
Ukupno zajmovi fizičkim osobama – Grupa	<u>4</u>	<u>17</u>
Ukupno dani depoziti nepovezanim poduzetnicima – Društvo	<u>300</u>	<u>300</u>
Ukupno dani depoziti nepovezanim poduzetnicima – Grupa	<u>300</u>	<u>310</u>
Umanjenje za vrijednosno usklađenje – Društvo	<u>(560)</u>	<u>(265)</u>
UKUPNO DANI ZAJMOVI I DEPOZITI – Društvo	<u>353</u>	<u>661</u>
UKUPNO DANI ZAJMOVI I DEPOZITI – Grupa	<u>1.719</u>	<u>654</u>

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

27. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Obračunati prihodi za naknadno odobrene popuste	665	1.241	-	410
Unaprijed plaćeni troškovi	508	282	34	6
Obračunati prihodi nedospjeli na naplatu	7	5	-	-
Ukupno	1.180	1.528	34	416

28. OSTALA POTRAŽIVANJA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Potraživanja stečena preuzimanjem duga	874	35	-	-
Potraživanja po stečenim cesijama	860	36	-	-
Potraživanje za kamate	222	322	220	323
Potraživanja za utrošene rezervne dijelove u jamstvenom roku	179	222	-	-
Potraživanja od dobavljača po reklamacijama	97	77	96	77
Ostalo	177	76	11	22
Ukupno	2.409	768	327	422

Potraživanja za kamate prikazana su kako slijedi:

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Potraživanja za kamate	200	288	198	288
Potraživanja za ugovorene kamate	22	35	22	35
Ukupno	222	323	220	323

29. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Novac u banci	24.013	14.521	16.301	9.892
Novac u blagajni	2	5	1	1
Ukupno	24.015	14.526	16.302	9.893

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

30. TEMELJNI KAPITAL

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Nominalna vrijednost	14.493	14.493	14.493	14.493
Ukupno	14.493	14.493	14.493	14.493

Temeljni kapital sastoji se od 485.000 poslovnih udjela, svaki poslovni udio u nominalnom iznosu od 200,00 kn (26,54 eura) koji su uplaćeni u cijelosti u novcu i jednog poslovnog udjela u nominalnom iznosu od 12.197.700,00 kn (1.618.913 eura) koji je uplaćen u cijelosti u pravima.

31. ZADRŽANA DOBIT

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Zadržana dobit	29.100	24.492	2.798	1.414
Ukupno	29.100	24.492	2.798	1.414

Promjene na zadržanoj dobiti mogu se prikazati:

	GRUPA	DRUŠTVO
Stanje 1. prosinca 2023.	24.492	1.414
Dobit tekuće godine	4.608	1.384
Stanje 31. prosinca 2023.	29.100	2.798

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

32. MANJINSKI INTERES

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Manjinski interes	66	63	-	-
Ukupno	66	63	-	-

	EKO BOSANSKA POSAVINA	MR SERVIS	KIM TEC BIH EKO	UKUPNO
	Stanje 1. siječnja 2022.	2.774	(40)	38
Povećanje kapitala (bilješka 48)	718	-	-	718
Povećanje nekontrolirajućeg interesa (bilješka 48)	4.461	-	-	4.461
Prijenos kontrole u povezanom društvu (bilješka 48)	(8.111)	-	-	(8.111)
Dobit tekuće godine	151	68	(3)	216
Ostala sveobuhvatna dobit	7	-	-	7
Stanje 31. prosinca 2022.	-	28	35	63
Stanje 1. siječnja 2023.	-	28	35	63
Dobit tekuće godine	-	5	(2)	3
Stanje 31. prosinca 2023.	-	33	33	66

33. REZERVIRANJA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Dugoročna rezerviranja za rizike u jamstvenom roku	799	808	642	632
Rezerviranja za povrate	165	166	148	148
Dugoročna rezerviranja za bonuse i otpremnine	35	40	-	-
Ukupno	999	1.014	790	780

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

33. REZERVIRANJA (NASTAVAK)

Promjene na dugoročnim rezerviranjima mogu se prikazati:

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Stanje 1. siječnja	1.014	591	780	352
Povećanja	561	932	790	780
Iskorišteno rezervacija	(591)	(532)	(780)	(352)
Tečajna razlika	15	23	-	-
Stanje 31. prosinca	999	1.014	790	780

34. DUGOROČNE OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Ukupno obveze po kreditima od financijskih institucija	4.575	3.549	3.547	2.139
Manje: tekući dio obveze po kreditima od financijskih institucija	(1.221)	(1.040)	(816)	(435)
Ukupno dugoročne obveze po kreditima od financijskih institucija	3.354	2.509	2.731	1.704

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

34. DUGOROČNE OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (NASTAVAK)

GRUPA

Financijska institucija	Izvorna valuta	Iznos zajma	Dospijeće	31.12.2023.	31.12.2022.
KIM TEC BEOGRAD d.o.o.					
ProCredit Bank AD.	EUR	4.000	12.10.2026.	754	993
Ukupno				754	993

DATA LINK d.o.o.

ERSTE & STEIERMARKISCHE BANK d.d.	EUR	105	31.03.2029.	68	-
Zagrebačka banka d.d.	EUR	70	31.12.2026.	41	-
ERSTE & STEIERMARKISCHE BANK d.d.	EUR	252	31.12.2024.	36	-
Zagrebačka banka d.d.	EUR	328	31.01.2024.	6	-
Hamag Bicro	EUR	100	30.06.2026.	62	-
Ukupno				213	-

KIM TEC BIH d.o.o.

Intesa Sanpaolo Banka d.d.	EUR	2.500	28.02.2024.	61	417
Ukupno				61	417

Ukupno obveze po kreditima od financijskih institucija - Grupa

4.575 **3.549**

Manje: kratkoročni dio dugoročnih kredita - Grupa

(1.221) **(1.040)**

Ukupno - Grupa:

3.354 **2.509**

DRUŠTVO

Financijska institucija	Izvorna valuta	Iznos zajma	Dospijeće	31.12.2023.	31.12.2022.
M SAN GRUPA d.o.o.					
ERSTE & STEIERMARKISCHE BANK d.d.	EUR	2.175	20.12.2027.	3.547	2.139
Ukupno obveze po kreditima od financijskih institucija - Društvo				3.547	2.139
Manje: kratkoročni dio dugoročnih kredita - Društvo				(816)	(435)
Ukupno - Društvo:				2.731	1.704

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

35. OBVEZE ZA IMOVINU S PRAVOM UPORABE

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Tekući dio obveze za imovinu s pravom uporabe	492	508	20	49
Dugoročni dio obveze za imovinu s pravom uporabe	406	925	2	25
Ukupno obveze za imovinu s pravom uporabe	898	1.433	22	74

Grupa koristi dio najмова poslovnih i skladišnih prostora te vozila koji ne zadovoljavaju uvjete priznavanja sukladno MSFI 16 te je navedeni trošak iskazan kao trošak kratkoročnog najma (bilješka br. 9).

Definiranje razdoblja najma

Definiranje razdoblja najma je određeno neopozivim razdobljem najma uz uzimanje u obzir opcije produžetka i prekida ugovora o najmu na koje pravo ima isključivo najmoprimac. Ukupno razdoblje najma u skladu s poslovnim politikama društva i sklopljenim ugovorima ne može biti kraće od 1 godine niti duže od 10 godina. Društvo redovito, a najmanje jednom godišnje vrši procjenu jesu li se promijenile ekonomske okolnosti vezane uz produljenje ili raskid ugovora o najmu pri čemu radi prilagodbu izvorne procjene razdoblja najma.

Ugovori s varijabilnom ratom

Grupa tijekom godine koja je završila 31. prosinca 2023. godine i 31. prosinca 2022. godine nije plaćala najmove s varijabilnom ratom.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

36. OBVEZE PO KRATKOROČNIM KREDITIMA OD FINANIJSKIH INSTITUCIJA I ZAJMOVIMA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Obveze za kratkoročne kredite od banaka	20.496	19.928	15.911	15.911
Obveze za zajmove	42	-	43	99
Ukupno obveze za kratkoročne kredite i zajmove	20.538	19.928	15.954	16.010
Tekući dio dugoročnih obveza po kreditu	1.221	1.040	816	435
Ukupno	21.759	20.968	16.770	16.445

Obveze za kratkoročne kredite

GRUPA	Izvorna valuta	Iznos zajma	Dospijeće	31.12.2023.	31.12.2022.
Financijska institucija					
KIM TEC BIH d.o.o.					
UniCredit Bank Mostar d.d.	BAM	2.000	24.5.2024	1.022	1.022
Intesa Sanpaolo Banka d.d.	BAM	2.000	13.06.2024.	1.023	1.023
NLB Tuzlanska banka d.d.	BAM	500	30.06.2024.	256	256
Bosna Bank International d.d.	BAM	1.800	20.06.2024.	920	920
Ukupno				3.221	3.221
PAKOM KOMPANI d.o.o.					
NLB Tutunska banka	MKD	36.000	20.01.2023.	-	96
Ukupno				-	96
DATA LINK d.o.o.					
Erste banka d.d.	EUR	33	31.10.2024.	33	-
Erste banka d.d.	EUR	35	31.05.2024.	35	-
Zagrebačka banka d.d.	EUR	49	31.01.2024.	48	-
Erste banka d.d.	EUR	20	31.10.2024.	20	-
Erste banka d.d.	EUR	27	30.11.2024.	27	-
Ukupno				163	-
Alternat d.o.o.					
Gorenjska banka d.d.	EUR	1.000	04.06.2024.	1.000	-
Addiko Bank d.d.	EUR	700	03.05.2024.	200	-
Ukupno				1.200	-
KIM TEC BG d.o.o.					
NLB Komercijalna banka	EUR	2.000	28.06.2023.	-	700
Ukupno				-	700
Ukupno obveze za kratkoročne kredite				4.584	4.017
Više: tekući dio obveze po kreditima od financijskih institucija				1.221	1.040
Ukupno kratkoročni dio dugoročnih kredita i kratkoročni krediti				5.805	5.057

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

36. OBVEZE PO KRATKOROČNIM KREDITIMA OD FINACIJSKIH INSTITUCIJA I ZAJMOVIMA (NASTAVAK)

DRUŠTVO

Financijska institucija	Izvorna valuta	Iznos zajma	Dospijeće	31.12. 2023.	31.12. 2022.
Zagrebačka banka d.d.	EUR	6.000	24.05.2024.	6.000	6.000
Hrvatska poštanska banka d.d.	EUR	5.000	31.03.2024.	4.911	4.911
Erste banka d.d.	EUR	5.000	01.08.2024.	5.000	5.000
Ukupno				15.911	15.911
Više: tekući dio obveze po kreditima od financijskih institucija				816	435
Ukupno kratkoročni dio dugoročnih kredita i kratkoročni krediti				816	435

Obveze za zajmove

DRUŠTVO	Izvorna valuta	Iznos zajma	Dospijeće	31.12. 2023.	31.12. 2022.
M SAN GRUPA d.o.o.					
Obveze za zajmove od društva - Zelena Agenda	EUR	100	31.12.2023.	-	99
Obveze za zajmove od društva - PP Orahovica				43	-
Ukupno				43	99
Ukupno zajmovi - Društvo				43	99
Ukupno zajmovi - Grupa				43	-
Ukupno kratkoročni krediti i zajmovi Društvo:				16.770	16.445
Ukupno kratkoročni krediti i zajmovi Grupa:				21.759	20.968

37. DUGOROČNE OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Dugoročne obveze po izdanim obveznicama	21.235	23.890	21.235	23.890
Tekući dio dugoročne obveze po izdanim obveznicama	(2.654)	(2.654)	(2.654)	(2.654)
Ukupno dugoročne obveze po izdanim obveznicama	18.581	21.236	18.581	21.236

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

38. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Dugoročne obveze za kupnju poslovnog udjela	627	1.046	627	1.046
Dugoročne obveze prema osiguravajućim društvima	14	11	14	11
Ostale dugoročne obveze	10	5	-	-
Ostale dugoročne obveze	651	1.062	641	1.057

39. OBVEZE ZA PREDUJMOVE

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Obveze za predujmove - domaći kupci	2.361	946	491	464
Obveze za predujmove - inozemni kupci	337	301	318	1.248
Ukupno	2.698	1.247	809	1.712

40. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	52.159	41.560	41.906	31.571
Obveze prema dobavljačima u zemlji	21.900	20.197	16.296	15.348
Ukupno	74.059	61.757	58.202	46.919

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

41. OBVEZE ZA POREZE, DOPRINOSE I SLIČNA DAVANJA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Obveze za PDV	4.250	3.072	3.560	2.510
Obveze za poreze i doprinose iz plaća i na plaće	665	614	284	272
Obveze prema carinarnici	573	207	25	33
Obveze za članarine i doprinose i ostale poreze	29	70	7	31
Obveze za PDV Slovenija	-	65	-	65
Ukupno	5.517	4.028	3.876	2.911

42. OBVEZE PO FAKTORINGU

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Obveze po faktoringu	3.922	3.157	1.362	636
Ukupno	3.922	3.157	1.362	636

Neki od dobavljača nude modularne rokove plaćanja pri čemu društvo ima opciju plaćanja u ugovornima uvjetima te opciju plaćanja u kraćim rokovima pri čemu ostvaruju određene popuste za prijevremeno plaćanje. U takvim opcijama društvo povremeno koristi plaćanja putem faktoringa pri čemu troškovi faktoringa predstavljaju manji trošak od iznosa casa sconta te se time ostvaruje dodatne uštede.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

43. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Obveze za kupnju poslovnog udjela	801	552	801	552
Kratkoročne rezervacije za bonuse	380	445	160	248
Kratkoročne rezervacije za neiskorištene godišnje odmore	263	150	123	66
Obveze za kamate po izdanim obveznicama	190	213	190	212
Obveze za kamate po kreditima i zajmovima	66	186	60	175
Ostalo	20	30	1	1
Ukupno	1.720	1.576	1.335	1.254

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Kratkoročne rezervacije za bonuse	380	445	160	248
Kratkoročne rezervacije za neiskorištene godišnje odmore	263	150	123	66
Ukupno	643	595	283	314

Promjene na kratkoročnim rezerviranjima mogu se prikazati:

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Stanje 1. siječnja	595	128	314	52
Povećanja	48	474	(31)	262
Tečajna razlika	-	(7)	-	-
Stanje 31. prosinca	643	595	283	314

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

44. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODI BUDUĆIH RAZDOBLJA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Obračunati troškovi za koje nije primljena faktura	2.779	1.550	701	617
Obračunati prihodi budućeg razdoblja	142	75	11	23
Ostalo	22	24	-	-
Ukupno	2.943	1.649	712	640

45. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA

U donjoj tablici su prikazana potraživanja i obveze koje je Društvo imalo s ovisnim društvima u kupoprodajnim transakcijama na dan 31. prosinca 2023. i 31. prosinca 2022. godine:

	Potraživanja		Obveze	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Kim Tec d.o.o., Beograd	3.487	2.235	(21)	-
Kim Tec d.o.o., Vitez	2.519	2.819	-	-
Alterna distribucija d.o.o., Ljubljana	207	341	(1)	-
Kim Tec CG, Podgorica	170	-	(67)	(973)
MR Servis d.o.o.	131	-	(299)	(255)
Pakom Kompani d.o.o.e.l., Skopje	93	425	-	(5)
Centar kompetencije za zelenu energiju d.o.o.	61	69	(15)	-
M San Eko d.o.o.	6	6	-	-
Data link d.o.o. Bjelovar	2	-	(1)	-
M San Logistika d.o.o.	-	-	(384)	(573)
Korvus MK d.o.o.e.l. ,Skopje	-	-	(110)	(13)
	6.676	5.895	(898)	(1.819)

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

45. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA (NASTAVAK)

U donjoj tablici su prikazana potraživanja i obveze koje je Društvo imalo s pridruženim i društvima sa zajedničkim krajnjim vlasnikom u kupoprodajnim transakcijama na 31. prosinca 2023. i 2022. godine:

	Potraživanja		Obveze	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Ekupi d.o.o.	10.718	8.639	-	-
Grey Wolf d.o.o.	3.550	-	-	-
Ask Tec d.o.o., Priština	2.526	3.037	-	-
Pametna energija d.o.o.	1.077	-	-	-
MS Industrial Kina	646	15	(76)	-
King ICT d.o.o.	271	960	-	(100)
Planet IX.d.o.o.	88	-	-	-
Omega Software d.o.o.	18	-	(4)	(109)
Aktivis d.o.o.,	8	-	-	(16)
PP Orahovica d.o.o.	7	6	-	-
PPK Valpovo d.o.o.	3	-	-	-
Corvus pay d.o.o.	-	5	(48)	(67)
M San Nekrenine d.o.o.	-	-	(120)	(131)
Ured za podršku d.o.o.	-	-	(1.295)	(707)
	18.912	12.662	(1.543)	(1.130)

U donjoj tablici su prikazani prihodi i rashodi koje je Društvo imalo u kupoprodajnim transakcijama s ovisnim društvima u 2023. i 2022. godini:

	Prihodi / Prodaja		Rashodi		Nabavna vrijednost robe	
	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.	2022.
Kim Tec d.o.o., Beograd	36.384	42.624	19	1	171	486
Kim Tec d.o.o., Vitez	19.557	20.208	12	15	230	220
Pakom Kompani d.o.o.e.l., Skopje	13.569	14.323	-	-	52	648
Kim Tec CG, Podgorica	9.430	9.533	3	8	-	43
MR Servis d.o.o.	940	868	1.367	1.307	51	175
Alterna distribucija d.o.o., Ljubljana	128	343	2	-	166	-
M San Logistika d.o.o.	87	62	6.034	6.056	1	-
Data link d.o.o.	23	-	1	-	-	-
M San Eko d.o.o.	2	12	-	-	-	-
Kim Tec BG Servis d.o.o.	2	4	-	1	-	-
Kim Tec BiH Servis d.o.o.	1	1	-	-	-	-
Centar kompetencije za zelenu energiju d.o.o.	-	59	49	-	-	-
	80.123	88.037	7.487	7.388	671	1.572

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

45. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA (NASTAVAK)

U donjoj tablici su prikazani prihodi i rashodi koje je Društvo imalo u kupoprodajnim transakcijama s pridruženim i društvima s zajedničkim krajnjim vlasnikom u 2023. i 2022. godini:

	Prihodi / Prodaja		Rashodi		Nabavna vrijednost robe	
	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.	2022.
Ekupi d.o.o.	36.084	34.461	659	2.610	605	179
King ICT d.o.o.	11.409	12.931	494	136	31	28
Ask Tec d.o.o., Priština	6.662	6.655	-	-	1	-
Pametna energija d.o.o.	4.287	2.117	-	-	-	-
Grey Wolf	3.550	-	-	-	-	-
PP Orahovica d.o.o.	336	1.701	63	161	-	-
Omega Software d.o.o.	278	606	82	98	-	1.224
PPK Valpovo d.o.o.	228	2.045	-	-	-	-
MS Industrial Kina	185	-	546	626	8.074	8.083
M San Nekrenine d.o.o.	133	79	1.206	675	14	2
Planet IX .d.o.o.	81	36	-	-	-	-
Ured za podršku d.o.o.	67	88	3.339	3.066	-	-
Corvus pay d.o.o.	17	8	1	1	-	-
Aktivis d.o.o.	14	18	1	10	-	-
Kim Tec Nekretnine d.o.o., Beograd	-	1	-	-	-	-
King ICT d.o.e.l., Skopje	-	1	-	-	-	-
Zelena Agenda d.o.o.	-	-	1	2	-	-
	63.331	60.747	6.392	7.385	8.725	9.516

U donjoj tablici su prikazana potraživanja i prihodi koje je Društvo imalo s ovisnim društvima iz kreditnih transakcija na dan 31. prosinca 2023. i 2022. godine:

	Potraživanja		Prihodi	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
M San Eko d.o.o.	573	526	13	13
MR Servis d.o.o.	-	-	-	1
M San Logistika d.o.o.	-	-	-	4
	573	526	13	18

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

45. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA (NASTAVAK)

U donjoj tablici su prikazana potraživanja i prihodi koje Društvo imalo s pridruženim društvima i društvima sa zajedničkim krajnjim vlasnikom iz kreditnih transakcija na dan 31. prosinca 2023. i 2022. godine:

	Potraživanja		Prihodi	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Baks Grupa d.o.o.	2.488	2.567	58	65
	<u>2.488</u>	<u>2.567</u>	<u>58</u>	<u>65</u>

U donjoj tablici su prikazana obveze i rashodi koje Društvo imalo s ovisnim društvima iz kreditnih transakcija na dan 31. prosinca 2023. i 2022. godine:

	Obveze		Rashodi	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Zelena Agenda 1.0 d.o.o.	-	(103)	1	2
	<u>-</u>	<u>(103)</u>	<u>1</u>	<u>2</u>

U donjoj tablici su prikazana obveze i rashodi koje Društvo imalo s pridruženim društvima i društvima sa zajedničkim krajnjim vlasnikom iz kreditnih transakcija na dan 31. prosinca 2023. i 2022. godine:

	Obveze		Rashodi	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
PP Orahovica d.o.o.	(102)	(102)	42	103
PPK Valpovo d.o.o.	-	(62)	-	92
King ICT d.o.o.	-	(9)	14	47
Pametna energija d.o.o.	-	-	-	17
	<u>(102)</u>	<u>(173)</u>	<u>56</u>	<u>259</u>

Naknade članovima Uprave Društva i direktorima ovisnih društava kroz godinu iznosile su kako slijedi:

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Kratkoročna primanja - bruto	1.410	1.025	666	655
Ukupno	<u>1.410</u>	<u>1.025</u>	<u>666</u>	<u>655</u>

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

46. FINANCIJSKI INSTRUMENTI

46.1. Upravljanje rizikom kapitala

Grupa upravlja svojim kapitalom kako bi osigurala da subjektima u sklopu grupe bude omogućen vremenski neograničen nastavak poslovanja, uz istovremenu realizaciju najvećeg mogućeg povrata za interesne strane kroz optimiranje stanja između dužničkog i vlasničkog kapitala.

Kapital Grupe se sastoji od dužničkog dijela, koji uključuje primljene zajmove i kredite objavljene u bilješkama 34 i 36 te izdane korporativne obveznice objavljene u bilješci 37, umanjene za novac iz blagajni i stanja na računima u bankama (tzv. neto dug) i vlasničke glavnice, koja obuhvaća temeljni kapital, pričuve i zadržanu dobit, objavljene u izvještaju o promjenama vlasničke glavnice.

46.1.1. Koeficijent financiranja

Koeficijent financiranja na kraju izvještajnog razdoblja:

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Dug	46.348	47.366	40.736	42.039
Novac u blagajni i stanja na računima u bankama	(24.015)	(14.526)	(16.302)	(9.894)
	<u>22.333</u>	<u>32.840</u>	<u>24.434</u>	<u>32.145</u>
Glavnica	45.256	40.622	19.434	18.050
Omjer neto duga i glavnice	<u>49,35%</u>	<u>80,84%</u>	<u>125,73%</u>	<u>178,09%</u>

Dug obuhvaća obveze po dugoročnim kreditima i financijskom najmu te obveze po kratkoročnim kreditima od financijskih institucija.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

46. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

46.1. Upravljanje rizikom kapitala (nastavak)

Grupa i Društvo izloženi su slijedećim rizicima vezanim uz financijske instrumente:

46.1.2. Kategorije financijskih instrumenata

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Financijska imovina				
Novac i novčani ekvivalenti	24.015	14.526	16.302	9.894
Zajmovi i potraživanja	80.070	58.108	52.168	38.085
Ukupno financijska imovina	104.085	72.634	68.470	47.979
Financijske obveze				
Bankovni krediti	25.113	23.476	19.501	18.149
Korporativne obveznice	21.235	23.890	21.235	23.890
Obveze po najmovima	898	1.433	22	74
Ukupno financijske obveze	47.246	48.799	40.758	42.113

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

46. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

46.2. Upravljanje valutnim rizikom

Grupa i Društvo određene transakcije izvršava u stranoj valuti te je po tom pitanju izložena rizicima promjene valutnih tečajeva.

U idućoj tablici su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza grupe u stranoj valuti na kraju izvještajnog razdoblja:

GRUPA

	Imovina		Obveze		Razlika	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
USD	6.057	5.976	(15.246)	(12.227)	(9.189)	(6.250)

DRUŠTVO

	Imovina		Obveze		Razlika	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
USD	6.745	7.209	(14.262)	(11.827)	(7.517)	(4.618)

46.2.1 Analiza osjetljivosti na valutni rizik

U idućoj tablici je analizirana osjetljivost grupe na povećanje i smanjenje tečaja eura od 10% u odnosu na relevantne strane valute. Stopa osjetljivosti od 10% je stopa koja se koristi u internim izvještajima ključnim rukovoditeljima o valutnom riziku i predstavlja procjenu rukovodstva o realno mogućim promjenama valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene novčane stavke u stranoj valuti i njome su preračunate stavke usklađene za 10-postotnu promjenu valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje vanjske zajmove, kao i zajmove inozemnim subjektima grupe koji su nominirani u valuti koja nije valuta zajmoprimatelja ili zajmodavatelja, te potraživanja od kupaca i obveze prema dobavljačima. Pozitivan broj pokazuje povećanje dobiti i ostale glavnice ako vrijednost eura poraste za 10% u odnosu na predmetnu valutu. U slučaju pada vrijednosti eura za 10% u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit i ostalu glavnice bio bi jednak, ali suprotan, odnosno iznosi u tablici bi bili negativni.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

46. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

46.2. Upravljanje valutnim rizikom (nastavak)

46.2.1. Analiza osjetljivosti na valutni rizik (nastavak)

GRUPA	Utjecaj valute USD	
	2023.	2022.
Dobit/gubitak	(919)	(625)

DRUŠTVO	Utjecaj valute USD	
	2023.	2022.
Dobit/gubitak	(752)	(462)

46.3. Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik je rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca Grupe i Društva koji utječe na eventualni financijski gubitak Grupe i Društva. Grupa i Društvo su usvojili procedure koje primjenjuju u poslovanju s kupcima te prikupljaju instrumente osiguranja plaćanja, gdje god je to moguće, u svrhu zaštite od mogućih financijskih rizika i gubitaka uslijed neizvršenja plaćanja i ugovornih obveza.

Potraživanja od kupaca se prate na kontinuiranoj osnovi kako bi se utvrdila njihova rizičnost te kako bi se provele odgovarajuće procedure. Kreditno ocjenjivanje kupaca Grupe i Društva se konstantno prati te se kreditna izloženost istima revidira minimalno jednom godišnje. Grupa i Društvo posluju s velikim brojem kupaca različite strukture djelatnosti i veličine te s fizičkim osobama koji imaju specifičan kreditni rizik. Grupa i Društvo su razvili procedure za svaku pojedinačnu skupinu kupaca kako bi osigurali upravljanje kreditnim rizikom na adekvatan način.

Portfelj kupaca Grupe visoko je diverzificiran te 10 najvećih kupaca čine 27,5% prihoda od prodaje. Ako se izuzmu kupci koji imaju zajedničkog krajnjeg vlasnika, 10 najvećih kupaca čine 18,1% prihoda od prodaje.

46. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

46.4. Upravljanje kamatnim rizikom

Zbog činjenice da Društvo i Grupa koriste kredite s fiksnim i promjenjivim kamatnim stopama Društvo i Grupa su izloženi riziku promjene kamatnih stopa. Većina kredita Društva i Grupe ugovorena su s fiksnom kamatnom stopom.

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik

Analiza osjetljivosti u nastavku temeljena je na izloženosti riziku promjene kamatnih stopa na datum izvještaja o financijskom položaju. Za obveze vezane za promjenjivu kamatnu stopu analiza je izrađena uz pretpostavku da je iznos obveza iskazanih na datum izvještaja o financijskom položaju vrijedio tijekom cijele godine. Povećanje ili smanjenje kamatnih stopa za 100 baznih poena koristi se u internom izvještavanju o riziku kamatne stope i predstavlja procjenu menadžmenta o razumnoj mogućoj promjeni kamatnih stopa.

U slučaju promjene kamatne stope za 100 baznih poena, uz pretpostavku stabilnih ostalih varijabli, došlo bi do promjena u rashodima za kamatu Društva na dan 31. prosinca 2023. godine za 195 tisuća eura (31. prosinca 2022.: 71 tisuća eura) i Grupe na dan 31. prosinca 2023. godine za 212 tisuće eura (31. prosinca 2022.: 85 tisuća eura). Kamatne stope po izdanoj korporativnoj obveznici i danim zajmovima nisu uzete u obzir jer se radi o instrumentima s fiksnim kamatnim stopama.

46.5. Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnju odgovornost za upravljanje kreditnim rizikom snosi Uprava, koja je postavila kvalitetan okvir za upravljanje rizikom likvidnosti po kratkim, srednjim i dugim pozicijama grupe i definirala zahtjeve koji se odnose na upravljanje likvidnošću.

46.5.1. Tablična analiza rizika likvidnosti

U idućim tablicama analizirano je preostalo razdoblje do ugovornog dospijeca neizvedenih financijskih obveza i očekivano dospijeće neizvedene financijske imovine grupe Ugovorno dospijeće je određeno kao najraniji datum na koji se od Grupe i Društva može zatražiti plaćanje. Objavljivanje informacija o neizvedenoj financijskoj imovini i obvezama je neophodno za razumijevanje načina na koji Grupa upravlja rizikom likvidnosti, budući da se likvidnošću upravlja na temelju neto iznosa financijske imovine i financijskih obveza.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

47. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

46.5. Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

46.5.1. Tablična analiza rizika likvidnosti (nastavak)

GRUPA 31. prosinca 2023.	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Nakon 5 g.	Ukupno
Imovina						
Beskamatna	100.747	-	-	24	-	100.771
Instrumenti s kamatnom stopom	-	-	1.719	2.468	-	4.187
Ukupno	100.747	-	1.719	2.492	-	104.958
Obveze						
Beskamatne	74.059	-	-	-	-	74.059
Obveze po najmovima	41	82	369	406	-	898
Instrumenti s kamatnom stopom	3.140	3.627	17.646	21.935	-	46.348
Ukupno	77.240	3.709	18.015	22.341	-	121.305
Neto imovina / (obveze)	23.507	(3.709)	(16.296)	(19.849)	-	(16.347)

GRUPA 31. prosinca 2022.	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Nakon 5 g.	Ukupno
Imovina						
Beskamatna	68.025	-	-	17	-	68.042
Instrumenti s kamatnom stopom	-	-	655	2.450	-	3.105
Ukupno	68.025	-	655	2.467	-	71.147
Obveze						
Beskamatne	64.020	-	-	-	-	64.020
Obveze po najmovima	42	85	381	925	-	1.433
Instrumenti s kamatnom stopom	3.075	3.495	17.053	23.744	-	47.367
Ukupno	67.137	3.580	17.434	24.669	-	112.820
Neto imovina / (obveze)	888	(3.580)	(16.779)	(22.202)	-	(41.673)

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

46. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

46.5. Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

46.5.1. Tablična analiza rizika likvidnosti (nastavak)

DRUŠTVO 31. prosinca 2023.	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Nakon 5 g.	Ukupno
Imovina						
Beskamatna	65.771	-	-	17	-	65.788
Instrumenti s kamatnom stopom	-	-	353	2.429	-	2.782
Ukupno	65.771	-	353	2.446	-	68.570
Obveze						
Beskamatne	58.202	-	-	-	-	58.202
Obveze po najmovima	2	3	15	1	-	21
Instrumenti s kamatnom stopom	2.725	2.795	13.905	21.312	-	40.736
Ukupno	60.928	2.798	13.920	21.313	-	98.959
Neto imovina / (obveze)	4.843	(2.798)	(13.567)	(18.867)	-	(30.389)
DRUŠTVO 31. prosinca 2022.	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Nakon 5 g.	Ukupno
Imovina						
Beskamatna	43.267	-	-	17	-	43.284
Instrumenti s kamatnom stopom	-	-	661	2.429	-	3.090
Ukupno	43.267	-	661	2.446	-	46.374
Obveze						
Beskamatne	47.604	-	-	-	-	47.604
Obveze po najmovima	4	8	37	25	-	74
Instrumenti s kamatnom stopom	2.698	2.741	13.661	22.939	-	42.039
Ukupno	50.306	2.749	13.698	22.964	-	89.717
Neto imovina / (obveze)	(7.039)	(2.749)	(13.037)	(20.518)	-	(43.343)

46. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

46.6. Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza se određuje kako slijedi:

- fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza pod standardnim uvjetima i kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima određuje se prema cijenama koje kotiraju na tržištu,
- fer vrijednost ostale financijske imovine i ostalih financijskih obveza određuje se u skladu s modelima za određivanje cijena, a na temelju analize diskontiranih novčanih tokova koristeći cijene iz poznatih transakcija na tržištu i cijene koje se nude za slične instrumente

Na dan 31. prosinca 2023. iskazani iznosi novca, kratkoročnih depozita, potraživanja, kratkoročnih obveza, ukalkuliranih troškova, kratkoročnih pozajmica i ostalih financijskih instrumenata odgovaraju njihovoj tržišnoj vrijednosti, zbog kratkoročne prirode ovih sredstava i obveza. U dolje prikazanoj hijerarhiji analizirani su financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani u tri skupine ovisno o dostupnosti pokazatelja fer vrijednosti:

1. razina pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za istovrsnu imovinu i istovrsne obveze,
2. razina pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka o imovini ili obvezama koji nisu kotirane cijene iz 1. razine, bilo izravno (tj. kao cijene), bilo neizravno (tj. izvedeni su iz njihovih cijena) i
3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podatci korišteni podatci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

46. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

46.7. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će promjene tržišnih cijena, valutnih tečajeva i kamatnih stopa utjecati na prihode, vrijednost ulaganja ili financijskih instrumenata Društva i Grupe. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je kontrolirati izloženost tržišnom riziku unutar prihvatljivih vrijednosti uz istodobno optimaliziranje rezultata.

47. UGOVORENE I POTENCIJALNE OBVEZE

Grupa i Društvo unajmljuju poslovne prostore, urede, skladišta i vozila. Trajanje najma je do 5 godina. U obvezama s osnova najma, najznačajniji je operativni najam poslovnih prostora i skladišta. U tablici ispod prikazane su buduće obveze po operativnom najmu za Grupu i Društvo:

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Ne više od godinu dana	2.809	2.859	739	609
Od godinu do pet godina	22	24	-	-
Ukupno	2.831	2.883	739	609

Buduće obveze su prikazane na kumulativnoj razini za cijelo vrijeme trajanja ugovora kod ugovora koji imaju dospjeće dulje od godine dana.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

47. POSLOVNE KOMBINACIJE I DEAKVIZICIJE

48.1. POSLOVNE KOMBINACIJE I DEAKVIZICIJE U 2022. GODINI

A. IZDVAJANJE NEKRETNINSKOG SEGMENTA IZ OVISNIH DRUŠTAVA U ZASEBNA DRUŠTVA GRUPE

Društvo je u siječnju 2022. godine steklo društvo KIM TEC Nekretnine d.o.o. Vitez, BiH od ovisnog društva KIM TEC d.o.o. Vitez, BIH.

U ožujku 2022. Društvo je predalo prijavu na Trgovačkom sudu u Zagrebu za provedbu postupka izdvajanja na način da se dio ulaganja i neto imovine Društva i Grupe koji se odnosi na ovisna društva (KIM TEC Nekretnine d.o.o. Vitez, BiH i Kim Tec Nekretnine d.o.o. Beograd, Srbija) prenosi na društva Ribnjak Jasinje d.o.o. i Ribnjak Narta d.o.o. u vlasništvu zajedničkog krajnjeg vlasnika.

Društvo je prepoznalo potrebu provesti navedene promjene kako bi optimiziralo svoje poslovanje te ograničilo svoje poslovne odluke i transakcije na dio grupe koji spada pod njeno područje odgovornosti.

Društvo je navedene transakcije provelo po knjigovodstvenim vrijednostima te isto nije imalo efekte na rezultat poslovanja u 2022. Ukupna neto vrijednost izdvojene imovine iznosi 5.266 tisuća eura.

	KIM TEC BIH NEKRETNINE	KIM TEC BG NEKRETNINE
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.795	3.080
Ostala dugotrajna imovina	-	162
Potraživanja od kupaca	8	49
Novac i novčani ekvivalenti	6	19
Ostala kratkotrajna imovina	1	-
Ukupno imovina	2.811	3.311
Dugoročne obveze	573	822
Kratkoročne obveze	114	191
Ukupno obveze	687	1.013
Knjigovodstvena vrijednost neto imovine	2.124	2.298

B. STJECANJE OVISNOG DRUŠTVA ALTERNA DISTRIBUCIJA D.O.O.

Društvo je u studenom 2022. po ispunjenju svih ugovornih odredbi definiranih kupoprodajnim ugovorom o stjecanju 100% vlasničkog udjela u društvu Alterna Distribucija d.o.o., Slovenija, potpisanom u svibnju 2022., steklo navedeno društvo. Ovo društvo je preuzeto kao dio investicijskog ciklusa, čime je Enterprise divizija proširila svoje prisustvo u još jednoj zemlji, ojačala svoju poziciju za 15-tak novih specijalista, te dobila doseg do 300-tinjak novih partnera. Ova akvizicija pomogla je Grupi učvrstiti svoju poziciju u segmentu Value Added distribucije u regiji. Inicijalna procijenjena vrijednost stjecanja 100% udjela iznosila je 3.762 tis. eura, a na 31.12.2023. 3.691 tis. eura (bilješka 21.1) od čega iznos plaćen prilikom zaključenja transakcije iznosi 2.175 tis. eura, a preostalo predstavlja očekivani iznos plaćanja u ovisnosti o ostvarenoj EBITDA-i društva u razdoblju 2022. – 2024. Navedenim je Društvo steklo kontrolu nad ovisnim društvom s 1.11.2022. te je od tog trenutka isto konsolidirano u Grupi koja je temeljem navedene transakcije priznala goodwill u iznosu 2.878 tis. eura (bilješka 19).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

48. POSLOVNE KOMBINACIJE I DEAKVIZICIJE (NASTAVAK)

48.1. POSLOVNE KOMBINACIJE I DEAKVIZICIJE U 2022. GODINI (NASTAVAK)

B. STJECANJE OVISNOG DRUŠTVA ALTERNA DISTRIBUCIJA D.O.O. (NASTAVAK)

U lipnju 2023. Društvo je provelo alokaciju kupovne cijene (Purchase Price Allocation – PPA) i priznalo je fer vrijednost imovine stečene akvizicijom u iznosu 6.051 tis. EUR. S obzirom da fer vrijednost imovine viša od procijenjenog troška stjecanja, Grupa je ukinula prethodno priznati goodwill i priznala dobitak od povoljne kupnje u iznosu od 1.560 tis. EUR (bilješka 6).

Bilanca akviziranog društva je na spomenuti datum iznosila kako slijedi:

	1.11.2022.
Nekretnine, postrojenja i oprema	612
Zalihe	2.489
Potraživanja od kupaca	4.470
Novac i novčani ekvivalenti	279
Ostala kratkotrajna imovina	925
Ukupno imovina	8.775
Dugoročne obveze	475
Kratkoročne obveze	7.417
Ukupno obveze	7.891
Knjigovodstvena vrijednost neto imovine	884

C. PRIPAJANJE DRUŠTVA

Društvo je, nadalje, u prosincu 2022. godine temeljem ugovora o pripajanju od 28. prosinca 2022. pripojilo povezano društvo Corvus info d.o.o. Pripajanje je provedeno po knjigovodstvenim vrijednostima.

Bilanca pripojenog društva je na spomenuti datum iznosila kako slijedi:

	12.2022.
Nematerijalna imovina	247
Nekretnine, postrojenja i oprema	5
Ulaganje u ovisno društvo	5
Novac i novčani ekvivalenti	89
Ostala kratkotrajna imovina	8
Ukupno imovina	353
Kratkoročne obveze	296
Ukupno obveze	296
Knjigovodstvena vrijednost neto imovine	57

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

48. POSLOVNE KOMBINACIJE I DEAKVIZICIJE (NASTAVAK)

48.1. POSLOVNE KOMBINACIJE I DEAKVIZICIJE U 2022. GODINI (NASTAVAK)

C. PRIPAJANJE DRUŠTVIA (NASTAVAK)

Osim dugotrajne materijalne imovine, Društvo je pripojilo vlasnički udjel u ovisnom društvu Korvus MK d.o.o.e.l. Makedonija te je time stekla vlasnička i glasačka prava u 100%-tnom iznosu.

D. PRIJENOS KONTROLE U DRUŠTVU EKO BOSANSKA POSAVINA

Tijekom 2022., društvo je sa zajedničkim krajnjim vlasnikom PPK Valpovo d.o.o. dokapitaliziralo ovisno društvo EKO Bosanska Posavina čime je steklo vlasnički udjel od 22,77%. PPK Valpovo je dodatno krajem godine otkupilo 3,33% udjela od povezanog društva KIM TEC Vitez, čime se udjel PPK Valpova povećao na 26,10%. Navedena je transakcija provedena po knjigovodstvenim vrijednostima te nije imalo efekte na rezultat poslovanja Grupe u 2022.

Izmjenama društvenog Ugovora društva EKO Bosanska Posavina koje su učinjene nakon dokapitalizacije, PPK Valpovo steklo je 75% glasačkih prava na Skupštini društva. U nadležnosti Skupštine društva je imonovanje članova Uprave te Nadzornog odbora koji se sastoji od pet članova, od čega se tri člana imenuju na prijedlog PPK Valpova. Dodatno, potpisom Sporazuma o vođenju poslova društva EKO Bosanska Posavina, između vlasnika udjela, definirano je da će PPK Valpovo usmjeravati relevantne poslove društva EKO Bosanska Posavina čime je steklo kontrolu nad ovim društvom. S datumom 30.11.2022. ovo društvo se više ne konsolidira unutar M SAN Grupe.

Bilanca društva EKO BOSANSKA POSAVINA je na spomenuti datum iznosila kako slijedi:

	12.2022.
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.050
Ostala dugotrajna imovina	331
Zalihe	292
Potraživanja od kupaca	274
Novac i novčani ekvivalenti	69
Ostala kratkotrajna imovina	167
Ukupno imovina	3.183
Dugoročne obveze	342
Kratkoročne obveze	150
Ukupno obveze	492
Knjigovodstvena vrijednost neto imovine	2.691

E. OSNIVANJE NOVOG DRUŠTVIA CENTAR KOMPETENCIJE ZA ZELENU ENERGIJU

Društvo je u travnju 2022. godine osnovalo novo društvo Centar kompetencije za zelenu energiju novčanom uplatom u iznosu od 100 tis. eura. Sjedište Društva je u Buzinu (Grad Zagreb), Buzinski prilaz 10. Registrirana djelatnost društva je tehničko ispitivanje i analiza.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

48. POSLOVNE KOMBINACIJE I DEAKVIZICIJE (NASTAVAK)

48.2. POSLOVNE KOMBINACIJE I DEAKVIZICIJE U 2023. GODINI

A. PRODAJA OVISNOG DRUŠTVA ZELENA AGENDA 1.0

Društvo je u ožujku 2023. prodalo ovisno društvo Zelena Agenda 1.0 d.o.o. društvu Pametna energija d.o.o. (društvo sa zajedničkim krajnjim vlasnikom). Navedena transakcija provedena je po knjigovodstvenim vrijednostima te nije imala efekte na rezultat poslovanja u 2023. Ukupna neto vrijednost izdvojene imovine iznosi 132 tisuća eura na datum 6.3.2023.

B. STJECANJE OVISNOG DRUŠTVA DATA LINK D.O.O.

Društvo je u srpnju 2023. po ispunjenu svih ugovornih odredbi definiranih kupoprodajnim ugovorom o stjecanju 100% vlasničkog udjela u društvu Data link d.o.o., Hrvatska, potpisanom u svibnju 2023., steklo navedeno društvo. Procijenjena vrijednost stjecanja 100% udjela iznosi 2.277 tis. eura, od čega iznos plaćen prilikom zaključenja transakcije iznosi 1.907 tis. eura, a preostalo predstavlja očekivani iznos plaćanja u ovisnosti o ostvarenoj EBIT-i društva u razdoblju 2023. – 2026. Navedenim je Društvo steklo kontrolu nad ovisnim društvom s 1.7.2023. te je od tog trenutka isto konsolidirano u Grupi. Nakon provedene alokacije kupovne cijene (Purchase Price Allocatoin – PPA), Društvo je temeljem navedene transakcije priznala goodwill u iznosu 567 tis. eura (bilješka 19).

07.2023.

Nekretnine, postrojenja i oprema	707
Nematerijalna imovina	51
Zalihe	376
Potraživanja od kupaca	157
Novac i novčani ekvivalenti	60
Ostala kratkotrajna imovina	14
Ukupno imovina	1.365
Dugoročne obveze	209
Kratkoročne obveze	511
Ukupno obveze	720
Knjigovodstvena vrijednost neto imovine	645

49. DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG DATUMA

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilance koji bi zahtijevali uskladu ili objavu u konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

50. REVIZORSKE NAKNADE

Naknade za zakonom propisanu reviziju financijskih izvještaja Grupe iznosile su 127 tisuća eura (2022.: 172 tisuće eura) dok su naknade za ostalo iznosile 0 tisuća eura (2022.: 0 tisuća eura).

51. ODOBRENJE KONSOLIDIRANIH I ODVOJENIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirane i odvojene financijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 23. travnja 2024. godine.

Irena Langer-Breznik
Predsjednica Uprave

Goran Kotlarević
Član Uprave

Žarko Kruljac
Član Uprave

Alen Panić
Član Uprave

Slaven Stipančić
Član Uprave

Vladimir Brkljača
Član Uprave

Zagreb, 23. travnja 2024.

Temeljem odredbi članka 300.a i 300.b Zakona o trgovačkim društvima, Uprava Društva donijela je sljedeću

ODLUKU

I. Utvrđuje se Godišnje izvješće Društva za 2023. prema tekstu u prilogu ove Odluke.

II. Utvrđuje se konsolidirani i odvojeni Godišnji financijski izvještaj za 2023., koji čine:

- izvještaj o financijskom položaju (bilanca),
- račun dobiti i gubitka,
- izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti,
- izvještaj o novčanim tokovima,
- izvještaj o promjenama kapitala,
- bilješke uz financijske izvještaje,

prema tekstu u prilogu ove Odluke i sastavni su dio izvješća iz točke I. ove Odluke.

III. Revizorsko izvješće za 2023. sastavni je dio izvješća iz točke I. ove Odluke.

IV. Utvrđuje se Godišnje izvješće o stanju Društva i povezanih društava za 2023. (izvješće rukovodstva), zajedno s Izjavom o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja koje čini sastavni dio izvješća iz točke I. ove Odluke.

V. Godišnje izvješće Društva za 2023., odnosno izvješća iz točke II. do IV. ove odluke podnose se Nadzornome odboru na ispitivanje.

VI. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Irena Langer-Breznik
Predsjednica Uprave

Žarko Kruljac
Član Uprave

Slaven Stipančić
Član Uprave

Goran Kotlarević
Član Uprave

Alen Panić
Član Uprave

Vladimir Brkljača
Član Uprave

Zagreb, 23. travnja 2024.

Temeljem odredbi članka 300.d, a sukladno odredbi članka 300.c Zakona o trgovačkim društvima, nakon provedenog ispitivanja dostavljenih relevantnih izvješća Uprave Društva, Nadzorni odbor Društva na svojoj sjednici održanoj dana 23. travnja 2024. usvojio je sljedeću

O D L U K U

I. Daje se suglasnost na Godišnje izvješće Društva za 2023. prema tekstu u prilogu ove Odluke.

II. Daje se suglasnost na:

– konsolidirani i odvojeni Godišnji financijski izvještaj za 2023., koji čine:

izvještaj o financijskom položaju (bilanca), račun dobiti i gubitka, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala, bilješke uz financijske izvještaje,

– Revizorsko izvješće za 2023.,

– Godišnje izvješće o stanju Društva i povezanih društava za 2023. (izvješće rukovodstva), zajedno s Izjavom o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, prema tekstu u prilogu ove Odluke, a koja izvješća su sastavni dio izvješća iz točke I. ove Odluke.

III. Sukladno odredbi članka 300.d Zakona o trgovačkim društvima davanjem suglasnosti iz točke II. ove Odluke, konsolidirani i odvojeni Godišnji financijski izvještaji Društva za 2023. utvrđen je od Uprave i Nadzornog odbora Društva.

IV. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Željko Menalo

Predsjednik Nadzornog odbora

Zagreb, 23. travnja 2024.

Temeljem odredbi članaka 275. i 300.b Zakona o trgovačkim društvima, Uprava Društva donijela je sljedeću

ODLUKU

I. Utvrđuje se prijedlog Odluke o upotrebi koji se upućuje Glavnoj skupštini na donošenje, a koji glasi:

I. Utvrđuje se da ukupna ostvarena dobit poslije oporezivanja za 2023., iznosi 1.382.921,78 eura.

II. Ukupna ostvarena dobit za 2023., poslije oporezivanja, u iznosu od 1.382.921,78 eura, raspoređuje se u zadržanu dobit Društva.

II. Ova Odluka stupa na snagu trenutkom dobivanja suglasnosti Nadzornog odbora.

Irena Langer-Breznik
Predsjednica Uprave

Žarko Kruljac
Član Uprave

Slaven Stipančić
Član Uprave

Goran Kotlarević
Član Uprave

Alen Panić
Član Uprave

Vladimir Brkljača
Član Uprave

Zagreb, 23. travnja 2024.

Temeljem odredbi članka 300.c Zakona o trgovačkim društvima, nakon provedenog ispitivanja dostavljenog prijedloga Odluke u upotrebi dobiti, Nadzorni odbor Društva na svojoj sjednici održanoj dana 23. travnja 2024. usvojio je sljedeću

ODLUKU

I. Daje se suglasnost na prijedlog Odluke o upotrebi koji se upućuje Glavnoj skupštini na donošenje, a koji glasi:

I. Utvrđuje se da ukupna ostvarena dobit poslije oporezivanja za 2023., iznosi 1.382.921,78 eura.

II. Ukupna ostvarena dobit za 2023., poslije oporezivanja, u iznosu od 1.382.921,78 eura, raspoređuje se u zadržanu dobit Društva.

II. Ova Odluka snagu na snagu danom donošenja.

Željko Menalo
Predsjednik Nadzornog odbora

m SAN
GRUPA

M SAN GRUPA d.o.o.

Dugoselska ulica 5,

10372 Rugvica,

Republika Hrvatska

www.msan.hr

m SAN
GRUPA

M SAN GRUPA d.o.o.

Dugoselska ulica 5,
10372 Rugvica,
Republika Hrvatska

www.msan.hr